

Rynek pracy w województwie małopolskim w latach 2023 i 2024

Labour market in Małopolskie Voivodship in 2023 and 2024

Rynek pracy w województwie małopolskim w latach 2023 i 2024

Labour market in Małopolskie Voivodship in 2023 and 2024

Urząd Statystyczny w Krakowie Statistical Office in Kraków

Kraków 2025

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Krakowie, Oddział w Nowym Sączu
Statistical Office in Kraków, Branch in Nowy Sącz

pod kierunkiem
supervised by

Agnieszki Szlubowskiej

Zespół autorski

Editorial team

Dorota Król, Teresa Papież, Barbara Pietrzak, Halina Zelek

Prace redakcyjne

Editorial work

Bogusław Bubula, Tomasz Sekuła, Monika Wałaszek

Tłumaczenie

Translation

Anna Dziedzic

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Dorota Król

Opracowanie graficzne okładki

Graphic design of the cover

Karolina Rudnik

ISSN 2084-7394 (wersja elektroniczna online version)

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publication available on website

<https://krakow.stat.gov.pl>

Przy publikowaniu danych GUS – prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data – please indicate the source

Przedmowa

Przekazuję Państwu publikację „Rynek pracy w województwie małopolskim w latach 2023 i 2024” przygotowaną przez zespół pracowników Urzędu Statystycznego w Krakowie. Opracowanie stanowi 16 edycję podsumowującą najistotniejsze aspekty mające wpływ na kształtowanie się rynku pracy w województwie.

Autorzy zaprezentowali możliwie szeroki zakres informacji charakteryzujących rynek pracy z uwzględnieniem takich elementów jak: struktura ludności według ekonomicznych grup wieku i jej aktywność ekonomiczna, liczba osób pracujących i zatrudnionych, bezrobocie rejestrowane, popyt na pracę, czas pracy, wynagrodzenia i świadczenia społeczne, warunki pracy oraz wypadki przy pracy. Wszystkie te zagadnienia przedstawiono w formie opisowej i graficznej. Poza tym wybrane dane i wskaźniki charakteryzujące rynek pracy w województwie małopolskim pokazano na tle kraju i innych województw. Przygotowano także zestaw tablic zawierających bogaty zbiór danych źródłowych, które mogą być przydatne przy tworzeniu pogłębionych analiz statystycznych.

Informacje zawarte w tej publikacji, w połączeniu z innymi danymi o województwie małopolskim dostępnymi na stronie internetowej Urzędu Statystycznego w Krakowie <https://krakow.stat.gov.pl> mogą być użyteczne dla wszystkich Czytelników zainteresowanych aktualną sytuacją społeczno-gospodarczą w regionie.

Składam serdeczne podziękowania wszystkim sprawozdawcom i instytucjom współpracującym za systematyczne przekazywanie informacji statystycznych oraz cennych uwag i sugestii, które przyczyniają się do wzbogacenia treści naszych opracowań.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Krakowie

Agnieszka Szlubowska

Preface

I am pleased to present to you the publication "Labour market in Małopolskie Voivodship in 2023 and 2024" prepared by a team of employees of the Statistical Office in Kraków. This sixteenth edition summarises the most important aspects influencing the shaping of the labour market in the voivodship.

The authors presented the broadest possible scope of information characterising the labour market, taking into account such elements as: population structure by economic age and economic activity, the number of employed persons and paid employees, registered unemployment, demand for labour, work time, wages and salaries and social benefits, working conditions and accidents at work. All these issues are presented in descriptive and graphical forms. Furthermore, selected data and indicators characterising the labour market in Małopolskie Voivodship are presented against the background of the country and other voivodships. A set of tables containing a rich collection of source data has also been prepared, which may be useful in creating in-depth statistical analyses.

The information contained in this publication, combined with statistical data on Małopolskie Voivodship, available on the website of the Statistical Office in Kraków <https://krakow.stat.gov.pl/en/>, may be useful to all Readers interested in the current socio-economic situation in the region.

I would like to express my sincere thanks to all the rapporteurs and cooperating institutions for systematically providing statistical information and valuable comments and suggestions that contribute to enriching the content of our studies.

Director
of the Statistical Office
in Kraków

Agnieszka Szlubowska

Spis treści

Contents

	Str. Page
Przedmowa	3
Preface	4
Objaśnienia znaków umownych. Ważniejsze skróty	16
Symbols. Main abbreviations	
Synteza	17
Executive summary	19
Rozdział 1. Ludność	25
Chapter 1. Population	
Rozdział 2. Aktywność ekonomiczna ludności	29
Chapter 2. Economic activity of the population	
Rozdział 3. Pracujący i zatrudnieni	34
Chapter 3. Employed persons and paid employment	
Rozdział 4. Bezrobotni zarejestrowani	45
Chapter 4. Registered unemployed persons	
Rozdział 5. Popyt na pracę	56
Chapter 5. Demand for labour	
Rozdział 6. Czas pracy	61
Chapter 6. Work time	
Rozdział 7. Wynagrodzenia i świadczenia społeczne	63
Chapter 7. Wages and salaries as well as social benefits	
Rozdział 8. Warunki pracy	71
Chapter 8. Working conditions	
Rozdział 9. Wypadki przy pracy	79
Chapter 9. Accidents at work	
Rozdział 10. Rynek pracy w województwie małopolskim na tle kraju i innych województw	87
Chapter 10. Labour market in Małopolskie Voivodship against the background of the country and other voivodships	
Uwagi metodologiczne	95
Methodological notes	101

Spis tablic w tekście

List of tables presented in text

	Str. Page
Tablica 1. Podstawowe dane o rynku pracy w województwie małopolskim (2010, 2015, 2020, 2023, 2024)	21
Table 1. Basic data regarding the labour market in Małopolskie Voivodship (2010, 2015, 2020, 2023, 2024)	

Spis tablic załączonych w formacie Excel

List of tables presented in Excel format

I. Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

Tabl. 1.	Aktywność ekonomiczna ludności według płci i miejsca zamieszkania na podstawie BAEL Economic activity of the population by sex and place of residence by labour force survey
Tabl. 2.	Aktywność ekonomiczna ludności według poziomu wykształcenia na podstawie BAEL Economic activity of the population by educational level by labour force survey
Tabl. 3.	Aktywność ekonomiczna ludności według grup wieku na podstawie BAEL Economic activity of the population by age groups by labour force survey

II. Pracujący i zatrudnieni

Employed persons and paid employment

Tabl. 4.	Pracujący w gospodarce narodowej według sektorów własności i sekcji PKD Employed persons in the national economy by ownership sectors and NACE sections
Tabl. 5.	Pracujący w gospodarce narodowej według statusu zatrudnienia Employed persons in the national economy by employment status
Tabl. 6.	Pracownicy najemni w gospodarce narodowej według sekcji PKD Persons employed in the national economy by NACE sections
Tabl. 7.	Pracujący w własny rachunek łącznie z pomagającymi członkami rodzin w gospodarce narodowej według sekcji PKD Owners, co-owners including contributing family workers in the national economy by NACE sections
Tabl. 8.	Wybrane kategorie pracujących w gospodarce narodowej Selected categories of employed persons in the national economy
Tabl. 9.	Pracujący w gospodarce narodowej według sekcji PKD i siedziby pracy głównej Employed persons in the national economy by NACE sections and the headquarters' location
Tabl. 10.	Pracujący w gospodarce narodowej według sekcji PKD oraz podregionów i powiatów Employed persons in the national economy by NACE sections as well as subregions and powiats
Tabl. 11.	Pracujący w gospodarce narodowej w wieku 50 lat i więcej według podregionów i powiatów Employed persons in the national economy aged 50 and more by subregions and powiats
Tabl. 12.	Pracujący w gospodarce narodowej według ekonomicznych grup wieku w 2024 r. Employed persons in the national economy by economic age groups in 2024
Tabl. 13.	Pracujący w gospodarce narodowej według wielkości podmiotu oraz podregionów i powiatów w 2024 r. Employed persons in the national economy by size of entities as well as subregions and powiats in 2024
Tabl. 14.	Przeciętne zatrudnienie według sektorów własności i sekcji PKD Average paid employment by ownership sectors and NACE sections

- Tabl. 15. Pracownicy pełnozatrudnieni przyjęci do pracy oraz współczynnik przyjęć według sektorów własności i sekcji PKD
Full-time paid employees hired and hire rate by ownership sectors and NACE sections
- Tabl. 16. Pracownicy pełnozatrudnieni zwolnieni z pracy oraz współczynnik zwolnień według sektorów własności i sekcji PKD
Full-time paid employees terminated and termination rate by ownership sectors and NACE sections

III. Bezrobotni zarejestrowani **Registered unemployed persons**

- Tabl. 17. Bezrobotni zarejestrowani według wybranych grup bezrobotnych oraz miesięcy
Registered unemployed persons by selected groups of unemployed persons and months
- Tabl. 18. Bezrobotni zarejestrowani według grup wieku oraz kwartałów
Registered unemployed persons by age groups and quarters
- Tabl. 19. Bezrobotni zarejestrowani według poziomu wykształcenia oraz kwartałów
Registered unemployed persons by educational level and quarters
- Tabl. 20. Bezrobotni zarejestrowani według czasu pozostawania bez pracy oraz kwartałów
Registered unemployed persons by duration of unemployment and quarters
- Tabl. 21. Bezrobotni zarejestrowani według stażu pracy oraz kwartałów
Registered unemployed persons by work seniority and quarters
- Tabl. 22. Bezrobotni zarejestrowani będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy według grup wieku i poziomu wykształcenia
Registered unemployed persons with a specific situation on the labour market by age groups and educational level
- Tabl. 23. Bezrobotni zarejestrowani będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy według stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy
Registered unemployed persons with a specific situation on the labour market by work seniority and duration of unemployment
- Tabl. 24. Bezrobotni zarejestrowani według grup zawodów
Registered unemployed persons by occupational groups
- Tabl. 25. Bezrobotni zarejestrowani w miesiącu sprawozdawczym (napływ bezrobotnych)
Unemployed persons registered in reporting month (inflow to unemployment)
- Tabl. 26. Bezrobotni wyrejestrowani w miesiącu sprawozdawczym (odpływ bezrobotnych)
Unemployed persons removed in reporting month (outflow from unemployment)
- Tabl. 27. Bezrobotni zarejestrowani według miesięcy oraz podregionów i powiatów
Registered unemployed persons by months as well as subregions and powiats
- Tabl. 28. Bezrobotni zarejestrowani według wybranych grup bezrobotnych oraz podregionów i powiatów
Registered unemployed persons by selected groups of unemployed persons as well as subregions and powiats
- Tabl. 29. Bezrobotni zarejestrowani według czasu pozostawania bez pracy oraz podregionów i powiatów
Registered unemployed persons by duration of unemployment as well as subregions and powiats
- Tabl. 30. Bezrobotni zarejestrowani według grup wieku oraz podregionów i powiatów
Registered unemployed persons by age groups as well as subregions and powiats
- Tabl. 31. Bezrobotni zarejestrowani według poziomu wykształcenia oraz podregionów i powiatów
Registered unemployed persons by educational level as well as subregions and powiats
- Tabl. 32. Bezrobotni zarejestrowani według stażu pracy oraz podregionów i powiatów
Registered unemployed persons by work seniority as well as subregions and powiats
- Tabl. 33. Bezrobotni zarejestrowani znajdujący się w szczególnej sytuacji na rynku pracy według podregionów i powiatów
Registered unemployed persons with a specific situation on the labour market by subregions and powiats

- Tabl. 34. Napływ i odpływ bezrobotnych według miesięcy oraz podregionów i powiatów
Inflow to and outflow from unemployment by months as well as subregions and powiats
- Tabl. 35. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według miesięcy oraz podregionów i powiatów
Job vacancies and places of occupational activation by months as well as subregions and powiats
- Tabl. 36. Stopa bezrobocia rejestrowanego według miesięcy oraz podregionów i powiatów
Registered unemployment rate by months as well as subregions and powiats

IV. Popyt na pracę Demand for labour

- Tabl. 37. Wolne miejsca pracy według wielkości jednostek oraz sekcji PKD
Job vacancies by size of entities and NACE sections
- Tabl. 38. Nowo utworzone miejsca pracy według wielkości jednostek oraz sekcji PKD
Vacancies in newly created jobs by size of entities and NACE sections
- Tabl. 39. Wolne miejsca pracy według wielkości jednostek oraz wielkich grup zawodów
Job vacancies by size of entities and major occupational groups
- Tabl. 40. Zlikwidowane miejsca pracy według wielkości jednostek oraz sekcji PKD
Liquidated jobs by size of entities and NACE sections

V. Czas pracy Work time

- Tabl. 41. Bilans czasu pracy według sektorów własności i sekcji PKD
Balance of work time by ownership sectors and NACE sections
- Tabl. 42. Bilans czasu pracy w przeliczeniu na 1 zatrudnionego według sektorów własności i sekcji PKD
Balance of work time calculated per paid employee by ownership sectors and NACE sections

VI. Wynagrodzenia i świadczenia społeczne Wages and salaries as well as social benefits

- Tabl. 43. Wynagrodzenia brutto według sektorów własności
Gross wages and salaries by ownership sectors
- Tabl. 44. Wynagrodzenia brutto według sektorów własności i sekcji PKD
Gross wages and salaries by ownership sectors and NACE sections
- Tabl. 45. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sektorów własności i sekcji PKD
Average monthly gross wages and salaries by ownership sectors and NACE sections
- Tabl. 46. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według form finansowania oraz sekcji PKD
Average monthly gross wages and salaries by financing form and NACE sections
- Tabl. 47. Przeciętne godzinowe wynagrodzenia brutto według sektorów własności i sekcji PKD
Average hourly gross wages and salaries by ownership sectors and NACE sections
- Tabl. 48. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według podregionów i powiatów
Average monthly gross wages and salaries by subregions and powiats
- Tabl. 49. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sektorów ekonomicznych oraz podregionów i powiatów
Average monthly gross wages and salaries by economic sectors as well as subregions and powiats
- Tabl. 50. Emerytury i renty
Retirement and other pensions

VII. Warunki pracy Working conditions

- Tabl. 51. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według wybranych sekcji PKD
Exposure to risk factors at work by selected NACE sections

- Tabl. 52. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem według wybranych sekcji PKD
Exposure to risk factors at work per 1000 paid employees in units covered by the survey by selected NACE sections
- Tabl. 53. Likwidacja, ograniczenie lub ujawnienie zagrożeń według rodzajów zagrożeń
Liquidation, limitation or disclosure of risks by kind of risks
- Tabl. 54. Zatrudnieni na stanowiskach pracy, dla których dokonano oceny ryzyka zawodowego według wybranych sekcji PKD
Employees in positions assessed for occupational risk by selected NACE sections
- Tabl. 55. Choroby zawodowe
Occupational diseases

VIII. Wypadki przy pracy **Accidents at work**

- Tabl. 56. Wypadki przy pracy i poszkodowani w wypadkach przy pracy według sekcji PKD
Accidents at work and persons injured in accidents at work by NACE sections
- Tabl. 57. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według rodzajów wypadków, liczby dni niezdolności do pracy spowodowanej wypadkami oraz sekcji PKD
Persons injured in accidents at work by kind of accidents, number of days of inability to work caused by accidents and NACE sections
- Tabl. 58. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według grup wieku oraz sekcji PKD
Persons injured in accidents at work by age groups and NACE sections
- Tabl. 59. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wybranych sekcji PKD oraz grup wydarzeń powodujących uraz
Persons injured in accidents at work by selected NACE sections and groups of contact-modes of injury
- Tabl. 60. Przyczyny wypadków przy pracy według wybranych sekcji PKD
Causes of accidents at work by selected NACE sections
- Tabl. 61. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wybranych sekcji PKD oraz grup umiejscowienia urazu
Persons injured in accidents at work by selected NACE sections and part of body injured
- Tabl. 62. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wybranych sekcji PKD oraz rodzajów urazu
Persons injured in accidents at work by selected NACE sections and kind of injury
- Tabl. 63. Straty czasu pracy innych osób oraz szacunkowe straty materialne spowodowane wypadkami przy pracy według sekcji PKD
Losses of work time of other persons and estimated material losses caused by accidents at work by NACE sections
- Tabl. 64. Liczba dni niezdolności do pracy osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy według sekcji PKD
Number of days of inability to work of persons injured in accidents at work by NACE sections
- Tabl. 65. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według rodzajów wypadków oraz podregionów i powiatów
Persons injured in accidents at work by kind of accident as well as subregions and powiats

IX. Wybrane informacje o rynku pracy według gmin **Selected information on the labour market by gminas**

- Tabl. 66. Ludność według ekonomicznych grup wieku oraz podregionów, powiatów i gmin
Population by economic age groups as well as subregions, powiats and gminas

Tabl. 67.	Pracujący w gospodarce narodowej według płci, średniej wieku pracujących oraz podregionów, powiatów i gmin Employed persons in the national economy by sex, average age of employed persons as well as subregions, powiats and gminas
Tabl. 68.	Pracujący w gospodarce narodowej według sektorów ekonomicznych oraz podregionów, powiatów i gmin Employed persons in the national economy by economic sectors as well as subregions, powiats and gminas
Tabl. 69.	Bezrobotni zarejestrowani według płci oraz podregionów, powiatów i gmin Registered unemployed persons by sex as well as subregions, powiats and gminas

Spis wykresów

List of charts

	Str. Page
Wykres 1. Ludność według ekonomicznych grup wieku (2023, 2024)	25
Chart 1. Population by economic age groups (2023, 2024)	
Wykres 2. Saldo migracji stałej na 10 tysięcy ludności według ekonomicznych grup wieku (2023, 2024) .	27
Chart 2. Net permanent migration per 10 thousands population by economic age groups (2023, 2024)	
Wykres 3. Prognoza ludności do 2060 r. według ekonomicznych grup wieku (2020–2060)	28
Chart 3. Population projection until 2060 by economic age groups (2020–2060)	
Wykres 4. Wskaźnik obciążenia ludności pracującej osobami niepracującymi (2023, 2024).....	29
Chart 4. The working population dependency ratio (2023, 2024)	
Wykres 5. Współczynnik aktywności zawodowej (2023, 2024)	30
Chart 5. Activity rate (2023, 2024)	
Wykres 6. Wskaźnik zatrudnienia (2023, 2024).....	31
Chart 6. Employment rate (2023, 2024)	
Wykres 7. Stopa bezrobocia (2023, 2024).....	32
Chart 7. Unemployment rate (2023, 2024)	
Wykres 8. Udział biernych zawodowo w ludności w wieku 15–89 lat według poziomu wykształcenia	33
Chart 8. Share of economically inactive persons in population aged 15–89 by educational level in 2024	
Wykres 9. Pracujący w gospodarce narodowej według sekcji PKD w 2024 r.	35
Chart 9. Employed persons in the national economy by NACE sections in 2024	
Wykres 10. Zmiana liczby pracujących w gospodarce narodowej według sekcji PKD w 2024 r.	36
Chart 10. Change in the number of employed persons in the national economy by NACE sections in 2024	
Wykres 11. Pracujący w gospodarce narodowej według wielkości podmiotu w 2024 r.	36
Chart 11. Employed persons in the national economy by size of entities in 2024	
Wykres 12. Wybrane kategorie pracujących według płci i sektorów własności w 2024 r.	37
Chart 12. Selected categories of employed persons by sex and ownership sectors in 2024	
Wykres 13. Pracujący na 1000 ludności w wieku produkcyjnym według powiatów w 2024 r.	37
Chart 13. Employed persons per 1000 working age population by powiats in 2024	
Wykres 14. Pracownicy pełnozatrudnieni przyjęci do pracy w 2024 r.	39
Chart 14. Full-time paid employees hired in 2024	
Wykres 15. Pracownicy pełnozatrudnieni zwolnieni z pracy w 2024 r.	40
Chart 15. Full-time paid employees terminated in 2024	

	Str. Page
Wykres 16. Współczynnik przyjęć i współczynnik zwolnień według sekcji PKD w 2024 r.	40
Chart 16. Hire rate and termination rate by NACE sections in 2024	
Wykres 17. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według sekcji PKD w 2024 r.	41
Chart 17. Natural persons conducting economic activity by NACE sections in 2024	
Wykres 18. Udział osób fizycznych prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą w liczbie pracujących w gospodarce narodowej według sekcji PKD w 2024 r.	42
Chart 18. Share of natural persons conducting non-agriculture economic activity in the number of persons employed in the national economy by NACE sections in 2024	
Wykres 19. Zezwolenia na pracę cudzoziemców według obywatelstwa (2023, 2024)	44
Chart 19. Work permits for foreigners by citizenship (2023, 2024)	
Wykres 20. Zezwolenia na pracę cudzoziemców według wielkich grup zawodów w 2024 r.	44
Chart 20. Work permits for foreigners by major occupational groups in 2024	
Wykres 21. Bezrobotni zarejestrowani według płci i miesięcy (2023, 2024).....	45
Chart 21. Registered unemployed persons by sex and months (2023, 2024)	
Wykres 22. Udział wybranych kategorii bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych (2023, 2024).....	46
Chart 22. Share of selected categories of the unemployed persons with a specific situation on the labour market in the total number of registered unemployed persons (2023, 2024)	
Wykres 23. Stopa bezrobocia rejestrowanego według miesięcy (2023, 2024)	48
Chart 23. Registered unemployment rate by months (2023, 2024)	
Wykres 24. Bezrobotni zarejestrowani i wyrejestrowani z urzędów pracy według miesięcy (2023, 2024)	48
Chart 24. Unemployed persons registered and removed from labour offices by months (2023, 2024)	
Wykres 25. Stopa napływu do bezrobocia rejestrowanego według miesięcy (2023, 2024).....	49
Chart 25. Rate of inflow into registered unemployment by months (2023, 2024)	
Wykres 26. Stopa odpływu z bezrobocia rejestrowanego według miesięcy (2023, 2024).....	49
Chart 26. Rate of outflow from the registered unemployment by months (2023, 2024)	
Wykres 27. Bezrobotni zarejestrowani według grup wieku (2023, 2024).....	50
Chart 27. Registered unemployed persons by age groups (2023, 2024)	
Wykres 28. Bezrobotni zarejestrowani według poziomu wykształcenia (2023, 2024).....	50
Chart 28. Registered unemployed persons by educational level (2023, 2024)	
Wykres 29. Bezrobotni zarejestrowani według wielkich grup zawodów w 2024 r.	51
Chart 29. Registered unemployed persons by major occupational groups in 2024	
Wykres 30. Liczba bezrobotnych na jedną ofertę pracy zgłoszoną do urzędów pracy (2023, 2024).....	53
Chart 30. Unemployed persons per one job offer submitted to labour offices (2023, 2024)	
Wykres 31. Wydatki Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu (2023, 2024)	55
Chart 31. Expenditure of the Labour Fund on active forms of counteracting unemployment (2023, 2024)	
Wykres 32. Wolne miejsca pracy według sektorów własności i wielkości jednostek w 2024 r.	56
Chart 32. Vacancies by ownership sectors and size of units in 2024	
Wykres 33. Wolne miejsca pracy według sekcji PKD w 2024 r.	57
Chart 33. Vacancies by NACE sections in 2024	
Wykres 34. Wolne miejsca pracy według wielkich grup zawodów w 2024 r.	58
Chart 34. Vacancies by major occupational groups in 2024	
Wykres 35. Wskaźnik wolnych miejsc pracy według wielkich grup zawodów (2023, 2024)	59
Chart 35. Job vacancy rate by major occupational groups (2023, 2024)	
Wykres 36. Nowo utworzone i zlikwidowane miejsca pracy według sekcji PKD w 2024 r.	60
Chart 36. Newly created and liquidated jobs by NACE sections in 2024	
Wykres 37. Nowo utworzone i zlikwidowane miejsca pracy według kwartałów (2023, 2024)	60
Chart 37. Newly created and eliminated jobs by quarters (2023, 2024)	

	Str. Page
Wykres 38. Czas pracy przypadający na jednego zatrudnionego według kategorii w 2024 r.	61
Chart 38. Work time per paid employee by categories in 2024	
Wykres 39. Czas pracy przypadający na jednego zatrudnionego według kategorii oraz sekcji PKD w 2024 r.	62
Chart 39. Work time per paid employee by categories of work time and NACE sections in 2024	
Wykres 40. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej w sekcjach PKD w 2024 r.	63
Chart 40. Average monthly gross wages and salaries in the national economy in NACE sections in 2024	
Wykres 41. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w administracji publicznej w 2024 r.	63
Chart 41. Average monthly gross wages and salaries in the public administration in 2024	
Wykres 42. Wynagrodzenia brutto w 2024 r.	64
Chart 42. Gross wages and salaries in 2024	
Wykres 43. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto według sektorów i form własności w 2024 r.	65
Chart 43. Average monthly gross wages and salaries by sectors and ownership forms in 2024	
Wykres 44. Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sekcjach PKD od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto ogółem (2023, 2024)	66
Chart 44. Relative deviation of average monthly gross wages and salaries in NACE sections from the total average monthly gross wages and salaries (2023, 2024)	
Wykres 45. Przeciętne godzinowe wynagrodzenie brutto według sektorów własności (2023, 2024)	66
Chart 45. Average hourly gross wages and salaries by ownership sectors (2023, 2024)	
Wykres 46. Przeciętne godzinowe wynagrodzenie brutto według sekcji PKD w 2024 r.	67
Chart 46. Average hourly gross wages and salaries by NACE sections in 2024	
Wykres 47. Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w powiatach od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto ogółem w 2024 r.	68
Chart 47. Relative deviation of average monthly gross wages and salaries in powiats from the total average monthly gross wages and salaries in 2024	
Wykres 48. Wydatki na świadczenia emerytalne i rentowe z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych i KRUS według rodzajów świadczeń (2023, 2024)	69
Chart 48. Expenditure on retirement and other pension benefits from non-agricultural social security system and the Agricultural Social Insurance Fund by kind of benefits (2023, 2024)	
Wykres 49. Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto (2023, 2024)	70
Chart 49. Indices of average gross monthly retirement and other pension (2023, 2024)	
Wykres 50. Zatrudnieni w zakładach objętych badaniem według sekcji PKD oraz występowania zagrożenia w 2024 r.	71
Chart 50. Employees in units covered by the survey by NACE sections and occurrence risks in 2024	
Wykres 51. Zatrudnieni w zakładach objętych badaniem, w których zagrożenia wystąpiły w ciągu roku, według sekcji PKD w 2024 r.	72
Chart 51. Employees in units covered by the survey in which risks occurred over the year, by NACE sections in 2024	
Wykres 52. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według płci w 2024 r.	73
Chart 52. Exposure to risk factors at work by sex in 2024	
Wykres 53. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według grup zagrożeń i płci w 2024 r.	74
Chart 53. Exposure to risk factors at work by groups of risks and sex in 2024	
Wykres 54. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według zagrożeń w 2024 r.	75
Chart 54. Exposure to risk factors at work by risks in 2024	
Wykres 55. Zatrudnieni na stanowiskach pracy, dla których wyeliminowano lub ograniczono ryzyko zawodowe według sekcji PKD (2023, 2024).....	76
Chart 55. Employees in positions for which elimination or reduction of occupational risk was made by NACE sections (2023, 2024)	

	Str. Page
Wykres 56. Zatrudnieni na stanowiskach pracy, w stosunku do których zastosowano środki do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego według rodzajów środków (2023, 2024)	77
Chart 56. Employees in positions in which measures have been taken to eliminate or reduce the occupational risk by type of measure (2023, 2024)	
Wykres 57. Osoby pobierające świadczenia z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z powodu choroby zawodowej (2023, 2024)	78
Chart 57. Persons receiving benefits from the Social Insurance Institution due to an occupational disease (2023, 2024)	
Wykres 58. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według sekcji PKD (2023, 2024)	79
Chart 58. Persons injured in accidents at work by NACE sections (2023, 2024)	
Wykres 59. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wielkości zakładów w 2024 r.	80
Chart 59. Persons injured in accidents at work by size of companies in 2024	
Wykres 60. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według grup wieku w 2024 r.	80
Chart 60. Persons injured in accidents at work by age groups in 2024	
Wykres 61. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wielkich grup zawodów w 2024 r.	81
Chart 61. Persons injured in accidents at work by major occupational groups in 2024	
Wykres 62. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według grup wydarzeń powodujących uraz w 2024 r.	82
Chart 62. Persons injured in accidents at work by groups of contact-modes of injury in 2024	
Wykres 63. Przyczyny wypadków przy pracy według grup przyczyn w 2024 r.	82
Chart 63. Causes of accidents at work by groups of causes in 2024	
Wykres 64. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według umiejscowienia urazu w 2024 r.	83
Chart 64. Persons injured in accidents at work by part of body injured in 2024	
Wykres 65. Przeciętna liczba dni niezdolności do pracy na jednego poszkodowanego według sekcji PKD (2023, 2024)	84
Chart 65. Average number of days of inability to work per one person injured by NACE sections (2023, 2024)	
Wykres 66. Poszkodowani w wypadkach przy pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych według wydarzeń powodujących uraz w 2024 r.	86
Chart 66. Persons injured in accidents at work on private farms by events causing injury in 2024	
Wykres 67. Udział ludności w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności według województw w 2024 r.	87
Chart 67. Share of population at working age in the total number of population by voivodships in 2024	
Wykres 68. Współczynnik obciążenia demograficznego według województw w 2024 r.	87
Chart 68. Age dependency ratio by voivodships in 2024	
Wykres 69. Współczynniki obciążenia demograficznego w Polsce i w województwie małopolskim (2014–2024)	88
Chart 69. Age dependency ratios in Poland and in Małopolskie Voivodship (2014–2024)	
Wykres 70. Współczynnik aktywności zawodowej według województw w 2024 r.	89
Chart 70. Activity rate by voivodships in 2024	
Wykres 71. Wskaźnik zatrudnienia według województw w 2024 r.	89
Chart 71. Employment rate by voivodships in 2024	
Wykres 72. Stopa bezrobocia w Polsce i w województwie małopolskim (2014–2024)	89
Chart 72. Unemployment rate in Poland and in Małopolskie Voivodship (2014–2024)	
Wykres 73. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON na 1000 ludności według województw w 2024 r.	90
Chart 73. Entities of the national economy registered in the REGON register per 1000 population by voivodships in 2024	

	Str. Page
Wykres 74. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym według województw w 2024 r.	90
Chart 74. Natural persons conducting economic activity per 100 persons at working age by voivodships in 2024	
Wykres 75. Dynamika liczby podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON o deklarowanej liczbie pracujących do 9 osób w Polsce i w województwie małopolskim (2014–2024)	90
Chart 75. Indices of the number of entities of the national economy registered in the REGON register with a declared number of employees up to 9 persons in Poland and in Małopolskie Voivodship (2014–2024)	
Wykres 76. Pracujący w gospodarce narodowej według województw w 2024 r.	91
Chart 76. Employed persons in the national economy by voivodships in 2024	
Wykres 77. Pracujący w gospodarce narodowej na 100 osób w wieku produkcyjnym według województw w 2024 r.	91
Chart 77. Employed persons in the national economy per 100 persons at working age by voivodships in 2024	
Wykres 78. Zmiana liczby przyjęć i zwolnień z pracy w Polsce i w województwie małopolskim (2014–2024)	91
Chart 78. Change in the number of hires and terminations in Poland and in Małopolskie Voivodship (2014–2024)	
Wykres 79. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym według województw w 2024 r.	92
Chart 79. Share of registered unemployed persons in the number of population at working age by voivodships in 2024	
Wykres 80. Stopa bezrobocia rejestrowanego według województw w 2024 r.	92
Chart 80. Registered unemployment rate by voivodships in 2024	
Wykres 81. Zmiana liczby bezrobotnych zarejestrowanych pozostających bez pracy dłużej niż jeden rok w Polsce i w województwie małopolskim (2014–2024)	92
Chart 81. Change in the number of registered unemployed persons remaining unemployed for more than one year in Poland and in Małopolskie Voivodship (2014–2024)	
Wykres 82. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej według województw w 2024 r.	93
Chart 82. Average monthly gross wages and salaries in the national economy by voivodships in 2024	
Wykres 83. Przeciętna miesięczna emerytura brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych według województw w 2024 r.	93
Chart 83. Average monthly gross retirement pension from non-agricultural social security system by voivodships in 2024	
Wykres 84. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w Polsce i w województwie małopolskim (2014–2024)	93
Chart 84. Indices of average monthly gross wages and salaries in the national economy in Poland and in Małopolskie Voivodship (2014–2024)	
Wykres 85. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem według województw w 2024 r.	94
Chart 85. Exposure to risk factors at work per 1000 paid employees in units covered by the survey by voivodships in 2024	
Wykres 86. Wskaźnik wypadkowości według województw w 2024 r.	94
Chart 86. Incidence rate by voivodships in 2024	

	Str. Page
Wykres 87. Dynamika liczby osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy w Polsce i w województwie małopolskim (2014–2024)	94
Chart 87. Indices of persons injured in accidents at work in Poland and in Małopolskie Voivodship (2014–2024)	

Spis map

List of maps

	Str. Page
Mapa 1. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym według powiatów w 2024 r.	43
Map 1. Natural persons conducting economic activity per 100 persons at working age by powiats in 2024	
Mapa 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów w 2024 r.	47
Map 2. Registered unemployment rate by powiats in 2024	
Mapa 3. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto według powiatów w 2024 r.	68
Map 3. Average monthly gross wages and salaries by powiats in 2024	
Mapa 4. Przeciętna liczba dni niezdolności do pracy na jednego poszkodowanego według powiatów w 2024 r.	84
Map 4. Average number of days of inability to work per person injured by powiats in 2024	
Mapa 5. Wskaźnik wypadkowości według powiatów w 2024 r.	85
Map 5. Incidence rate by powiats in 2024	

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Zero (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej niż 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej niż 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit
Znak ^Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych na str. 96 categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes on page 102
„W tym” ”Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Ważniejsze skróty

Main abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc
mln	milion
zł PLN	złoty zloty
p. proc. pp	punkt procentowy percentage point
tabl.	tablica table
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności 2007 Polish Classification of Activities 2007 (NACE rev. 2)
PSR	Powszechny Spis Rolny Agricultural Census
NSP	Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań National Census of Population and Housing
BAEL LFS	Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności Labour Force Survey

Synteza

W końcu 2024 r. województwo małopolskie liczyło 3429,1 tys. mieszkańców – co stanowiło 9,1% ogólnej liczby ludności kraju. Udział ludności w wieku produkcyjnym wyniósł 59,2%. Większość tej zbiorowości (61,7%) tworzyły osoby w wieku mobilnym (18–44 lata), prawdopodobnie gotowe do zmiany stanowiska bądź miejsca pracy, czy też przekwalifikowania się. Na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadano 69 osób w wieku nieprodukcyjnym, przy średniej krajowej wynoszącej 72. Natomiast na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym przypadano 115 w wieku poprodukcyjnym (w Polsce – 132), co z pewnością wpłynie negatywnie na kształtowanie się w przyszłości dostępnych na rynku zasobów pracy.

Dane z reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności pokazały, że w 2024 r. 58,3% osób w wieku 15–89 lat wykazywało się aktywnością zawodową na rynku pracy. Zbiorowość ta składała się głównie z osób pracujących (97,5%), którzy stanowili 56,9% analizowanej grupy wieku. Udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo wyniósł 2,5% wobec 2,9% przeciętnie w kraju. Poza zasobami pracy pozostawało 41,7% osób w wieku 15–89 lat, których bierność w większości spowodowana była uzyskaniem świadczenia emerytalnego. Na 1000 osób pracujących przypadano 758 osób niepracujących przy średniej krajowej równej 761.

Liczba pracujących w gospodarce narodowej mieszkańców województwa małopolskiego w końcu grudnia 2024 r. wyniosła 1447,9 tys. i w porównaniu ze stanem z poprzedniego roku zwiększyła się o 7,1 tys. W strukturze pracujących według statusu zatrudnienia 75,3% stanowili zatrudnieni na podstawie stosunku pracy. Udział pracujących w skali kraju ukształtował się na poziomie 9,6%. Średnia wieku pracujących przekroczyła 42 lata, a prawie 29% pracujących osiągnęło wiek 50 lat lub więcej. Na 1000 osób w wieku produkcyjnym pracowały 672 osoby w tym wieku, wobec przeciętnej dla kraju równej 652. Analogicznie jak w całym kraju najwięcej pracujących skupiał sektor usługowy – 64,0%. Miejscem pracy dla 30,2% pracujących (w kraju dla 26,9%) były podmioty bardzo małe, w których liczba pracujących nie przekraczała 5 osób.

W 2024 r. w podmiotach o liczbie pracujących 10 i więcej osób, w porównaniu z poprzednim rokiem, zmniejszyła się liczba przyjęć do pracy (o 2,8%), ale także liczba zwolnień pracowników pełnozatrudnionych (o 6,0%). Liczba przyjęć do pracy była nadal większa od liczby zwolnień (o 10,0%). Współczynnik przyjęć wyniósł 18,6% (w kraju 19,3%) i był o 0,7 p. proc. mniejszy niż w 2023 r., natomiast współczynnik zwolnień był równy 16,9% (w kraju 18,7%) i zmniejszył się o 1,2 p. proc.

Z badania popytu na pracę wynika, że podmioty gospodarki narodowej w 2024 r. oferowały średnio 1093,5 tys. miejsc pracy (o 1,2% mniej niż w 2023 r.), z których 99,0% zostało obsadzonych. W podmiotach zatrudniających pracowników odnotowano dodatni bilans miejsc pracy nowo utworzonych i zlikwidowanych. Średnio na jedno zlikwidowane stanowisko powstały prawie dwa nowe miejsca pracy. W wyniku ruchu zatrudnionych oraz na skutek tworzenia nowych stanowisk pracy przeciętna liczba wolnych miejsc pracy w 2024 r. wyniosła 10,8 tys. (10,1% wolnych miejsc w kraju) i była o 3,1% mniejsza niż w 2023 r. Przeciętny roczny wskaźnik wolnych miejsc pracy wyniósł 0,98% wobec 1,00% w poprzednim roku (w kraju odpowiednio – 0,86% i 0,87%).

W powiatowych urzędach pracy województwa małopolskiego, w końcu grudnia 2024 r., figurowało 60,7 tys. osób bezrobotnych (7,7% bezrobotnych w kraju), czyli o 0,5% mniej niż rok wcześniej. Dłużej niż jeden rok pozostawało bez pracy 35,3% bezrobotnych wobec 37,9% przeciętnie w całym kraju. W 2024 r. zarejestrowano mniej bezrobotnych niż w roku poprzednim (o 0,4%). Zmniejszyła się także liczba wyrejestrowanych (o 2,7%). Saldo pomiędzy napływem i odpływem osób bezrobotnych było ujemne.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie małopolskim w stosunku do stanu sprzed roku nie zmieniła się i w końcu grudnia 2024 r. wyniosła 4,2%. Tak jak w poprzednich latach, określone w ten sposób natężenie bezrobocia było niższe od przeciętnego w kraju – o 0,9 p. proc.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w województwie małopolskim w 2024 r. wyniosło 8249,31 zł (było wyższe niż w poprzednim roku o 13,6%) i ukształtowało się powyżej średniej krajowej (na poziomie 101,1%).

Przeciętne miesięczne świadczenie emerytalno-rentowe wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyniosło 3662,18 zł i w porównaniu z poprzednim rokiem wzrosło o 14,2%, ale było niższe od krajowego o 4,9%. Przeciętna miesięczna emerytura była równa 3777,32 zł, co w relacji do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto stanowiło 45,8% wobec 48,9% średnio w kraju.

W przypadku rolników indywidualnych przeciętne miesięczne świadczenie emerytalno-rentowe wypłacane przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wyniosło 2045,21 zł i w stosunku do 2023 r. zwiększyło się o 13,7%, ale także było niższe od krajowego – o 2,8%.

Ogólny wskaźnik wypadkowości opisujący bezpieczeństwo pracy był nieco wyższy niż w poprzednim roku i wyniósł 3,61. Od przeciętnego w kraju był niższy o 1,13. Liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych w badanych jednostkach zwiększyła się o jedną osobę i w końcu 2024 r. wyniosła 46 (o 18 osób mniej niż przeciętnie w kraju).

W końcu grudnia 2024 r. w ogólnej liczbie podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą stanowiły 73,4% (analogiczny udział w kraju – 70,9%). W porównaniu z poprzednim rokiem ich liczba wzrosła o 3,7% przy średniorocznym krajowym wzroście o 2,7%. W 2024 r. na 100 wyrejestrowanych tego typu podmiotów liczba nowo zarejestrowanych wyniosła 184 wobec 155 w kraju. Najwięcej osób fizycznych prowadziło działalność związaną z handlem (18,5%) i budownictwem (18,3%). Na 1000 mieszkańców województwa w wieku produkcyjnym przypadało 181 podmiotów osób fizycznych, a średnio w kraju – 172 podmioty.

Executive summary

At the end of 2024, Małopolskie Voivodship had 3429.1 thousand inhabitants – which accounted for 9.1% of the total population of the country. The share of the working age population was 59.2%. The majority of this group (61.7%) were persons of mobile age (18–44), probably ready to change their position or place of work, or retrain. For every 100 persons of working age there were 69 persons of non-working age, while the national average was 72. However, for every 100 persons of pre-working age there were 115 persons of post-working age (in Poland – 132), which will undoubtedly negatively impact the future availability of labour resources.

Data from the representative Labour Force Survey showed that in 2024, 58.3% of persons aged 15–89 were economically active in the labour market. This population consisted primarily of employed persons (97.5%), who constituted 56.9% of the analysed age group. The share of unemployed in the economically active population was 2.5%, compared to the national average of 2.9%. 41.7% of persons aged 15–89 were outside the labour force, their inactivity largely due to receiving retirement benefits. There were 758 unemployed per 1000 employed persons, compared to the national average of 761.

At the end of December 2024, in Małopolskie Voivodship the number of employed persons in the national economy amounted to 1447.9 thousand, and compared to the previous year it increased by 7.1 thousand. In the structure of employed persons by employment status, 75.3% constituted employed under an employment contract. The share of employed persons in the country scale was 9.6%. The average age of employed persons exceeded 42, and nearly 29% were 50 or older. There were 672 employed persons per 1000 persons of working age, towards the average for the country of 652. Similarly to the national average, the service sector concentrated the largest number of employed persons – 64.0%. 30.2% of employed persons (in the country 26.9%) were employed in very small entities employing up to 5 persons.

In 2024, in entities employing 10 or more persons, compared to the previous year, the number of hires decreased (by 2.8%), but so did the number of terminations of full-time employees (by 6.0%). The number of hires continued to exceed the number of terminations (by 10.0%). The hire rate amounted to 18.6% (19.3% in the country), which was 0.7 pp lower than in 2023, while the termination rate was equal to 16.9% (18.7% in the country) and decreased by 1.2 pp.

The labour demand survey shows that national economy entities offered an average of 1093.5 thousand jobs in 2024 (1.2% less than in 2023), of which 99.0% were filled. Employers reported a positive balance of newly created and liquidated jobs. On average, nearly two new jobs were created for every liquidated job. As a result of employee turnover and the creation of new jobs, the average number of vacancies in 2024 reached 10.8 thousand (10.1% of vacancies in the country) and was 3.1% lower than in 2023. The average annual job vacancy rate was 0.98%, compared to 1.00% in the previous year (in the country – 0.86% and 0.87%, respectively).

At the end of December 2024, 60.7 thousand unemployed persons were listed in powiat labour offices of Małopolskie Voivodship (7.7% of the national total), which is 0.5% less than a year earlier. 35.3% of unemployed persons had been unemployed for more than one year, compared to the national average of 37.9%. Less unemployed persons were registered in 2024 than in the previous year (by 0.4%). The number of the removed unemployed also decreased (by 2.7%). Therefore, a negative balance was achieved between the inflow to and outflow from unemployment.

The registered unemployment rate in Małopolskie Voivodship remained unchanged compared to a year earlier and amounted to 4.2% at the end of December 2024. As in previous years, the unemployment rate determined in this way was lower than the national average – by 0.9 pp.

The average gross monthly wages and salaries in Małopolskie Voivodship in 2024 amounted to PLN 8249.31, which was 13.6% higher than in the previous year. This salary shaped above the national average – at the level of 101.1%.

The average monthly retirement and other pension benefit paid by the Social Insurance Institution (ZUS) was PLN 3662.18 and it increased by 14.2% compared to the previous year, but was lower by 4.9% than the national average. The average monthly retirement pension was PLN 3777.32, representing a 45.8% share of the average gross monthly wage and salary, compared to the national average of 48.9%.

In the case of farmers, the average monthly retirement and other pension benefit paid by the Agricultural Social Insurance Fund (KRUS) amounted to PLN 2045.21 and was 13.7% higher than in 2023, but was also lower than the national average – by 2.8%.

The total incidence rate describing work safety was slightly higher than in the previous year and amounted to 3.61. It was 1.13 lower than the national average. The number of employees exposed to risk factors per 1000 employees in the surveyed entities increased by one, reaching 46 at the end of 2024 (18 people less than the national average).

At the end of December 2024, natural persons conducting economic activity accounted for 73.4% of the total number of entities registered in the REGON register (the analogous share in the country was 70.9%). Compared to the previous year, their number increased by 3.7%, with an average annual national increase of 2.7%. In 2024, for every 100 such entities deregistered, the number of newly registered entities was 184, compared to 155 in the country. The largest number of natural persons conducted activities related to trade (18.5%) and construction (18.3%). There were 181 entities of natural persons per 1000 working age residents of the voivodship, and on average in the country – 172 entities.

Tablica 1. Podstawowe dane o rynku pracy w województwie małopolskim
Table 1. Basic data regarding the labour market in Małopolskie Voivodship

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2020	2023	2024
Ludność (stan w dniu 31 grudnia) w tys. Population (as of 31 December) in thousands	3336,7	3372,6	3432,7	3429,6	3429,1
mężczyźni men	1619,4	1636,7	1665,5	1663,1	1662,6
kobiety women	1717,3	1735,9	1767,2	1766,5	1766,5
miasta urban areas	1640,3	1634,9	1649,7	1642,0	1639,6
wieś rural areas	1696,4	1737,7	1782,9	1787,7	1789,5
w tym w wieku produkcyjnym of which of working age	2122,6	2106,1	2069,5	2037,4	2030,6
Ludność w wieku (stan w dniu 31 grudnia): Population at age (as of 31 December):					
nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym non-working per 100 persons of working age	57,2	60,1	65,9	68,3	68,9
poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym post-working per 100 persons of pre-working age	83,0	98,3	106,3	111,6	114,7
poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym post-working per 100 persons of working age	25,9	29,8	33,9	36,0	36,8
Saldo migracji stałej na 1000 ludności Net migration for permanent residence per 1000 population	1,32	0,93	1,16	1,52	1,65
wewnętrznej internal	1,10	1,12	0,99	1,11	1,18
zagranicznej international	0,22	.	0,17	0,41	0,47
Ludność w wieku 15–89 lat według BAEL w tys. Population aged 15–89 according to the Labour Force Survey – in thousands	2525	2455	2719	2707	2715
aktywni zawodowo economically active population	1257	1290	1496	1558	1584
pracujący employed persons	1132	1193	1454	1522	1544
bezrobotni unemployed persons	126	97	41	36	40
bierni zawodowo economically inactive persons	1268	1165	1223	1148	1131
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL Activity rate to the Labour Force Survey	49,8	52,5	55,0	57,6	58,3
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL Employment rate to the Labour Force Survey	44,8	48,6	53,5	56,2	56,9
Stopa bezrobocia według BAEL Unemployment rate to the Labour Force Survey	10,0	7,5	2,7	2,3	2,5
Pracujący ^a (stan w dniu 31 grudnia) w tys. Employed persons ^a (as of 31 December) in thousands	1225,2	1321,9	1311,1	1440,8	1447,9
mężczyźni men	637,2	676,0	691,0	751,0	754,3
kobiety women	588,0	645,9	620,1	689,8	693,6
sektor publiczny public sector	260,2	247,0	256,1	283,5	287,2
sektor prywatny private sector	965,0	1074,9	1055,0	1157,3	1160,7
w połączonych sekcjach PKD (2007): by combined NACE sections (2007):					
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	272,9	272,8	106,2	144,2	139,6
przemysł i budownictwo industry and construction	301,6	313,6	360,2	381,6	381,7

Tablica 1. Podstawowe dane o rynku pracy w województwie małopolskim (cd.)
Table 1. Basic data regarding the labour market in Małopolskie Voivodship (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2020	2023	2024
handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^A ; informacja i komunikacja trade; repair of motor vehicles ^A ; transportation and storage; accommodation and catering ^A ; information and communication	290,3	326,2	373,7	394,4	395,5
działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^A financial and insurance activities, real estate activities	37,2	42,1	43,5	39,9	41,5
pozostałe usługi other services	360,5	409,4	427,6	480,6	489,6
Przeciętne zatrudnienie ^b Paid employment ^b	785,8	801,4	897,8	790,3	795,6
Ruch zatrudnionych ^c w tys.: Labour turnover ^c in thousands:					
przyjęci do pracy hired	130,7	141,0	135,7	150,6	146,4
w tym podejmujący pracę po raz pierwszy of which starting work for the first time	17,9	19,3	15,9	21,0	19,6
zwolnieni z pracy terminated	117,4	132,8	136,2	141,5	133,1
Współczynnik ruchu zatrudnionych ^c w %: Labour turnover rate ^c in %:					
przyjęć hire rate	20,9	21,9	18,0	19,3	18,6
zwolnień termination rate	18,7	20,6	18,1	18,1	16,9
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 grudnia) w tys.: Registered unemployed persons (as of 31 December) in thousands:					
ogółem total	142,2	119,6	83,1	60,9	60,6
mężczyźni men	66,7	55,4	37,9	27,9	28,7
kobiety women	75,5	64,2	45,2	33,0	32,0
w tym w wieku: of which at age:					
poniżej 25 lat less than 25 years	39,3	21,5	12,3	9,3	9,2
55 lat i więcej 55 years and more	11,0	18,3	13,1	9,9	9,8
z prawem do zasiłku entitled to a benefit	23,0	15,4	12,9	8,7	9,0
długotrwale bezrobotni long-term unemployed	60,9	65,9	37,2	27,8	27,9
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 grudnia) w % Share of registered unemployed persons in the number of working age population (as of 31 December) in %	6,7	5,7	4,0	3,0	3,0
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 grudnia) w % Registered unemployment rate (as of 31 December) in %	10,4	8,3	6,0	4,2	4,2
Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na 1 ofertę pracy (stan w dniu 31 grudnia) Number of unemployed persons per 1 job offer (as of 31 December)	72	40	23	10	9
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej: Average monthly gross wages and salaries in the national economy:					
w zł in PLN	2973,79	3667,02	5186,34	7263,39	8249,31
w relacji do średniej krajowej (Polska=100) in relation to the national average (Poland=100)	92,2	93,8	99,2	100,9	101,1

Tablica 1. Podstawowe dane o rynku pracy w województwie małopolskim (cd.)
Table 1. Basic data regarding the labour market in Małopolskie Voivodship (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2020	2023	2024
Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys. Average number of retirees and pensioners in thousands	756,1	718,8	746,8	748,6	756,3
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł: Average monthly gross retirement and other pension in PLN:					
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych from non-agricultural social security system	1543,10	1938,81	2351,94	3206,40	3662,18
rolników indywidualnych of farmers	924,05	1140,46	1341,18	1798,91	2045,21
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia ^d (stan w dniu 31 grudnia): Employees exposed to risk factors ^d (as of 31 December):					
w tys. in thousands	34,6	32,3	28,9	26,4	26,4
zagrożenia związane: risks arising from:					
ze środowiskiem pracy work environment	19,3	16,8	19,3	17,9	18,1
z uciążliwością pracy strenuous work	10,0	9,6	4,5	4,6	4,6
z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi mechanical factors associated with particularly dangerous machinery	5,3	5,8	5,1	4,0	3,7
na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem per 1000 paid employees in plants covered by the study	74,3	65,9	57,8	45,0	45,5
Choroby zawodowe Occupational diseases	312	225	97	589	339
Poszkodowani w wypadkach przy pracy Persons injured in accidents at work	5898	5679	4215	4632	4681
mężczyźni men	3941	3476	2523	2591	2530
kobiety women	1957	2203	1692	2041	2151
w tym w wypadkach: of which in accidents:					
śmiertelnych fatal	27	9	15	18	11
ciężkich heavy	38	41	30	24	37
Wskaźnik wypadkowości Incidence rate	6,25	5,46	3,49	3,59	3,61
Liczba dni niezdolności do pracy osób poszkodowanych na 1 poszkodowanego ^e The number of days of inability to work of persons injured in accidents at work per 1 person injured ^e	43,6	42,5	45,1	41,3	42,2
Szacunkowe straty materialne spowodowane wypadkami w tys. zł Estimated material losses caused by accidents at work in thousand PLN	1311,1	865,4	1364,6	3714,5	1722,1
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON (stan w końcu roku): Entities of the national economy registered in the REGON register (as of the end of year):					
ogółem w tys. total in thousands	331,4	363,9	426,3	481,1	499,3
w tym o liczbie pracujących poniżej 10 osób of which employing less than 10 persons	314,2	348,0	411,7	466,7	485,0
na 10 tys. ludności per 10 thousand population	993	1079	1242	1403	1456

Tablica 1. Podstawowe dane o rynku pracy w województwie małopolskim (dok.)
Table 1. Basic data regarding the labour market in Małopolskie Voivodship (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2020	2023	2024
Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności Newly registered entities of the national economy in the REGON register per 10 thousand population	109	98	90	109	109
Podmioty gospodarki narodowej wyrejestrowane z rejestru REGON na 10 tys. ludności Deleted entities of the national economy in the REGON register per 10 thousand population	58	77	41	55	54
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą: Natural persons conducting economic activity					
ogółem w tys. total in thousands	253,2	265,4	313,0	353,6	366,6
na 10 tys. ludności per 10 thousand population	759	787	912	1031	1069

a Do 2021 r. według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności, od 2022 r. według miejsca zamieszkania i przeważającego rodzaju działalności. b Po przeliczeniu osób niepełnozatrudnionych na pełne etaty; bez zatrudnionych w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. c Pracowników pełnozatrudnionych; bez zatrudnionych w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. d Liczeni jeden raz, w grupie czynnika przeważającego. Dane dla lat 2023 i 2024 nie są porównywalne z danymi za lata 2010, 2015 i 2020 – patrz „Uwagi metodologiczne”. e Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych oraz bez liczby dni niezdolności do pracy tych osób.

a By 2021 by actual workplace and kind of activity, from 2022 by place of residence and the predominant kind of activity. b After converting part-time paid employees into full-time paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. c Full-time paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. d Employees listed only once by predominant factor. Data for 2023 and 2024 incomparable with data 2010, 2015 and 2020 – see "Methodological notes". e Excluding persons injured in fatal accidents and excluding the number of days of inability to work of these persons.

Uwaga. Od 2020 roku bazą wyjściową bilansu stanu i struktury ludności są wyniki NSP 2021. Na podstawie wyników tego spisu przeliczone zostały dane za lata 2020 i 2021. Zaprezentowane współczynniki za 2020 rok uwzględniają te przeliczenia. Dane o pracujących i zatrudnionych w gospodarce narodowej uwzględniają pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie – od 2020 z PSR 2020, a dla lat 2010 i 2015 z PSR 2010.

Note. From 2020, the starting base for the balance of the size and structure of the population are the results of the Census 2021. Based on the results of this census, data for the years 2020 have been converted. The presented ratios for the years 2020 take into account these conversions. Data on employed and employed persons in the national economy include persons working on private farms in agriculture – from 2020 from PSR 2020, and for 2010 and 2015 from PSR 2010.

Rozdział 1. Ludność

Chapter 1. Population

W województwie małopolskim w końcu 2024 r. na obszarze 15,2 tys. km² zamieszkiwało 3429,1 tys. osób, co stanowiło 9,1% ludności Polski. Na jeden km² przypadało 226 osób. Kobiety stanowiły 51,5% mieszkańców województwa. Na 100 mężczyzn przypadało 106 kobiet. Ponad połowa (52,2%) ludności mieszkała na terenach wiejskich – 1789,5 tys. osób.

Liczba ludności województwa w porównaniu z 2023 r. utrzymywała się na podobnym poziomie, a zmiany dotyczyły struktury według ekonomicznych grup wieku i miejsca zamieszkania. Liczba mieszkańców miast zmniejszyła się o 2,4 tys., a mieszkańców wsi wzrosła o 1,8 tys.

Liczba ludności, a zwłaszcza jej struktura według ekonomicznych grup wieku, kształtuje wielkość zasobów pracy. Dlatego istotne znaczenie ma podział ludności na osoby w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym.

Wiek przedprodukcyjny – wiek, w którym ludność nie osiągnęła jeszcze zdolności do pracy, tj. grupa wieku 0–17 lat.

Wiek produkcyjny – wiek zdolności do pracy, tj. dla mężczyzn grupa wieku 18–64 lata, dla kobiet – 18–59 lat.

- Mobilny – grupa wieku produkcyjnego obejmująca ludność w wieku 18–44 lata.

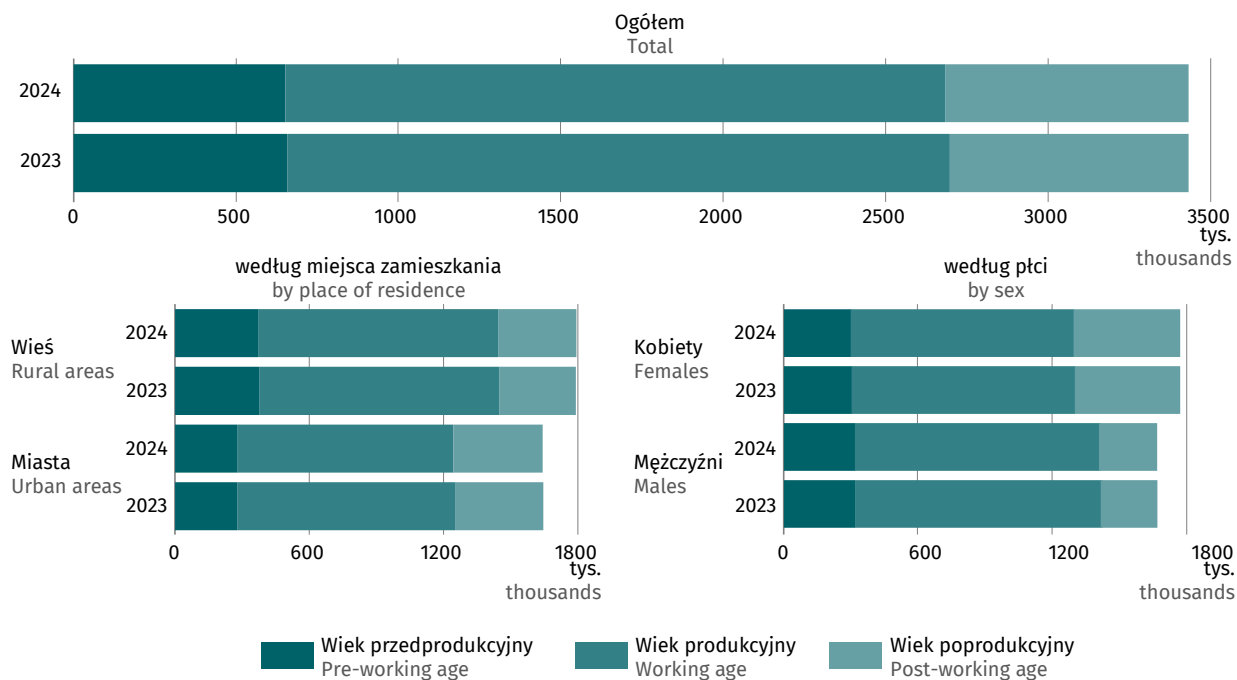
- Niemobilny – grupa wieku produkcyjnego obejmująca ludność w wieku: mężczyźni – 45–64 lata, kobiety – 45–59 lat.

Wiek poprodukcyjny – wiek, w którym osoby zazwyczaj kończą pracę zawodową, tj. dla mężczyzn – 65 lat i więcej, dla kobiet – 60 lat i więcej.

Wykres 1. Ludność według ekonomicznych grup wieku

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 1. Population by economic age groups
As of 31 December

W końcu 2024 r. liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym wyniosła 651,3 tys. i w porównaniu ze stanem z poprzedniego roku zmniejszyła się o 6,7 tys. (o 1,0%). Udział tej zbiorowości w ogólnej liczbie ludności województwa wyniósł 19,0%, przy czym w miastach – 16,9%, a na wsi – 20,9%.

Zmniejszyła się także liczba ludności w wieku produkcyjnym o 6,8 tys. (o 0,3%) i wyniosła 2030,6 tys., co stanowiło 59,2% ludności ogółem. Na obszarach wiejskich udział ludności w tym wieku był o 0,8 p. proc. wyższy niż w miastach i wyniósł 59,6%. Spadek ogólnej liczby ludności w wieku produkcyjnym utrzymuje się już od kilku lat i świadczy o systematycznym ubytku potencjalnych zasobów pracy.

Wśród osób w wieku produkcyjnym było 1252,3 tys. osób w wieku mobilnym, potencjalnie zdolnych do zmiany stanowiska czy też miejsca pracy lub ewentualnego przekwalifikowania się. Było ich o 17,6 tys. (o 1,4%) mniej niż rok wcześniej. Udział tej grupy wyniósł 61,7% (w 2023 r. – 62,3%). Liczba osób w wieku niemobilnym, przypuszczalnie mniej chętnych do dokształcania się w celu ewentualnej zmiany stanowiska pracy, wzrosła o 10,8 tys. (o 1,4%) i w konsekwencji zwiększył się jej udział w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym – z 37,7% w 2023 r. do 38,3% w 2024 r.

W przypadku ludności w wieku poprodukcyjnym zaobserwowano wzrost liczebności – o 13,0 tys. (o 1,8%) do stanu 747,2 tys. Odsetek osób w tym wieku ukształtował się na poziomie 21,8%, przy czym w miastach był o 4,8 p. proc. wyższy niż na wsi i wyniósł 24,3%.

Udział osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym wśród mężczyzn (20,1% i 64,0%) był wyższy niż wśród kobiet (17,9% i 54,7%). Odwrotnie było w przypadku wieku poprodukcyjnego – znacznie większy udział odnotowano wśród kobiet (27,3%) niż wśród mężczyzn (15,9%).

Współczynnik obciążenia demograficznego – stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym, tj. przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym, do liczby osób w wieku produkcyjnym.

Zmiany w strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku wpływają na wzrost wartości współczynnika obciążenia demograficznego. W 2024 r. współczynnik ten wyniósł 69 osób (wobec 68 osób w 2023 r.), przy czym na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadały 32 osoby w wieku przedprodukcyjnym i 37 – w wieku poprodukcyjnym (w 2023 r. odpowiednio 32 i 36).

W miastach obciążenie demograficzne osób w wieku produkcyjnym wyniosło 70 (29 osób w wieku przedprodukcyjnym i 41 w wieku poprodukcyjnym), a na terenach wiejskich 68 (35 osób w wieku przedprodukcyjnym i 33 w wieku poprodukcyjnym).

Na 100 mężczyzn w wieku produkcyjnym przypadało 56 w wieku nieprodukcyjnym (31 osób w wieku przedprodukcyjnym i 25 w wieku poprodukcyjnym). Analogiczna relacja dla kobiet wyniosła 83 (33 osoby w wieku przedprodukcyjnym i 50 w wieku poprodukcyjnym).

Przyrost naturalny ludności – różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie. Współczynnik przyrostu naturalnego liczony jest na 1000 ludności.

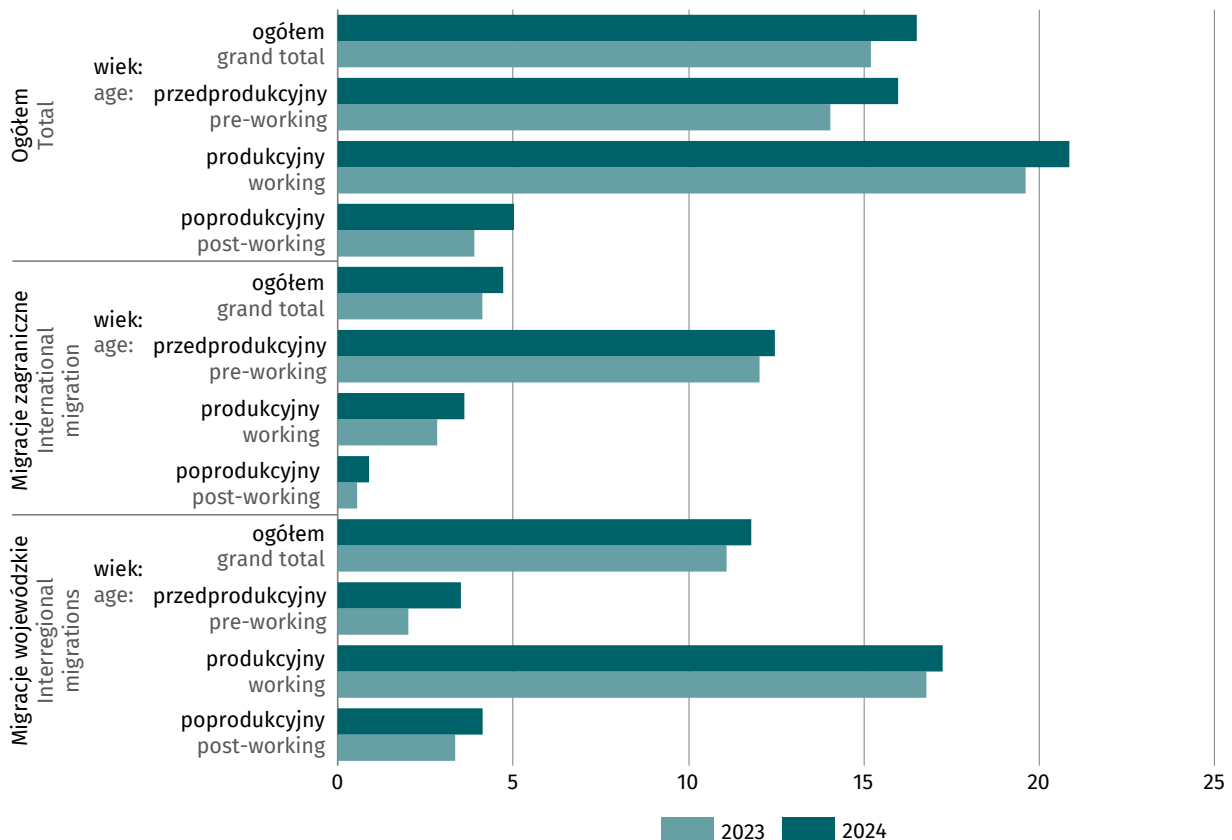
Stan ludności w dużej mierze kształtuje się pod wpływem przyrostu naturalnego. W 2024 r. w województwie przyrost naturalny wyniósł minus 6,2 tys. osób wobec minus 4,5 tys. w 2023 r. W przeliczeniu na 1000 ludności ukształtował się na poziomie odpowiednio – minus 1,8 wobec minus 1,3.

Ujemny przyrost naturalny wystąpił zarówno w miastach, jak i na wsi – minus 4,1 tys. i minus 2,2 tys. osób. Wartości współczynnika przyrostu naturalnego wyniosły tutaj odpowiednio – minus 2,5 i minus 1,2.

Saldo migracji stałej – różnica między liczbą osób, które przybyły na stałe do danej jednostki administracyjnej/kraju w danym okresie, a liczbą osób, które wyjechały na stałe z danej jednostki administracyjnej/kraju w danym okresie.

Ruch wędrowniczy ludności jest istotnym czynnikiem kształtującym liczbę ludności na danym obszarze. W 2024 r. w wyniku ruchów migracyjnych międzywojewódzkich i zagranicznych przybyło ogółem 5,7 tys. mieszkańców województwa (w 2023 r. – 5,2 tys.), w tym 4,2 tys. (74,9%) osób w wieku produkcyjnym (w 2023 r. – 4,0 tys., 76,8%). Przyrost ten w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców wyniósł 16,5 (w 2023 r. – 15,2), przy czym dla osób w wieku produkcyjnym – 20,9 (19,6).

Wykres 2. Saldo migracji stałej na 10 tysięcy ludności według ekonomicznych grup wieku
Chart 2. Net permanent migration per 10 thousands population by economic age groups

W 2024 r. w województwie małopolskim na pobyt stały zameldowało się 10,7 tys. osób z innych województw (o 0,4 tys., tj. o 4,0% więcej niż w 2023 r.), a poza jego granice (do innego miejsca w kraju) wymeldowało się 6,7 tys. mieszkańców (o 0,2 tys., tj. o 2,5% więcej). Napływ przewyższał odpływ, więc saldo migracji międzywojewódzkich było dodatnie – 4,0 tys. (w 2023 r. – 3,8 tys.). W przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców przyrost liczby ludności w wyniku migracji wojewódzkich wyniósł 11,8 (w 2023 r. – 11,1).

W grupie migrantów w ruchu międzywojewódzkim w obu kierunkach najbardziej mobilną grupą była ludność w wieku produkcyjnym. Wśród osiedlających się na terenie województwa grupa ta stanowiła 78,7%, a wśród osób, które przemeldowały się do innych województw – 73,9%. Dzieci i młodzież w wieku 0–17 lat stanowiły 12,8% napływu i 17,1% odpływu.

W 2024 r. w związku z wyjazdem za granicę z pobytu stałego wymeldowało się 1,0 tys. mieszkańców województwa (o 0,1 tys., tj. o 10,0% więcej niż w 2023 r.). Z powodu przyjazdu z zagranicy na pobyt stały zameldowało się 2,6 tys. osób (o 0,3 tys., tj. o 12,8% więcej). Saldo migracji zagranicznych wyniosło 1,6 tys. osób (w 2023 r. – 1,4 tys.), a w przeliczeniu na 10 tys. ludności – 4,7 (4,1 w 2023 r.).

Z ogólnej liczby zameldowań osób przybyłych z zagranicy najczęściej przypadają na osoby w wieku produkcyjnym – 1,5 tys. (58,7%). Wśród wymeldowanych do innego kraju było 0,8 tys. (81,0%) osób w tym wieku. W zbiorowości zameldowanych było 0,9 tys. (36,4%) dzieci i młodzieży poniżej 18 lat, a wśród wyjeżdżających – 0,1 tys. (12,7%).

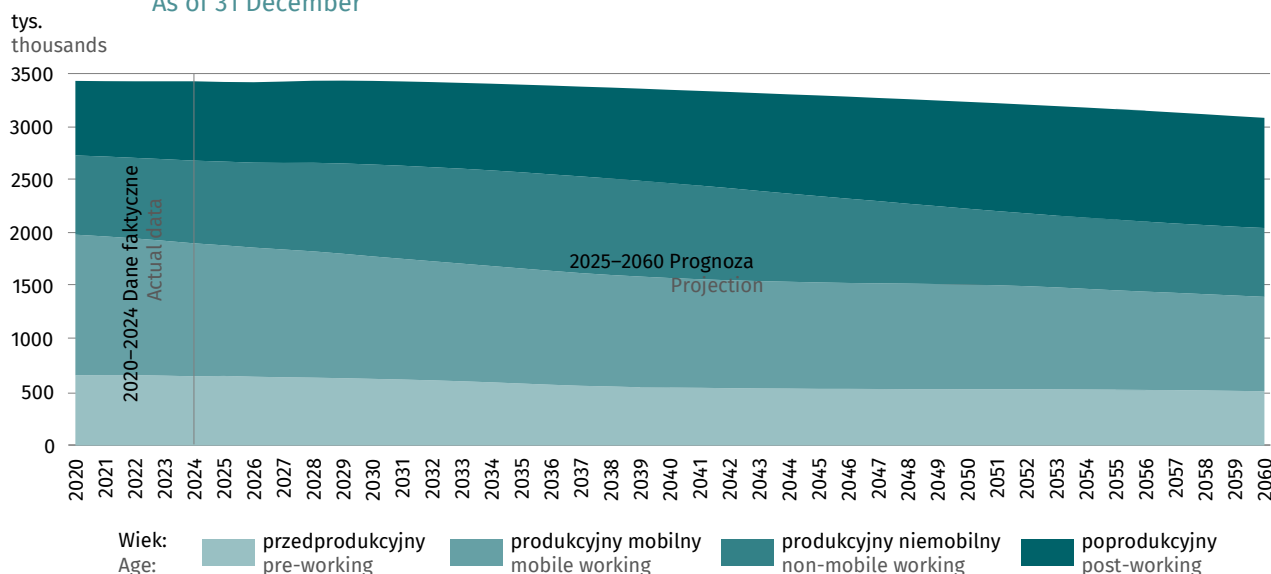
Prognoza ludności na lata 2023–2060 opracowana na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego 2021 wskazuje, że liczba ludności województwa w porównaniu ze stanem w końcu 2024 r. zmniejszy się o 344,5 tys. (o 10,0%) – do stanu 3084,6 tys. w końcu 2060 r. Spadek wystąpi zarówno w przedprodukcyjnej jak i produkcyjnej grupie wieku – o 21,6% i o 24,3%. Liczebność tych grup w 2060 r. ukształtuje się odpowiednio na poziomie – 510,3 tys. i 1536,9 tys. Zmniejszać będzie się też udział osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym w liczbie ludności ogółem – do 16,5% i 49,8% w 2060 r. wobec 19,0% i 59,2% w 2024 r.

W okresie objętym prognozą zakłada się systematyczny wzrost (do 2057 r.) liczby osób w wieku poprodukcyjnym. W końcu 2060 r. liczba ta wyniesie 1037,3 tys., jej udział w liczbie ludności ogółem ukształtuje się na poziomie 33,6%. W odniesieniu do 2024 r. oznacza to wzrost liczebności o 290,2 tys. (o 38,8%), a udziału – o 11,8 p. proc.

Wykres 3. Prognoza ludności do 2060 r. według ekonomicznych grup wieku

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 3. Population projection until 2060 by economic age groups
As of 31 December

W konsekwencji prognozowanych zmian pogorszeniu ulegnie relacja pomiędzy poszczególnymi ekonomicznymi grupami wieku. Współczynnik obciążenia demograficznego znacznie wzrośnie. Zakłada się, że w 2060 r. na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadają będzie 101 osób w wieku nieprodukcyjnym, czyli o 32 osoby więcej (w tym o 31 więcej osób w wieku poprodukcyjnym) niż w 2024 r.

Prognozowany spadek liczby ludności będzie po części skutkiem ujemnego przyrostu naturalnego. Na kolejne lata przewiduje się coraz większą nadwyżkę liczby zgonów nad liczbą urodzeń. W 2060 r. przyrost naturalny wyniesie minus 20,1 tys. wobec minus 6,2 tys. w 2024 r. W przeliczeniu na 1000 ludności relacja ta będzie kształtować się odpowiednio – minus 6,5 wobec minus 1,8.

Czynnikiem kształtującym liczbę ludności w okresach przyszłych będzie też saldo migracji. Ogólnie w całym kraju przewiduje się zmniejszenie mobilności ludności ze względu na zachodzący proces starzenia się populacji. W województwie małopolskim dodatnie saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały będzie wykazywać tendencję malejącą, a od 2057 r. będzie przyjmować wartości ujemne. Dodatkowo saldo migracji zagranicznych utrzyma się przez cały okres objęty prognozą, ale w latach 2029 do 2034 obserwowana będzie tendencja spadkowa. Pomimo tych zmian dodatnie saldo migracji zagranicznych będzie przez cały okres prognozy wyższe niż w 2024 r.

Rozdział 2. Aktywność ekonomiczna ludności

Chapter 2. Economic activity of the population

Z punktu widzenia aktywności ekonomicznej praca jest podstawowym kryterium podziału ludności w wieku 15 lat i więcej (tworzącej globalne zasoby pracy). Wyróżnia się trzy podstawowe kategorie: pracujących – czyli wykonujących pracę, bezrobotnych – nie wykonujących pracy, ale aktywnie jej poszukujących oraz biernych zawodowo, którzy nie pracują i nie mogą lub nie chcą podjąć pracy z różnych względów. Osoby, które uznaje się za pracujące lub bezrobotne stanowią grupę ludności aktywnej zawodowo określanej jako zasoby pracy, podaż pracy lub siła robocza.

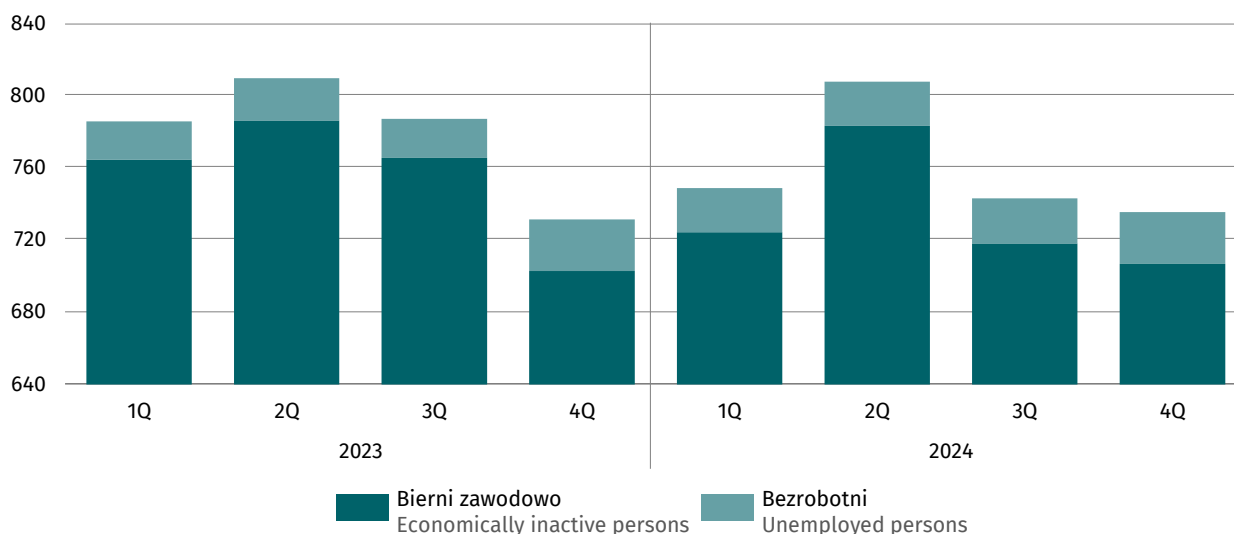
Podstawowych informacji o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15–89 lat dostarcza reprezentacyjne Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL). Uzyskane dane tworzą jedno z głównych źródeł informacji wykorzystywanych do analizy sytuacji na rynku pracy. Wyniki badania pozwalają ocenić wpływ cech demograficznych i społecznych na aktywność zawodową badanych osób. Badanie prowadzone jest z częstotliwością kwartalną. Informacje zamieszczone w tym rozdziale, jeżeli nie zaznaczono inaczej, dotyczą danych średniorocznych.

W 2024 r. w województwie przeciętna liczba ludności w wieku 15–89 lat wyniosła 2715 tys. osób i stanowiła 8,9% krajowych globalnych zasobów pracy. Prawie 52% ludności w tej grupie wieku stanowiły kobiety. Na terenach wiejskich zamieszkiwało 51,3%.

Struktura ludności według statusu na rynku pracy wskazuje, że 56,9% (1544 tys.) osób w wieku 15–89 lat pracowało. Zbiorowość osób niepracujących, składała się głównie z biernych zawodowo (1131 tys., tj. 41,7% ludności objętej badaniem), których udział wyniósł 96,1%. Pozostała część to osoby zaklasyfikowane jako bezrobotne. Łącznie w 2024 r. na 1000 osób pracujących przypadało 758 osób niepracujących, o 20 mniej niż w 2023 r.

Wykres 4. Wskaźnik obciążenia ludności pracującej osobami niepracującymi^a

Chart 4. The working population dependency ratio^a

^a Liczba osób niepracujących (bezrobotnych i biernych zawodowo) przypadająca na 1000 osób pracujących.
^a The number of unemployed persons (unemployed and economically inactive) per 1000 employed persons.

W 2024 r. w województwie było 1584 tys. osób aktywnych zawodowo – o 26 tys. osób (o 1,7%) więcej niż w 2023 r. Zbiorowość ta w zdecydowanej większości składała się z osób pracujących – 97,5%.

Ponad połowę aktywnych zawodowo stanowili mężczyźni – 53,4% (846 tys. osób). Udział mieszkańców miast wyniósł 51,8% (820 tys. osób). Wśród 764 tys. osób aktywnych zawodowo mieszkających na wsi z gospodarstwem rolnym związanych było 142 tys.

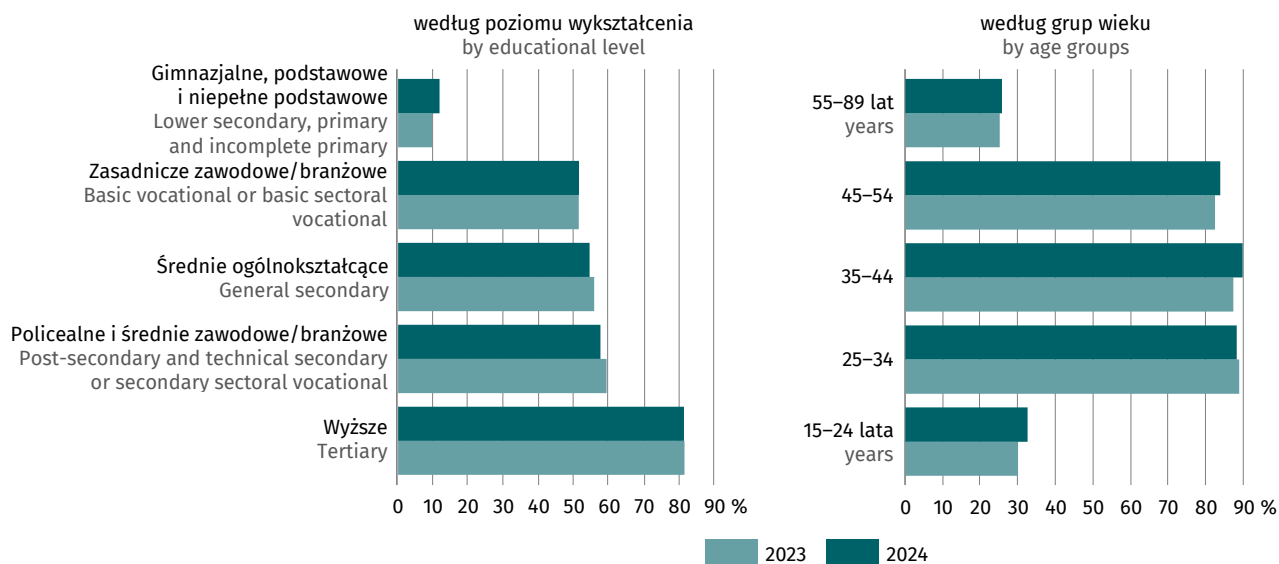
Do aktywnych zawodowo zaliczała się głównie ludność w wieku produkcyjnym, która w 2024 r. stanowiła 96,1% tej zbiorowości (1522 tys. osób). W podziale na dziesięcioletnie grupy wieku największy udział przypadł na osoby w wieku 35–44 lata – 29,4% (465 tys.), a najmniejszy na grupę 15–24 lata – 6,8% (108 tys.).

W strukturze według poziomu wykształcenia największa część obejmowała osoby z wykształceniem wyższym – 45,5% (721 tys.). W stosunku do 2023 r. liczebność tej zbiorowości zwiększyła się o 3,3%.

Współczynnik aktywności zawodowej – udział aktywnych zawodowo (danej kategorii) w ogólnej liczbie ludności (danej kategorii). W BAEL populacja aktywnych zawodowo, stanowiąca licznik współczynnika aktywności zawodowej, ograniczona jest do osób w wieku 15–89 lat.

Współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie 58,3% – o 0,7 p. proc. wyższym niż w 2023 r. Dla mężczyzn był zdecydowanie wyższy niż dla kobiet – odpowiednio 64,7% wobec 52,4%. Poziom aktywności mieszkańców miast był wyższy niż ludności wiejskiej – 62,0% wobec 54,8%.

Wykres 5. Współczynnik aktywności zawodowej
Chart 5. Activity rate

W 2024 r. największą aktywnością na rynku pracy wykazały się osoby w wieku 35–44 lata. Omawiany współczynnik dla tej grupy wieku wyniósł 89,6%. W 2023 r. najbardziej aktywne na rynku pracy były osoby w wieku 25–34 lata i osiągnęły poziom aktywności równy 88,7%.

Dla osób w wieku produkcyjnym współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 79,1%, przy czym dla mężczyzn 80,9%, a dla kobiet 77,2% (w 2023 r. odpowiednio – 81,1% i 75,1%). Mieszkańcy miast w wieku produkcyjnym wykazali się poziomem aktywności wynoszącym 84,2% (w 2023 r. – 83,4%), czyli o 9,9 p. proc. (w 2023 r. – o 9,8 p. proc.) wyższym niż mieszkańcy wsi w tym wieku.

Najwyższym poziomem aktywności zawodowej charakteryzowały się osoby z wykształceniem wyższym – 81,2% (w 2023 r. – 81,4%). Najniższy udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności w wieku 15–89 lat przypadł na osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego – 11,8% (w 2023 r. – 9,7%).

W 2024 r. zbiorowość pracujących liczyła 1544 tys. i w porównaniu z 2023 r. zwiększyła się o 22 tys. (o 1,4%). Mężczyźni stanowili 53,4% (824 tys.), a mieszkańcy miast – 51,9% (802 tys.). Liczba pracujących kobiet zwiększyła się o 15 tys. (o 2,1%), a mężczyzn – o 7 tys. (0,9%). Pracujących mieszkańców wsi przybyło 15 tys. (wzrost o 2,1%), a mieszkańców miast – 7 tys. (0,9%).

Struktura pracujących według wieku była podobna jak w 2023 r. W podziale pracujących na dziesięcioletnie grupy wieku największą część przypadła na osoby w wieku 35–44 lata (454 tys., tj. 29,4%). Znaczący udział miała też grupa w wieku 25–34 lata (378 tys., tj. 24,5%) oraz 45–54 lata (367 tys., tj. 23,8%).

Pracujący z wykształceniem wyższym tworzyli zbiorowość liczącą 714 tys., co stanowiło 46,2% ogólnej liczby pracujących. W porównaniu z 2023 r. liczba pracujących z takim poziomem wykształcenia zwiększyła się o 24 tys. (o 3,5%), a udział w pracujących ogółem wzrósł o 0,9 p. proc.

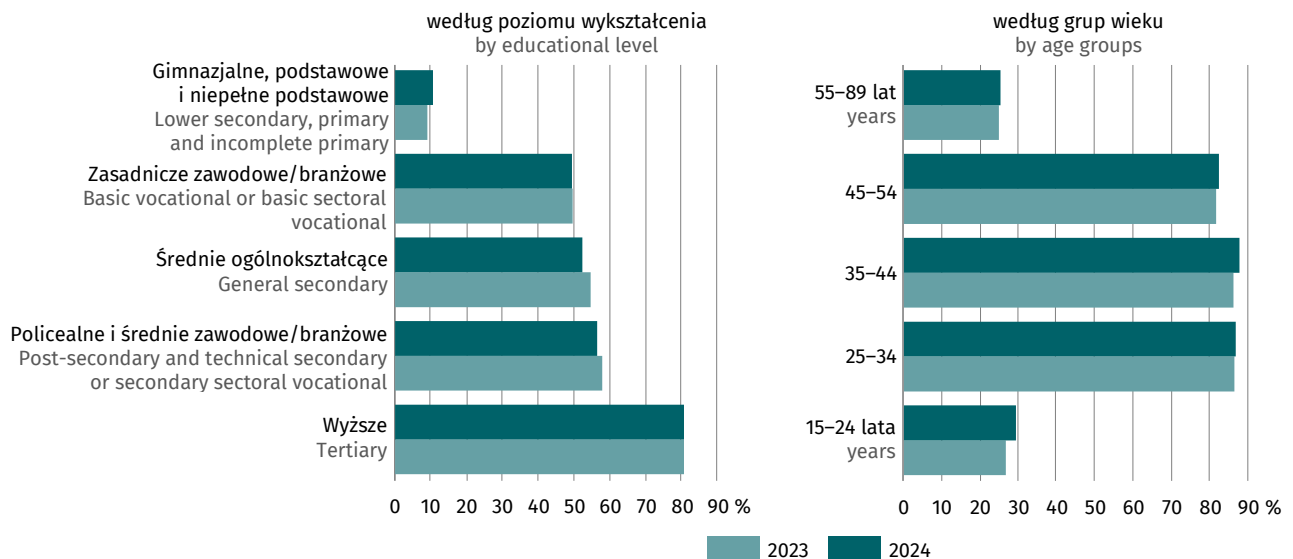
Prawie 76% pracujących (1170 tys.) miało miejsce pracy w sektorze prywatnym. Udział pracowników zatrudnionych wyniósł 81,8%, a pracujących na własny rachunek (łącznie z pracodawcami) – 17,8%. W ogólnej liczbie zatrudnionych (1263 tys.) było 1103 tys. pracowników najemnych wykonujących pracę stałą na czas nieokreślony i 160 tys. pracujących na czas określony.

W sektorze rolniczym w 2024 r. pracowało 43 tys. osób (w 2023 r. – 46 tys.), wśród których było 60,5% mężczyzn. W sektorze przemysłowym było 479 tys. pracowników (w 2023 r. – 448 tys.) z udziałem mężczyzn na poziomie 76,2%. W sektorze usługowym odnotowano 1005 tys. pracujących (w 2023 r. – 1011 tys.) i w tym przypadku przeważający udział przypadł na kobiety (57,6%).

W strukturze pracujących według wielkich grup zawodów najwięcej było „Specjalistów” – 454 tys. (29,4%). Licznie reprezentowani byli „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – 244 tys. (15,8%), „Pracownicy usług i sprzedawcy” – 198 tys. (12,8%) oraz „Technicy i inny średni personel” – 189 tys. (12,2%).

Wykres 6. Wskaźnik zatrudnienia

Chart 6. Employment rate

Wskaźnik zatrudnienia – udział pracujących (danej kategorii) w ogólnej liczbie ludności (danej kategorii). W BAEL populacja pracujących, stanowiąca licznik wskaźnika zatrudnienia, ograniczona jest do osób w wieku 15–89 lat.

Wskaźnik zatrudnienia w 2024 r. wyniósł 56,9% (w 2023 r. – 56,2%). Wyższy wskaźnik wystąpił w zbiorowości mężczyzn (63,0%) niż kobiet (51,1%). Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania większy udział pracujących w liczbie ludności 15–89 lat odnotowano w miastach (60,7%) niż na wsi (53,3%).

Wskaźnik zatrudnienia dla osób w wieku produkcyjnym wyniósł 77,1% i był o 0,7 p. proc. wyższy niż w 2023 r. Najwyższy poziom omawiany wskaźnik osiągnął w przypadku osób w wieku 35–44 lata – 87,5% (wzrost o 1,6 p. proc.). Wysoka wartość wskaźnika (na poziomie sprzed roku) dotyczyła też osób z wykształceniem wyższym – 80,4%.

W 2024 r. w województwie odnotowano 40 tys. osób bezrobotnych w wieku 15–74 lata – o 11,1% więcej niż w 2023 r. Ponad połowę (55,0%) stanowili mężczyźni. Przeważali też mieszkańcy terenów wiejskich (52,5%). Najwięcej było osób w wieku 35–44 lata (27,5%) oraz osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym (32,5%).

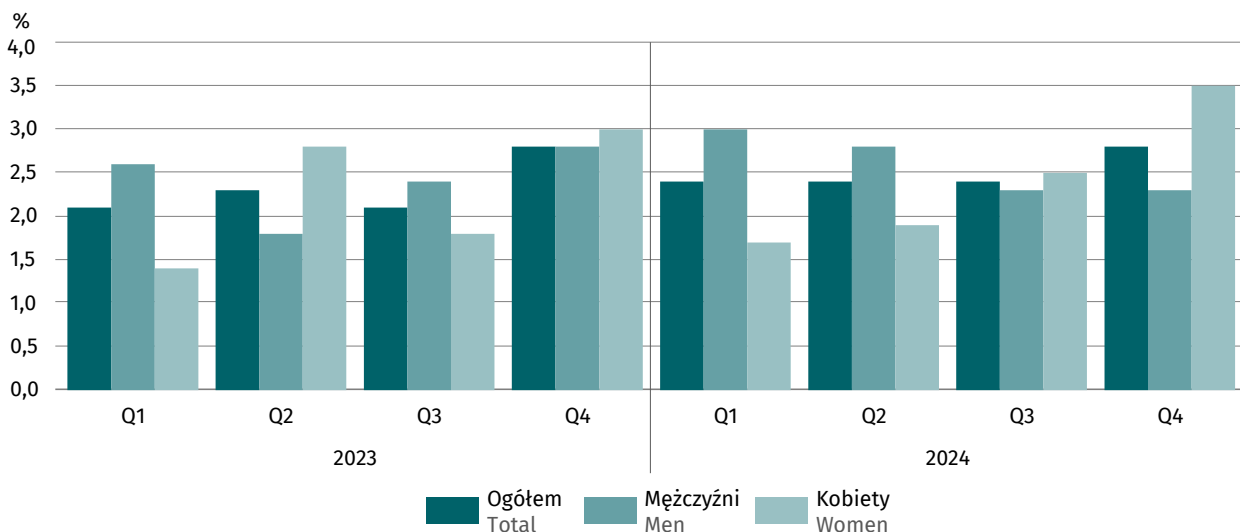
W wyniku utraty pracy status bezrobotnego uzyskało 14 tys. osób (35,0% ogółu bezrobotnych), natomiast po raz pierwszy podjąć pracę chciało – 10 tys. (25,0%). Przeciętny czas poszukiwania pracy wyniósł 7,6 miesiąca.

Stopa bezrobocia – udział bezrobotnych (danej kategorii) w liczbie aktywnych zawodowo (danej kategorii). W przypadku BAEL definicja odnosi się do osób bezrobotnych (w wieku 15–74 lata) i aktywnych zawodowo (w wieku 15–89 lat), będących sumą pracujących i bezrobotnych.

Stopa bezrobocia w 2024 r. wyniosła 2,5% wobec 2,3% w 2023 r. Wyższa była wśród mężczyzn niż wśród kobiet – 2,6% wobec 2,4% i wśród mieszkańców wsi niż wśród mieszkających w miastach – 2,7% wobec 2,2%.

Prawie 98% bezrobotnych stanowiły osoby w wieku produkcyjnym (39 tys.). Stopa bezrobocia obliczona dla tej grupy wyniosła 2,6% (w 2023 r. – 2,4%). Znacznie większe natężenie bezrobocia wystąpiło wśród osób w wieku 15–24 lata – 9,3% (w 2023 r. – 10,1%).

Wykres 7. Stopa bezrobocia
Chart 7. Unemployment rate

Bierni zawodowo to osoby, które pozostają poza zasobami pracy. W 2024 r. grupa ta liczyła 1131 tys. osób, czyli 41,7% ludności w wieku 15–89 lat. Kobiety stanowiły 59,2% wszystkich osób biernych zawodowo (670 tys. osób). Poza rynkiem pracy pozostawało 47,6% kobiet w wieku 15–89 lat i 35,3% mężczyzn w tym wieku.

Na wsi mieszkało 55,6% biernych zawodowo (629 tys.), czyli 45,2% mieszkańców wsi w wieku 15–89 lat. W miastach biernością zawodową charakteryzowało się 38,0% (502 tys.) ludności w wieku 15–89 lat.

W porównaniu z 2023 r. liczba biernych zawodowo zmniejszyła się o 1,5% (o 17 tys.). Spadek zaobserwowano zarówno wśród kobiet (o 1,9%, o 13 tys.) jak i mężczyzn (o 1,1%, o 5 tys.). Liczba biernych zawodowo zmniejszyła się w miastach (o 1,0%, o 5 tys.) i na wsi (o 2,0%, o 13 tys.).

Większość stanowiły osoby w wieku 50–89 lat – 67,8% (767 tys.). W tej grupie znajdowały się osoby, które zakończyły okres aktywności zawodowej. Licznymi reprezentantami populacji biernych zawodowo były również osoby w wieku 15–24 lata – 225 tys. (19,9%). Do tej grupy zaliczają się głównie osoby, które jeszcze nie weszły na rynek pracy (w tym młodzież ucząca się).

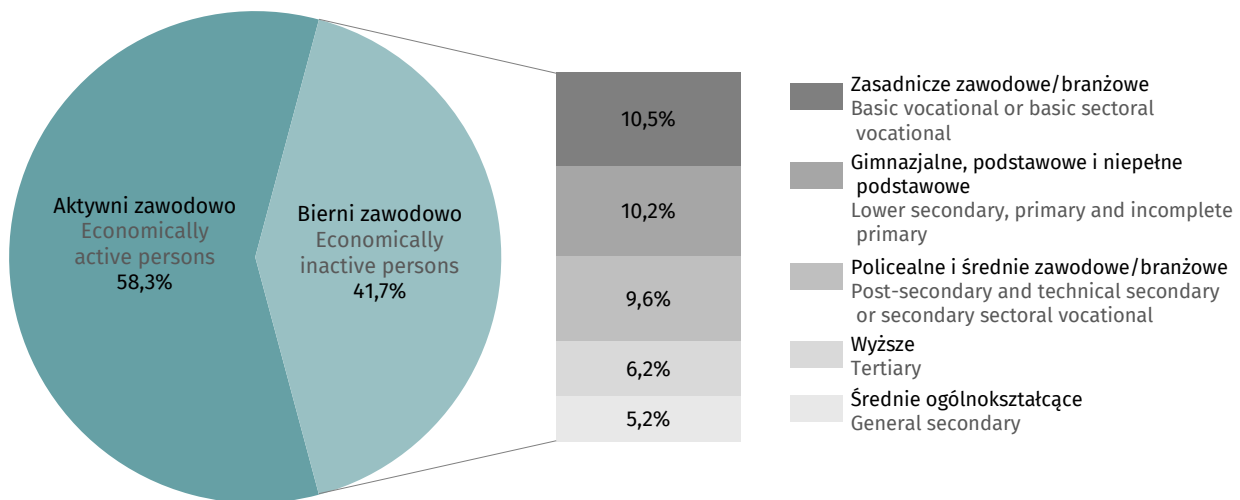
Najliczniejszą grupą biernych zawodowo wyodrębnioną ze względu na poziom uzyskanego wykształcenia były osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym branżowym – 286 tys. (25,3% ogólnej liczby biernych zawodowo). Następne w kolejności były osoby z wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym – 276 tys. (24,4%) oraz policealnym i średnim zawodowym/branżowym – 262 tys. (23,2%).

Bierni zawodowo to głównie osoby nie poszukujące pracy z różnych względów. Przyczyny bierności zostały ustalone dla osób w wieku 15–74 lata. Głównym wskazanym powodem bierności zawodowej była emerytura. Z tego względu nie poszukiwało pracy 432 tys. osób (47,7% badanej grupy wieku).

W związku z nauką i uzupełnianiem kwalifikacji nie poszukiwało pracy 216 tys. osób (23,8%). Traktując ten powód jako zwiększanie szans na podjęcie odpowiedniej pracy, można sądzić, że większość z tych osób w przyszłości będzie planowała wejście na rynek pracy i zostanie zaliczona do realnych zasobów pracy. Choroba lub niesprawność była powodem bierności dla 96 tys. osób (10,6%). Grupa osób nieposzukujących pracy z powodu obowiązków rodzinnych i związanych z prowadzeniem domu (opieka nad dziećmi lub innymi członkami rodziny wymagającymi opieki oraz szczególna sytuacja rodzinna, powody osobiste nie są tu uwzględnione) liczyła 88 tys. (9,7%).

Wśród biernych zawodowo były też osoby nieposzukujące pracy z powodu zniechęcenia bezskutecznością poszukiwań pracy oraz osoby poszukujące pracy aktywnymi metodami, ale niegotowe do jej podjęcia.

Wykres 8. Udział biernych zawodowo w ludności w wieku 15–89 lat według poziomu wykształcenia w 2024 r.
Chart 8. Share of economically inactive persons in population aged 15–89 by educational level in 2024

Rozdział 3. Pracujący i zatrudnieni

Chapter 3. Employed persons and paid employment

Pracujący w gospodarce narodowej¹

Employed persons in the national economy¹

Pracujący w gospodarce narodowej:

- osoby wykonujące pracę przynoszącą im zarobek (w formie wynagrodzenia za pracę) lub dochód, bez względu na czas i miejsce trwania tej pracy, na podstawie stosunku pracy bądź innego stosunku prawnego lub czynności prawnej, na podstawie której jest świadczona praca; bez osób pracujących na umowę zlecenie lub umowę o dzieło;
- osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Od 2022 r. dane o pracujących (według stanu w dniu 31 grudnia) są prezentowane na podstawie administracyjnych źródeł danych².

W końcu 2024 r. w województwie w gospodarce narodowej pracowało 1447,9 tys. osób, wśród których 52,1% stanowili mężczyźni. Liczba pracujących w przeliczeniu na 1000 ludności była równa 422; w przypadku mężczyzn – 454, a kobiet – 393. W porównaniu ze stanem sprzed roku ogólna liczba pracujących zwiększyła się o 7,1 tys. Wzrost ten dotyczył zarówno kobiet (o 3,8 tys.) jak i mężczyzn (o 3,3 tys.).

W sektorze prywatnym pracowało 1160,7 tys. osób – 80,2% ogólnej liczby pracujących. Udział mężczyzn wśród pracujących w podmiotach tego sektora wyniósł 56,4%. Odmiennie było w sektorze publicznym, gdzie przeważającą część pracujących stanowiły kobiety – 65,1%. W sektorze publicznym było o 3,7 tys. (o 1,3%) pracujących więcej niż przed rokiem, a w prywatnym – o 3,4 tys. (o 0,3%).

Średnia wieku pracujących wyniosła 42,3 lata, a 28,7% pracujących (415,2 tys.) osiągnęło wiek 50 lat lub więcej. W strukturze pracujących według ekonomicznych grup wieku udział osób w wieku produkcyjnym wyniósł 94,2% (1363,9 tys.). Wśród nich 60,9% (830,6 tys.) stanowiły osoby w wieku mobilnym, łatwo adaptujące się do zmian na rynku pracy, skłonne do wyboru innego miejsca pracy czy też do przekwalifikowania się. Odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym ukształtował się na poziomie 0,8%, a w wieku poprodukcyjnym – 5,0%.

Na 1000 mieszkańców województwa w wieku produkcyjnym przypadło 672 pracujących w tym wieku, przy czym na 1000 mężczyzn – 678, a na 1000 kobiet – 665. W przypadku wieku mobilnego na 1000 osób pracowały 663 osoby, które osiągnęły ten wiek; wśród mężczyzn – 686 osób, a kobiet – 641. Poza tym na 1000 osób w wieku przedprodukcyjnym pracowało 17 osób zaliczonych do tej grupy wieku (wśród mężczyzn – 21, a kobiet – 13), a na 1000 osób w wieku poprodukcyjnym nadal kontynuowało pracę zawodową 97 osób (100 w gronie mężczyzn, a 96 pośród kobiet).

Pracownicy najemni (zatrudnieni) – osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (tj. umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania) lub stosunku służbowego na czas określony (w tym zatrudnione sezonowo i dorywczo) i nieokreślony, w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy.

Pracujący na własny rachunek – osoby prowadzące działalność gospodarczą (rolniczą lub pozarolniczą).

Pomagający członkowie rodzin – małżonkowie i domownicy rolnika oraz osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie domowym i współpracujące przy prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej.

¹ Według pracy głównej, miejsca zamieszkania pracujących oraz przeważającego rodzaju działalności podmiotu. Bez pracujących za granicą.

¹ According to the main job, place of residence of employed persons and the dominant type of activity of the entity. Excluding persons working abroad.

² Patrz „Uwagi metodologiczne” strona 95.

W strukturze pracujących w gospodarce narodowej według statusu zatrudnienia udział pracowników najemnych wyniósł 75,3% (1090,4 tys.), a pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin) – 24,4% (354,0 tys.). Wśród kobiet odsetek zatrudnionych na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego wyniósł 80,2% i był wyższy niż w grupie mężczyzn o 9,3 p. proc. Z kolei wśród mężczyzn osoby prowadzące działalność gospodarczą (wraz z pomagającymi członkami rodzin) stanowiły 28,8% – o 9,1 p. proc. więcej niż w przypadku kobiet.

Biorąc pod uwagę sektory ekonomiczne³ najwięcej pracujących skupiał sektor usługowy – 926,7 tys. osób (64,0% ogólnej liczby pracujących). W strukturze według rodzajów działalności przypisanych do tego sektora pracownicy sekcji „Handel; naprawa pojazdów samochodowych” stanowili 22,1% (205,0 tys. osób), „Edukacji” – 13,1% (121,0 tys.), a „Działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej” – 11,0% (102,3 tys.).

W sektorze przemysłowym pracowało 381,7 tys. osób – 26,4% wszystkich pracujących. Przeważająca była tu zbiorowość pracujących w podmiotach sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” – 230,8 tys. osób (60,5% pracowników tego sektora). Dużą część stanowili też pracujący w „Budownictwie” – 117,0 tys. osób (30,6%).

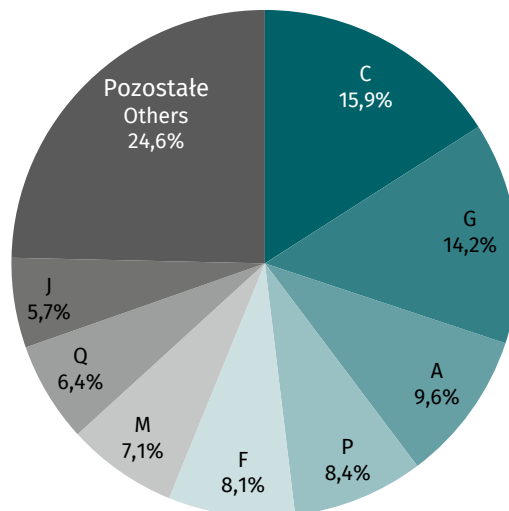
W sektorze rolniczym pracowało 139,6 tys. osób, czyli 9,6% ogółu pracujących.

Większy udział mężczyzn niż kobiet odnotowano wśród pracujących w 10 sekcjach PKD. Stosunkowo wysoki udział mężczyzn wystąpił w „Budownictwie” (90,4%) oraz w „Górnictwie i wydobywaniu” (87,2%), natomiast zdecydowana dominacja kobiet wystąpiła w: „Opiece zdrowotnej i pomocy społecznej” (82,7%), „Edukacji” (78,7%) oraz „Pozostałej działalności usługowej” (73,0%).

Wykres 9. Pracujący w gospodarce narodowej według sekcji PKD w 2024 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 9. Employed persons in the national economy by NACE sections in 2024
As of 31 December

Uwaga. Wykorzystano literowe oznaczenia sekcji PKD – patrz „Uwagi metodologiczne” strona 99.
Note. NACE sections were marked with letters – see “Methodological notes” page 104.

W 14 sekcjach PKD w końcu 2024 r. liczba pracujących była większa niż w roku poprzednim. Największy bezwzględny wzrost odnotowano w „Informacji i komunikacji” (o 3,6 tys.), natomiast największy wzrost procentowy dotyczył „Obsługi rynku nieruchomości” (o 6,1%).

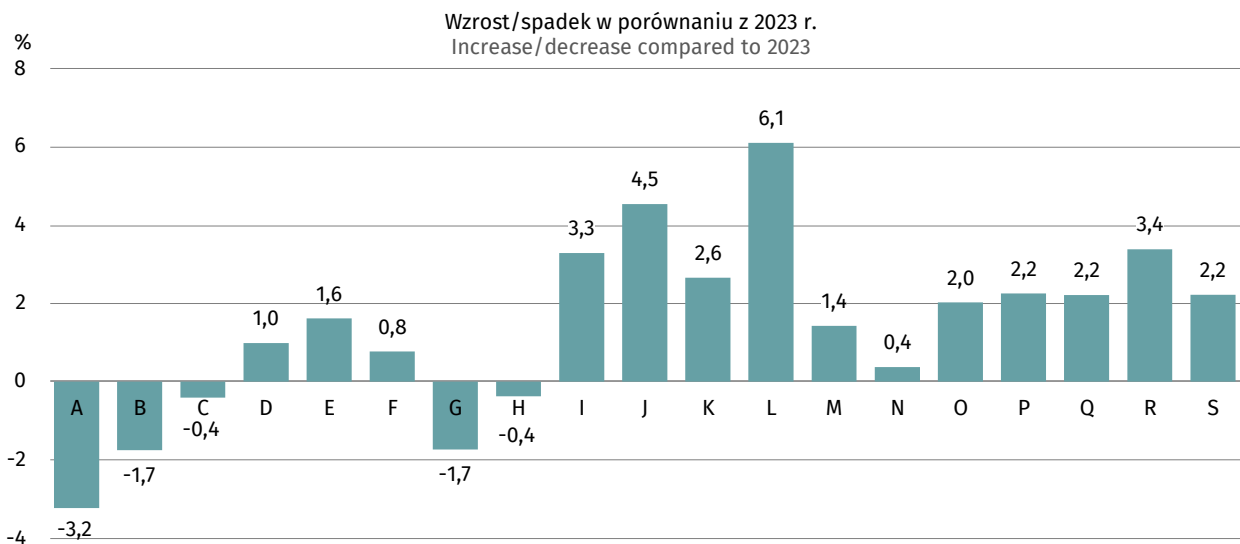
³ Patrz „Uwagi metodologiczne” strona 97.

W pięciu sekcjach PKD w porównaniu z poprzednim rokiem liczba pracujących zmniejszyła się, a największy spadek wystąpił w „Rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie” (o 4,6 tys., tj. o 3,2%).

Wykres 10. Zmiana liczby pracujących w gospodarce narodowej według sekcji PKD w 2024 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 10. Change in the number of employed persons in the national economy by NACE sections in 2024
As of 31 December

Uwaga. Wykorzystano literowe oznaczenia sekcji PKD – patrz „Uwagi metodologiczne” strona 99.

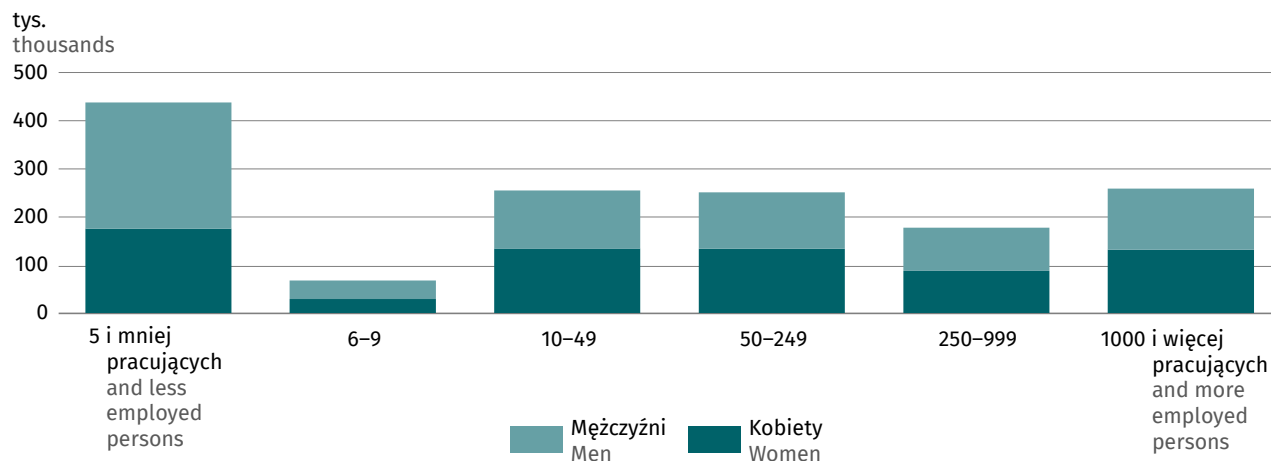
Note. NACE sections were marked with letters – see "Methodological notes" page 104.

Miejscem pracy dla 30,2% osób (437,9 tys.) były podmioty bardzo małe, w których liczba pracujących nie przekraczała 5 osób.

Wykres 11. Pracujący w gospodarce narodowej według wielkości podmiotu w 2024 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 11. Employed persons in the national economy by size of entities in 2024
As of 31 December

W końcu 2024 r. w gospodarce narodowej pracowało 64,4 tys. osób, które miały ustalone prawo do emerytury lub renty. Emeryci i renciści stanowili 4,4% wszystkich pracujących, a większość z nich pracowało w sektorze prywatnym (78,8%). W odniesieniu do poprzedniego roku było ich o 0,9 tys. (o 1,4%) więcej.

Odsetek pracujących osób z niepełnosprawnościami wyniósł 2,4%. Było to 35,2 tys. osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności – o 0,5 tys. (o 1,4%) mniej niż przed rokiem. Pracowali oni głównie w sektorze prywatnym (79,4%).

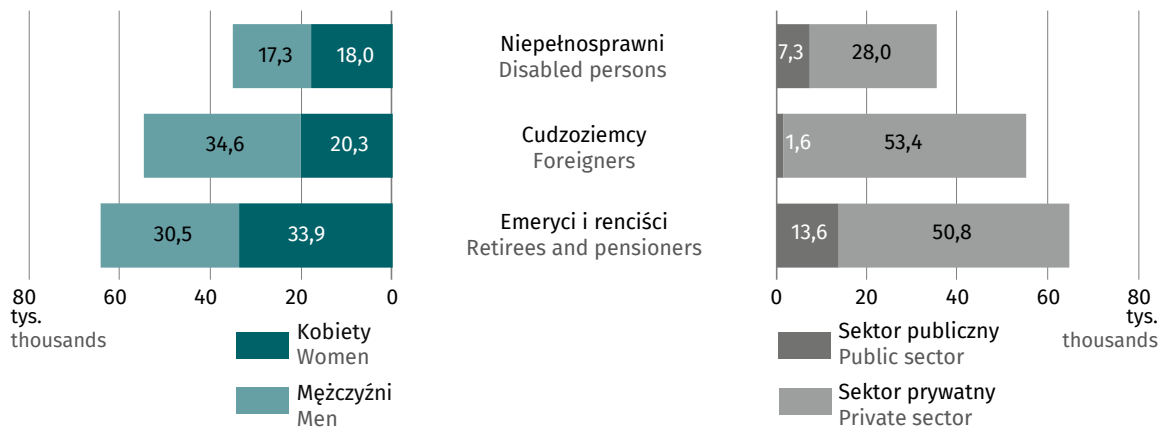
Wśród pracujących mieszkających w województwie małopolskim było 54,9 tys. cudzoziemców. Ich udział w ogólnej liczbie pracujących wyniósł 3,8%. W stosunku do 2023 r. ich liczba wzrosła o 4,4 tys. (8,7%). Obcokrajowcy w zdecydowanej większości pracowali w sektorze prywatnym (97,1%).

Wykres 12. Wybrane kategorie pracujących według płci i sektorów własności w 2024 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 12. Selected categories of employed persons by sex and ownership sectors in 2024

As of 31 December

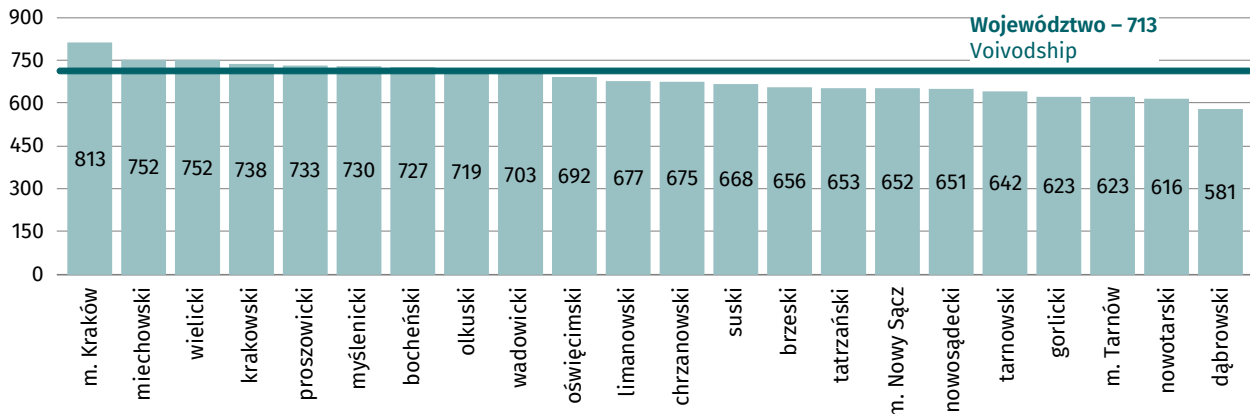
W końcu 2024 r. najwięcej osób pracujących odnotowano w Krakowie – 401,4 tys. (27,7%). W powiecie krakowskim pracowało 132,3 tys. osób (9,1%), w nowosądeckim – 82,8 tys. (5,7%), a w tarnowskim – 76,1 tys. (5,3%). W odniesieniu do stanu sprzed roku w dziewięciu powiatach wystąpił wzrost liczby pracujących. Najbardziej zwiększyła się liczba pracujących mieszkańców Krakowa – o 4,5 tys., ale największy procentowy wzrost miał miejsce w powiecie wielickim – o 2,3%.

Wykres 13. Pracujący na 1000 ludności w wieku produkcyjnym według powiatów w 2024 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 13. Employed persons per 1000 working age population by powiats in 2024

As of 31 December

Przeciętne zatrudnienie⁴

Average paid employment⁴

W 2024 r. przeciętne zatrudnienie wyniosło 954,5 tys. etatów i było większe o 6,2 tys. (o 0,7%) niż w poprzednim roku. Największy bezwzględny wzrost wystąpił w sekcji „Edukacja” – o 2,7 tys., a największy spadek w sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” – o 2,3 tys. W ujęciu procentowym największy wzrost dotyczył sekcji „Administrowanie i działalność wspierająca^Δ” – o 4,3%, a największy spadek sekcji „Obsługa rynku nieruchomości^Δ” – o 3,2%.

W strukturze przeciętnego zatrudnienia według rodzajów działalności podmiotów, największy udział przypadł na zatrudnienie w sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” (20,5%, tj. 195,9 tys. etatów). Znaczące udziały odnotowano także w przypadku sekcji: „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ” (14,4%), „Edukacja” (12,0%), „Budownictwo” (7,4%) oraz „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (7,4%).

Przeciętna liczba uczniów zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego w zakładach pracy mających siedzibę na terenie województwa w 2024 r. wyniosła 8,6 tys. i w porównaniu z 2023 r. zwiększyła się o 0,1 tys. (tj. o 1,7%). Uczniowie zdobywali doświadczenie głównie w podmiotach zaliczanych do sekcji: „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ” (3,3 tys. etatów, tj. 38,8%), „Budownictwo” (1,6 tys., tj. 18,7%) i „Przetwórstwo przemysłowe” (1,3 tys., tj. 14,5%).

Wskaźnik natężenia liczby uczniów na 1000 osób przeciętnego zatrudnienia wyniósł 9,0 (w 2023 r. – 8,9). Wyższe relacje wystąpiły w sekcjach: „Pozostała działalność usługowa” (50,3 – wzrost o 3,2 w porównaniu z 2023 r.), „Zakwaterowanie i gastronomia^Δ” (32,9 – wzrost o 0,3), „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ” (24,4 – wzrost o 0,2) oraz „Budownictwo” (22,9 – spadek o 0,6).

W podmiotach sprawozdawczych o liczbie pracujących powyżej dziewięciu osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących w 2024 r. w województwie przeciętna liczba zatrudnionych wyniosła 795,6 tys. osób. W podmiotach sektora prywatnego przeciętnie w roku zatrudnionych było 553,2 tys. osób (69,5%), a publicznego – 242,4 tys. W porównaniu z poprzednim rokiem przeciętne zatrudnienie zwiększyło się o 5,3 tys. osób (o 0,7%), przy czym w sektorze publicznym o 3,5 tys. (o 1,5%), a w sektorze prywatnym – o 1,8 tys. osób (o 0,3%).

W strukturze przeciętnego zatrudnienia według rodzajów działalności podmiotów, największy udział przypadł na zatrudnienie w sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” – 22,3% (177,5 tys. osób). Stosunkowo duże udziały wystąpiły w następujących sekcjach: „Edukacja” (113,0 tys., tj. 14,2%), „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ” (101,6 tys., tj. 12,8%), „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (64,6 tys., tj. 8,1%) oraz „Informacja i komunikacja” (55,6 tys., tj. 7,0%).

W stosunku do 2023 r. największy bezwzględny wzrost przeciętnej liczby zatrudnionych wystąpił w sekcji „Edukacja” – o 2,5 tys., a największy wzrost procentowy w sekcji „Administrowanie i działalność wspierająca^Δ” – o 3,7%. Największy bezwzględny spadek odnotowano natomiast w sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” (o 2,0 tys.). Z kolei w „Rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie” wystąpił największy spadek w ujęciu procentowym (o 3,8%).

Ruch zatrudnionych

Labour turnover

Dane o przyjęciach i zwolnieniach z pracy obejmują pracowników pełnozatrudnionych w podmiotach o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.

Dane dotyczą liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

⁴ Po przeliczeniu osób niepełnozatrudnionych na pełne etaty, bez osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, osób wykonujących pracę nakładczą, agentów oraz bez osób zatrudnionych poza granicami kraju.

^Δ After converting part-time workers into full-time equivalents, excluding persons employed on the basis of a contract of employment for the purpose of vocational training, outsourced workers, agents and persons employed outside the country.

W 2024 r. odnotowano 146,4 tys. przyjęć do pracy, tj. o 4,2 tys. (o 2,8%) mniej niż w poprzednim roku. Większość z nich miało miejsce w podmiotach sektora prywatnego – 124,1 tys. (84,7%). Współczynnik przyjęć wynoszący 18,6% był o 0,7 p. proc. niższy niż w 2023 r. W sektorze publicznym osiągnął wartość 9,5% (spadek o 0,3 p. proc.), a w sektorze prywatnym ukształtował się na poziomie 22,4% (o 0,8 p. proc. niższym).

Współczynnik przyjęć – stosunek liczby przyjęć, pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych, w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 grudnia z roku poprzedzającego rok badany.

Współczynnik zwolnień – stosunek liczby zwolnień, pomniejszonej o osoby przebywające na urlopach wychowawczych, w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 grudnia z roku poprzedzającego rok badany.

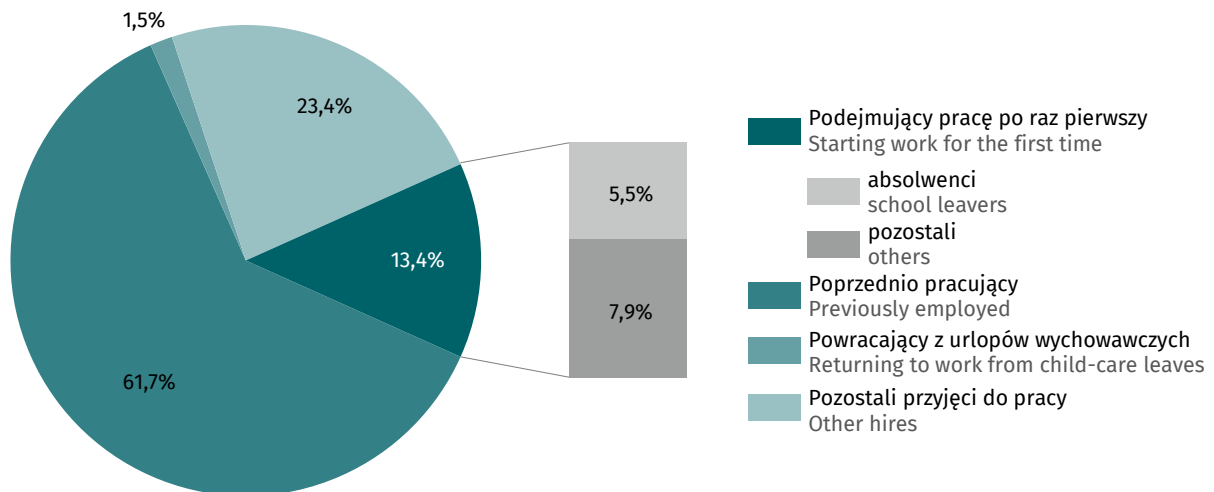
Liczba zwolnień wyniosła 133,1 tys. i w porównaniu z 2023 r. była o 8,5 tys. (o 6,0%) mniejsza. W sektorze prywatnym zwolniono 113,5 tys. pracowników (85,3%). Współczynnik zwolnień był równy 16,9% (spadek o 1,2 p. proc.), przy czym w sektorze publicznym – 8,3% (spadek o 0,5 p. proc.), a w prywatnym – 20,4% (spadek o 1,5 p. proc.).

Liczba przyjęć do pracy była większa od liczby zwolnień o 13,3 tys. Więcej przyjęć niż zwolnień odnotowano w podmiotach większości sekcji PKD. Największa różnica wystąpiła w sekcji „Informacja i komunikacja” – 4,5 tys. Sytuacja odwrotna miała miejsce w podmiotach pięciu sekcji. Największe ujemne saldo odnotowano w sekcji „Budownictwo”, gdzie liczba zwolnień przewyższała liczbę przyjęć o 0,1 tys.

W 2024 r. status pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy na pracowników pełnoetatowych zmieniło 5,7 tys. osób, a liczba osób pełnozatrudnionych, którym w ciągu roku zmieniono etat na niepełny wyniosła 7,5 tys. (w 2023 r. odpowiednio – 5,4 tys. i 7,3 tys.).

Wykres 14. Pracownicy pełnozatrudnieni przyjęci do pracy w 2024 r.

Chart 14. Full-time paid employees hired in 2024

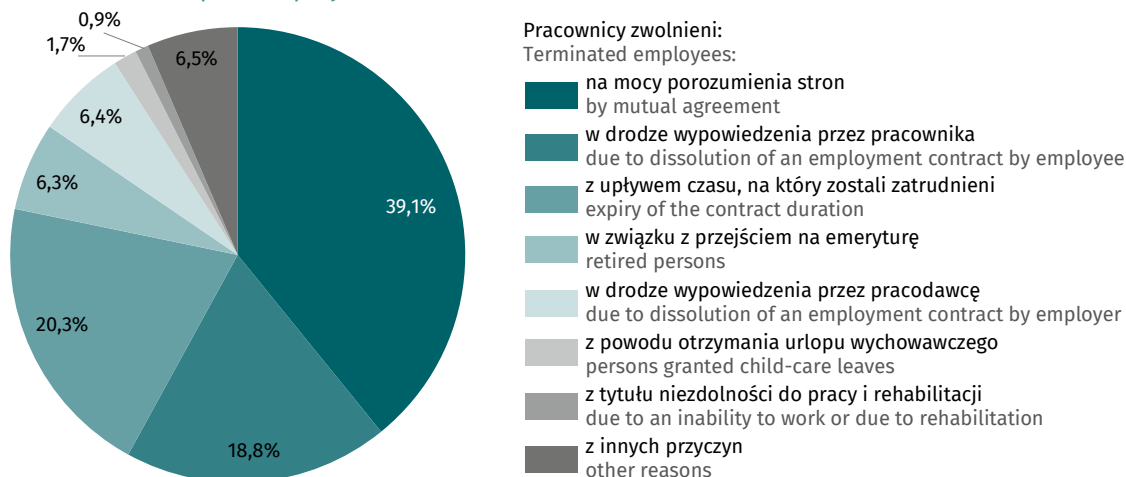
Po raz pierwszy w 2024 r. pracę podjęło 19,6 tys. osób – o 1,3 tys., tj. o 6,4% mniej niż w 2023 r. Wśród nich było 8,0 tys. osób (41,0%), które posiadały status absolwentów różnych typów szkół – o 0,5 tys., tj. o 6,2% mniej niż w ubiegłym roku. Najliczniejszą grupę stanowili absolwenci uczelni (4,3 tys., tj. 53,5% przyjętych do pracy absolwentów). W dalszej kolejności były osoby, które ukończyły: szkoły policealne i średnie zawodowe (1,9 tys., 23,4%), licea ogólnokształcące (1,0 tys., 12,7%) oraz szkoły branżowe I stopnia (0,8 tys., 10,4%).

Najwięcej przyjęć do pracy, tj. 90,3 tys., dotyczyło osób poprzednio pracujących, przy czym w przypadku 19,2 tys. osób przerwa w zatrudnieniu nie trwała dłużej niż miesiąc. Odrębną grupę, liczącą 2,3 tys., stanowiły osoby, które powróciły z urlopów wychowawczych.

Powiatowe urzędy pracy w 2024 r. skierowały do pracy 0,9 tys. osób – 0,6% pracowników pełnozatrudnionych przyjętych do pracy, nie wliczając osób powracających z urlopów wychowawczych (w 2023 r. – 1,1 tys. i 0,7%).

Wykres 15. Pracownicy pełnozatrudnieni zwolnieni z pracy w 2024 r.

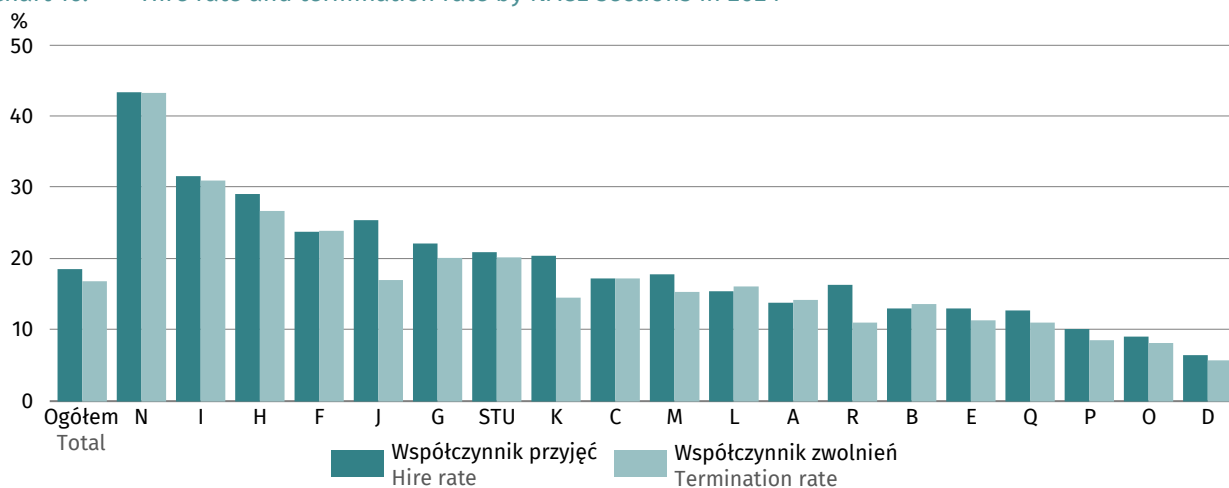
Chart 15. Full-time paid employees terminated in 2024

W 2024 r. najwięcej osób odeszło z pracy na mocy porozumienia stron – 52,1 tys. W porównaniu z poprzednim rokiem liczba tego typu zwolnień zmniejszyła się o 1,3 tys. (o 2,5%). Liczba umów o pracę rozwiązanych w drodze wypowiedzenia przez pracownika wyniosła 25,1 tys., a w drodze wypowiedzenia przez pracodawcę – 8,5 tys. W pierwszym przypadku liczba zwolnień była mniejsza niż w poprzednim roku o 2,8 tys. (o 10,1%), a w drugim – o 0,3 tys. (o 3,7%). W wyniku upływu czasu, na który zostali zatrudnieni, utraciło pracę 27,0 tys. osób. Liczba zwolnień z powodu zakończenia okresu zatrudnienia była o 2,8 tys. (o 9,5%) mniejsza niż w 2023 r.

Wykres 16. Współczynnik przyjęć i współczynnik zwolnień według sekcji PKD w 2024 r.

Chart 16. Hire rate and termination rate by NACE sections in 2024

Uwaga. Wykorzystano literowe oznaczenia sekcji PKD – patrz „Uwagi metodologiczne” strona 99. Sekcje posortowano malejąco według współczynnika ruchu zatrudnionych (współczynnik przyjęć plus współczynnik zwolnień).

Note. NACE sections were marked with letters – see "Methodological notes" page 104. Sections were sorted in descending order by labour turnover rate (hire rate plus termination rate).

Zdecydowanie największą, znacznie odbiegającą od przeciętnej, rotacją zatrudnienia charakteryzowały się podmioty sekcji „Administrowanie i działalność wspierająca^A” (współczynnik ruchu zatrudnionych, stanowiący sumę współczynników przyjęć i zwolnień, wyniósł 86,9% przy przeciętnej wojewódzkiej na poziomie 35,5%). Duże zmiany kadrowe dotyczyły również podmiotów sekcji „Zakwaterowanie i gastronomia^A” (62,8%) oraz „Transport i gospodarka magazynowa” (56,0%). Najmniejszy ruch zatrudnionych wystąpił w sekcji „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^A” (łączny współczynnik przyjęć i zwolnień wyniósł 12,3%). Stosunkowo małe ruchy kadrowe odnotowano także w sekcjach „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” (17,3%) oraz „Edukacja” (18,8%).

W większości sekcji PKD współczynnik przyjęć przewyższał współczynnik zwolnień, a najwyższe saldo (8,4 p. proc.) dotyczyło sekcji „Informacja i komunikacja”. W czterech sekcjach sytuacja była odwrotna, a największą przewagę współczynnika zwolnień nad współczynnikiem przyjęć odnotowano w sekcji „Obsługa rynku nieruchomości^A” (o 0,7 p. proc.).

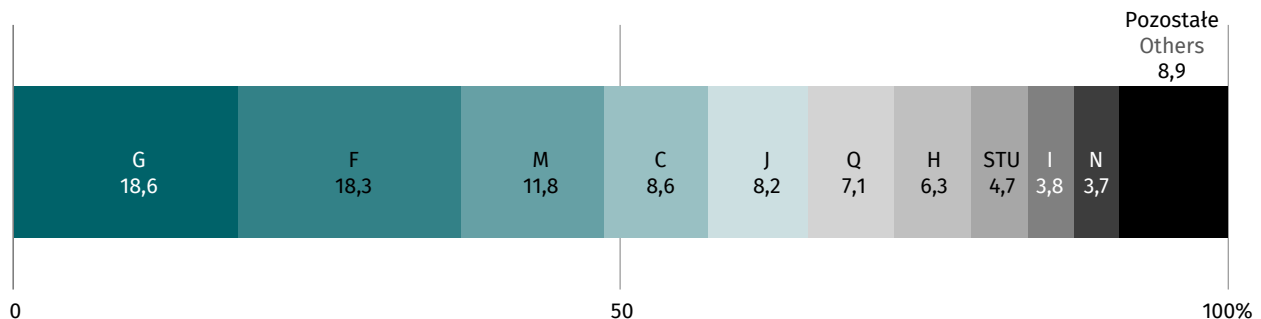
Samozatrudnienie Self-employment

Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą – w rejestrze REGON jest to osoba fizyczna będąca przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 236 z późn. zm.) i inna osoba fizyczna prowadząca działalność na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku oraz osoba fizyczna prowadząca indywidualne gospodarstwo rolne. Wpisowi do rejestru REGON nie podlega osoba fizyczna w zakresie prowadzonej działalności oświatowej obejmującej prowadzenie przedszkola, szkoły, placówki lub innej jednostki organizacyjnej, o której mowa w art. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 737 z późn. zm.). Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą jest jednym z trzech typów jednostek prawnych wpisywanych do rejestru REGON.

Aktywność na rynku pracy, która polega na podejmowaniu działalności gospodarczej we własnym imieniu, na własny rachunek i na własne ryzyko, określana jest mianem samozatrudnienia. Działalność taka może być prowadzona jednoosobowo lub przy wykorzystaniu pracy zatrudnionych osób. Skalę zjawiska przedstawiono prezentując informacje o podmiotach gospodarczych wpisanych do rejestru REGON. Dane te nie ujmują osób fizycznych prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwo rolne.

Wykres 17. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według sekcji PKD w 2024 r. Stan w dniu 31 grudnia

Chart 17. Natural persons conducting economic activity by NACE sections in 2024
As of 31 December

Uwaga. Wykorzystano literowe oznaczenia sekcji PKD – patrz „Uwagi metodologiczne” strona 99.
Note. NACE sections were marked with letters – see “Methodological notes” page 104.

W końcu 2024 r. według rejestru REGON w województwie funkcjonowało 366,6 tys. osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (wzrost o 13,1 tys., tj. o 3,7% w stosunku do stanu sprzed roku), co stanowiło 9,8% takich podmiotów w kraju. Najwięcej miało lokalizację w Krakowie (32,2%). Następnym według tego kryterium był powiat krakowski (9,4%).

W 10 powiatach wśród osób fizycznych prowadzących działalność najwięcej było podmiotów, które należały do sekcji „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^A” (udział od 19,8% w Nowym Sączu do 29,1% w powiecie olkuskim). Również w 10 powiatach największy udział miały osoby fizyczne działające w ramach sekcji „Budownictwo” (od 25,6% w powiecie suskim do 37,5% w limanowskim). Inaczej było w powiecie tatrzańskim, gdzie najwięcej osób (32,3%) prowadziło działalność „Zakwaterowanie i gastronomia^A”, a także w Krakowie, gdzie największy udział (17,4%) przypadł na podmioty z sekcji „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”.

W 2024 r. do rejestru REGON wpisano 29,7 tys. nowych osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, a wykreślono – 16,2 tys. (w 2023 r. odpowiednio – 30,1 tys. oraz 16,4 tys.). Udział liczby osób fizycznych nowo zarejestrowanych w 2024 r. w ogólnej liczbie osób fizycznych zarejestrowanych w rejestrze REGON w końcu roku, wyniósł 8,1% (w poprzednim roku – 8,5%).

Wśród nowo zarejestrowanych najwięcej było podmiotów prowadzących działalność gospodarczą sklasyfikowaną w sekcji „Budownictwo” (5,9 tys., tj. 19,7%). Wśród jednostek wykreślonych również najwięcej było podmiotów z tej sekcji (3,6 tys., tj. 22,4%).

W końcu 2024 r. w rejestrze REGON figurowało 68,3 tys. (rok wcześniej 63,4 tys.) osób fizycznych z zawieszoną działalnością, co stanowiło 18,6% ogólnej liczby zarejestrowanych osób fizycznych (w 2023 r. – 17,9%).

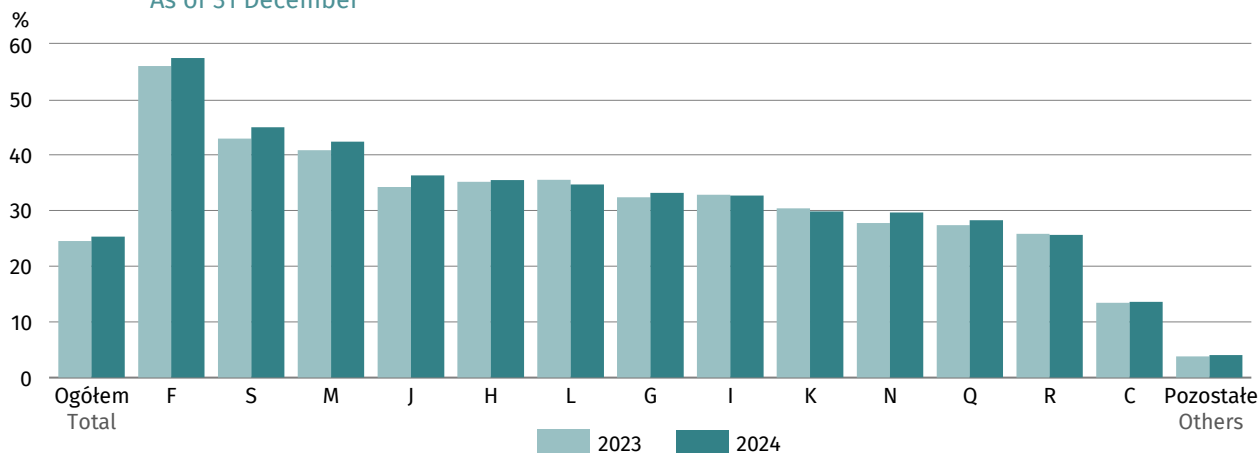
O poziomie aktywności mieszkańców w zakresie organizowania własnych miejsc pracy świadczyła liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym, która w końcu 2024 r. wyniosła 18,1 (w końcu 2023 r. – 17,4). Wskaźnik wyższy od średniej wojewódzkiej wystąpił w pięciu powiatach, przy czym najwyższą wartość odnotowano w powiecie tatrzańskim – 26,3 (w 2023 r. – 25,6).

Relacja samozatrudnienia do ogólnej liczby pracujących w gospodarce narodowej w 2024 r. wyniosła 25,3% (wzrost o 0,8 p. proc. w stosunku do 2023 r.).

Wykres 18. Udział osób fizycznych prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą w liczbie pracujących w gospodarce narodowej według sekcji PKD w 2024 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 18. Share of natural persons conducting non-agriculture economic activity in the number of persons employed in the national economy by NACE sections in 2024
As of 31 December

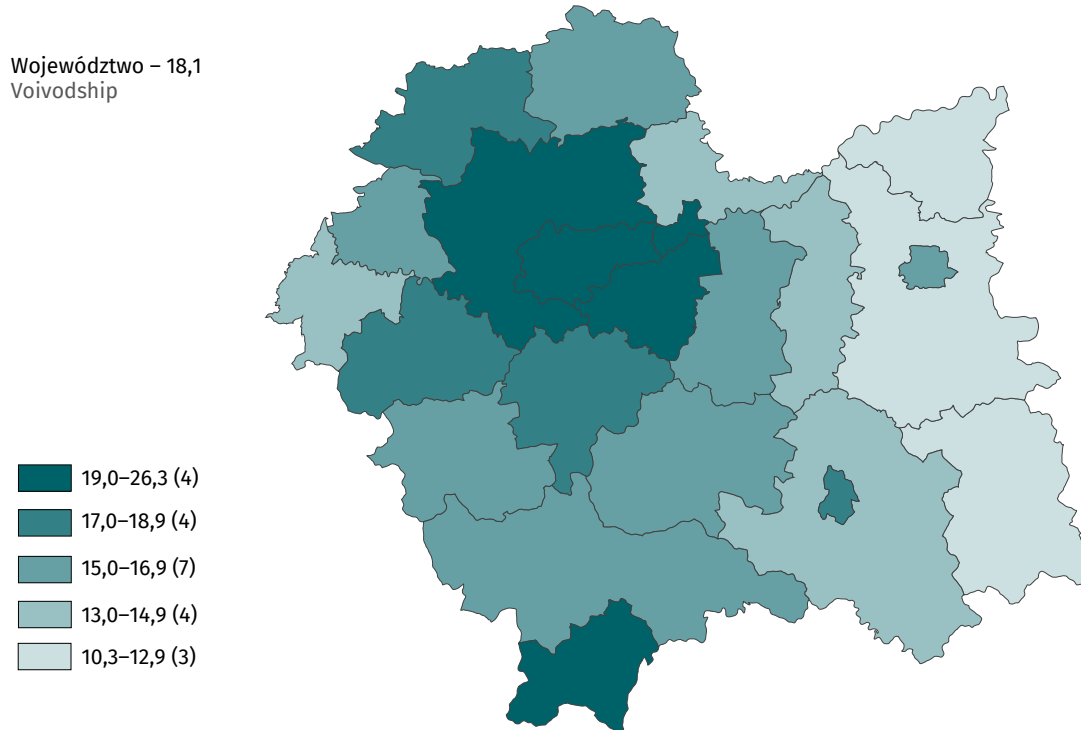
Uwaga. Wykorzystano literowe oznaczenia sekcji PKD – patrz „Uwagi metodologiczne” strona 99. Sekcje posortowano malejąco według udziału w 2024 r.

Note. NACE sections were marked with letters – see “Methodological notes” page 104. Sections were sorted in descending order by share in 2024.

Mapa 1. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym według powiatów w 2024 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 1. Natural persons conducting economic activity per 100 persons at working age by poviats in 2024
As of 31 December

Zezwolenia na pracę cudzoziemców

Work permits for foreigners

Przedsiębiorca, który chce zatrudnić cudzoziemca musi wnioskować o wydanie dla niego zezwolenia na pracę, jeżeli ten cudzoziemiec spełnia dwa warunki:

- jest obywatelem państwa nienależącego do Unii Europejskiej lub do Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub państwa innego niż Szwajcaria,
- nie jest ustawowo zwolniony z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę.

Informacje o wydawanych zezwoleniach na pracę cudzoziemców w Polsce pozyskiwane są na sprawozdaniu MRPiPS-04⁵.

W 2024 r. w województwie wydano 38,7 tys. zezwoleń na pracę cudzoziemców – o 5,7 tys. (tj. o 17,3%) więcej niż w 2023 r. Zezwolenia te stanowiły 12,0% ogólnej liczby wydanych w kraju.

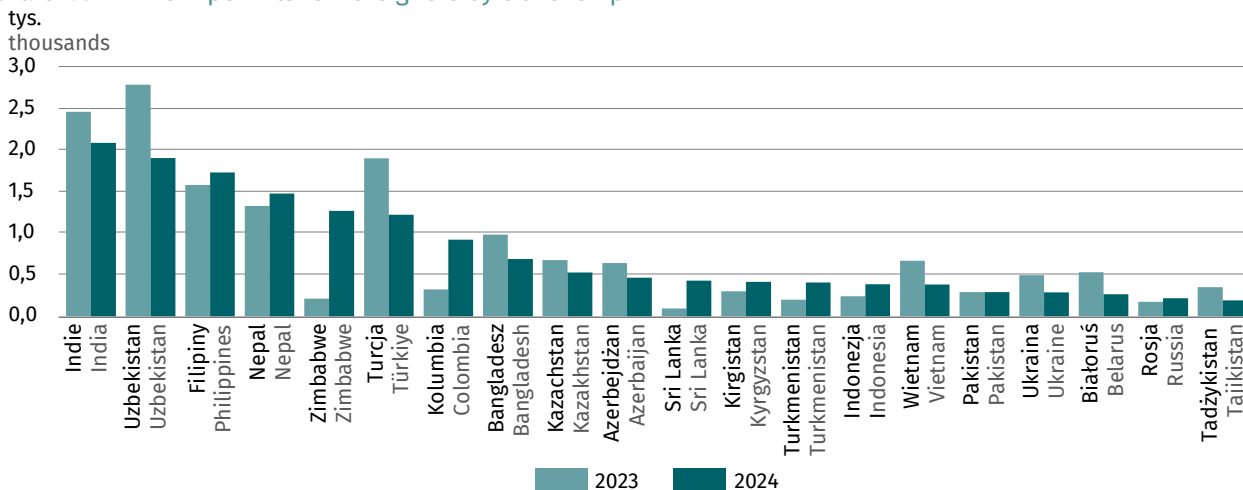
Dalsza część informacji dotyczy 17,2 tys. zezwoleń, na podstawie których praca mogła być wykonywana na terenie województwa małopolskiego. Większość tych zezwoleń wydano mężczyznom – 14,7 tys. (85,3%). Prawie 37% ogólnej liczby zezwoleń uzyskały osoby w wieku 25–34 lata, a prawie 35% osoby w wieku 35–44 lata.

Umowy o pracę dotyczyło 7,3 tys. zezwoleń, umowy zlecenia – 9,6 tys., umowy o dzieło – 0,1 tys., a innych form zatrudnienia – 0,2 tys.

⁵ Wortal Publicznych Służb Zatrudnienia <https://psz.praca.gov.pl/-/8180075-zezwolenia-na-prace-cudzoziemcow>.

Wykres 19. Zezwolenia na pracę cudzoziemców według obywatelstwa

Chart 19. Work permits for foreigners by citizenship

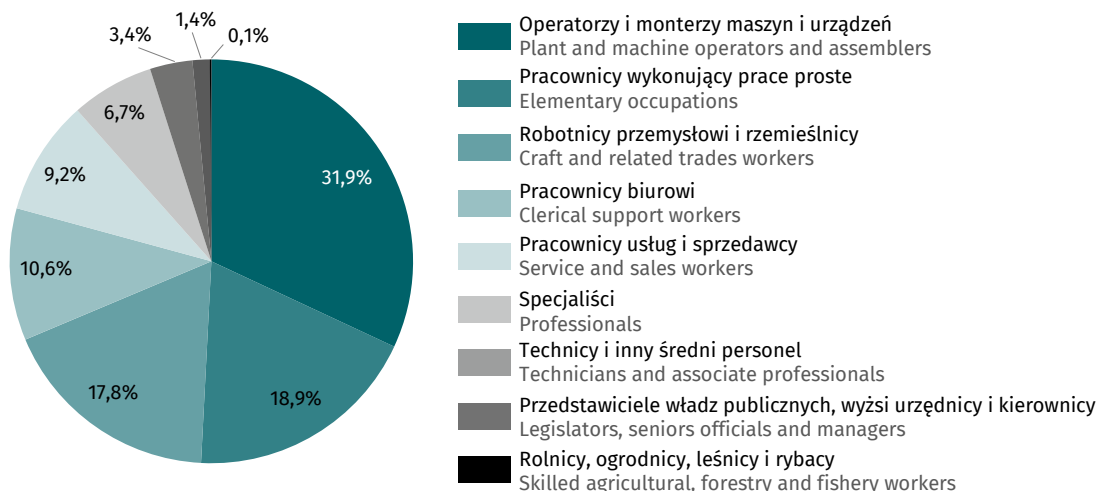
Łącznie wydano zezwolenia na pracę cudzoziemców ze 105 państw. Najwięcej zezwoleń dotyczyło zatrudnienia obywateli Indii – 2,1 tys., tj. 12,1% ogólnej liczby wydanych. Dużo zezwoleń przyznano także dla obywateli: Uzbekistanu (11,1%), Filipin (10,1%), Nepalu (8,6%), Zimbabwe (7,4%) oraz Turcji (7,1%).

Pracodawcy, którzy uzyskali zezwolenia na pracę cudzoziemców prowadzili działalność gospodarczą przede wszystkim w ramach następujących sekcji: „Transport i gospodarka magazynowa” (6,4 tys. zezwoleń, 37,2% wszystkich wydanych), „Przetwórstwo przemysłowe” (3,2 tys., 18,9%), „Administrowanie i działalność wspierająca^A” (2,3 tys., 13,3%).

Najwięcej zezwoleń na pracę cudzoziemców wydano w związku z zamiarem przyjęcia do pracy przedstawicieli wielkiej grupy zawodów „Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” (5,5 tys.) i dotyczyły one przede wszystkim zatrudnienia reprezentantów średniej grupy zawodów „Kierowców ciężarówek i autobusów” (4,7 tys.). Znaczną liczbę zezwoleń uzyskano także dla: „Pracowników wykonujących prace proste” (3,2 tys.) oraz „Robotników przemysłowych i rzemieślników” (3,1 tys.).

Wykres 20. Zezwolenia na pracę cudzoziemców według wielkich grup zawodów w 2024 r.

Chart 20. Work permits for foreigners by major occupational groups in 2024

Rozdział 4. Bezrobotni zarejestrowani

Chapter 4. Registered unemployed persons

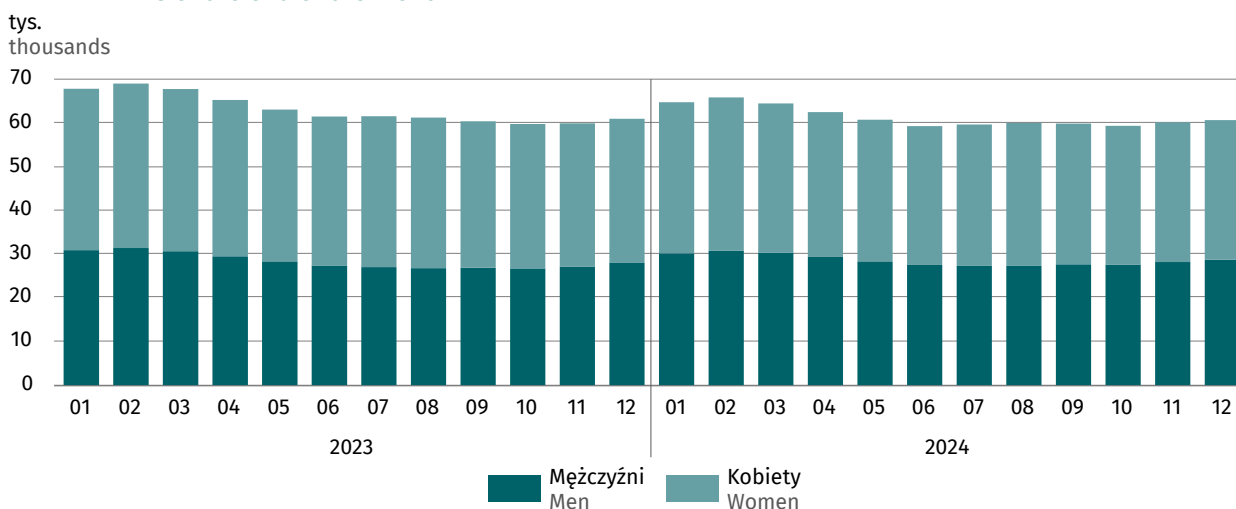
W końcu 2024 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 60,7 tys. osób bezrobotnych – o 0,3 tys. (o 0,5%) mniej niż przed rokiem. Liczba mężczyzn posiadających status osoby bezrobotnej zwiększyła się o 0,8 tys. (o 2,7%), natomiast kobiet zmniejszyła się o 1,1 tys. (o 3,2%).

W rejestrach urzędów pracy, według stanu w dniu 31 grudnia 2024 r., poza osobami bezrobotnymi figurowało 2,0 tys. osób poszukujących zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub innej formy pomocy określonej w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – o 0,2 tys. (o 9,1%) mniej niż rok wcześniej.

Wykres 21. Bezrobotni zarejestrowani według płci i miesięcy

Stan w końcu miesiąca

Chart 21. Registered unemployed persons by sex and months
As of the end of the month

Zbiorowość bezrobotnych kobiet, stanowiąca 52,7% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych, liczyła 32,0 tys. osób i była o 3,3 tys. większa niż zbiorowość mężczyzn. Wśród nich było 7,5 tys. kobiet (23,3%), które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka.

Ponad połowa bezrobotnych (53,1%) zamieszkiwała na wsi. Ich liczba wyniosła 32,2 tys. – w tym 1,5 tys. (4,8%) posiadało gospodarstwo rolne. W porównaniu z 2023 r. liczba bezrobotnych mieszkańców wsi zmniejszyła się o 0,6 tys. (o 1,9%).

Przeważającą część bezrobotnych (86,5%) stanowiły osoby, które poprzednio pracowały zawodowo. W tej grupie, liczącej 52,5 tys. osób, znajdowało się 2,7 tys. bezrobotnych (5,1%), którzy zostali zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy. W stosunku do 2023 r. liczby te wzrosły odpowiednio – o 0,4 tys. (o 0,8%) i o 0,3 tys. (o 10,3%).

W końcu 2024 r. kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu (poświadczonych dyplomem, świadectwem lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu) nie miało 15,6 tys. bezrobotnych (25,8% zarejestrowanych) – o 0,6 tys. (o 3,6%) mniej niż przed rokiem. Doświadczenia zawodowego uzyskanego w trakcie zatrudnienia, wykonywania innej pracy zarobkowej lub prowadzenia działalności gospodarczej (przez okres co najmniej sześć miesięcy) nie posiadało 11,7 tys. bezrobotnych (19,3% zarejestrowanych) – mniej o 0,9 tys. (o 7,1%).

Status osoby bezrobotnej posiadało także 3,3 tys. absolwentów, czyli osób, które ukończyły naukę w okresie krótszym niż 12 miesięcy. Stanowili oni 5,5% ogólnej liczby bezrobotnych. Było ich o 0,1 tys. (o 1,6%) mniej niż w poprzednim roku.

Wśród bezrobotnych znajdowało się 1,8 tys. cudzoziemców, co stanowiło 3,0%. W stosunku do stanu sprzed roku ich liczba zmniejszyła się o 0,7 tys., a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się o 1,1 p. proc.

Większość bezrobotnych nie otrzymywała zasiłku – 51,6 tys. osób, tj. o 0,7 tys. (o 1,3%) mniej niż w końcu 2023 r. Prawo do uzyskiwania tego świadczenia posiadało 9,0 tys. osób, co stanowiło 14,9% bezrobotnych (w 2023 r. odpowiednio – 8,7 tys. i 14,2%). W przypadku osób poprzednio pracujących udział ten wyniósł 17,2%, przy czym dla osób, które utraciły pracę z przyczyn dotyczących zakładu pracy ukształtował się na poziomie 53,4%.

Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy:

- bezrobotni do 30 roku życia,
- długotrwale bezrobotni – osoby bezrobotne pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych,
- bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej,
- bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- bezrobotni niepełnosprawni.

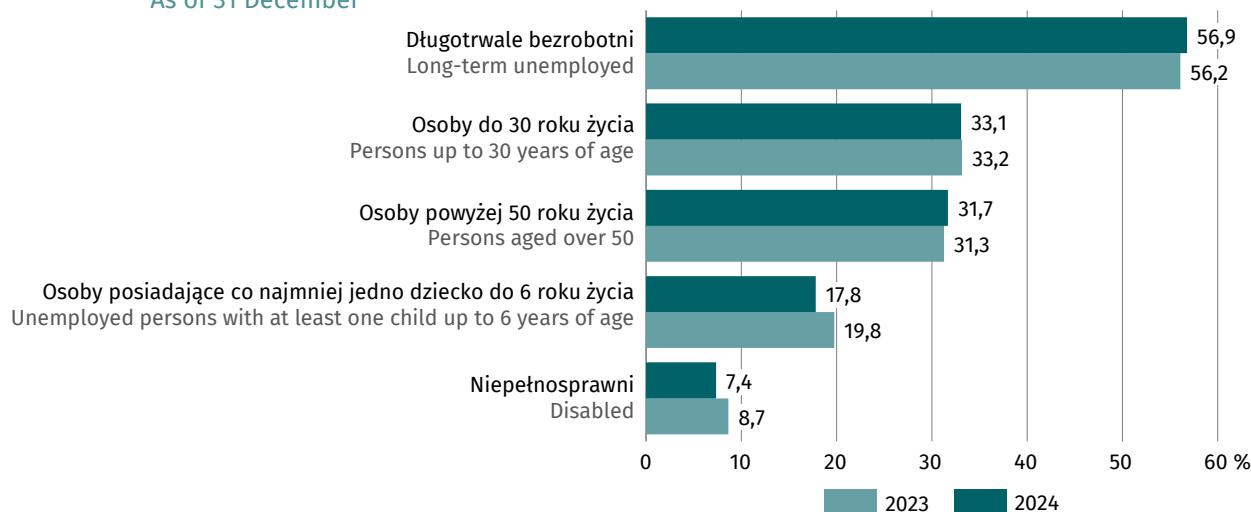
Źródło: Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity: Dz. U. 2024 poz. 475).

Wśród bezrobotnych figurujących w ewidencji urzędów pracy 49,1 tys. osób (80,9% ogólnej liczby zarejestrowanych) spełniało kryteria, na podstawie których zostały zaliczone do osób znajdujących się w szczególnie trudnych warunkach na rynku pracy (jednej osoby bezrobotnej może dotyczyć kilka kryteriów). Z tego tytułu przysługiwało im pierwszeństwo w skierowaniu do udziału w programach specjalnych służących aktywizacji zawodowej.

Wykres 22. Udział wybranych kategorii bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 22. Share of selected categories of the unemployed persons with a specific situation on the labour market in the total number of registered unemployed persons
As of 31 December

Największą grupę bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (56,9%), liczącą 27,9 tys. osób, tworzyli długotrwale bezrobotni. Znaczną część stanowiły osoby wyróżnione na podstawie kryterium wieku, gdzie liczba bezrobotnych do 30 roku życia wyniosła 16,3 tys., natomiast tych, którzy ukończyli 50 lat – 15,6 tys.

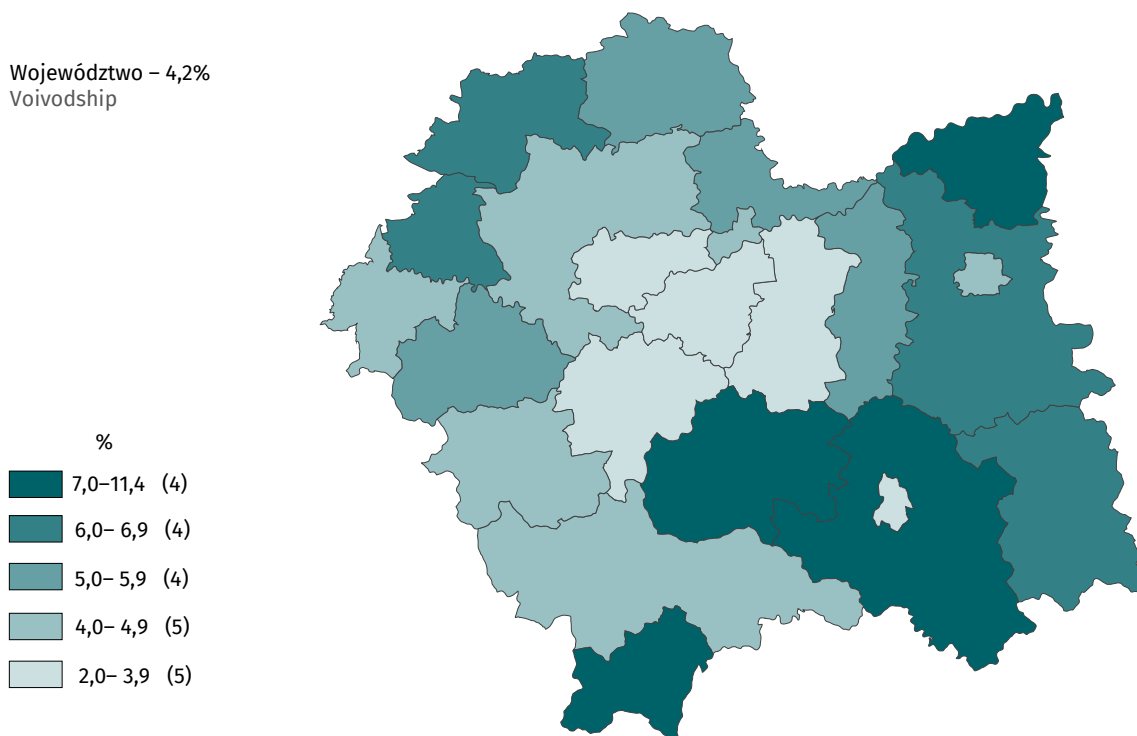
W końcu grudnia 2024 r. w 12 powiatach liczba bezrobotnych była mniejsza niż rok wcześniej. Największy bezwzględny spadek wystąpił w powiecie nowosądeckim, gdzie w rejestrach urzędów pracy odnotowano o 0,7 tys. osób mniej. Największy spadek w ujęciu procentowym zaobserwowano natomiast w powiecie proszowskim – o 14,0%. Największy bezwzględny wzrost dotyczył Krakowa gdzie przybyło 0,7 tys. bezrobotnych. W powiecie wielickim liczba bezrobotnych zwiększyła się o 9,4% i był to najwyższy wzrost procentowy.

Stopa bezrobocia rejestrowanego – udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Mapa 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów w 2024 r.

Stan w dniu 31 grudnia

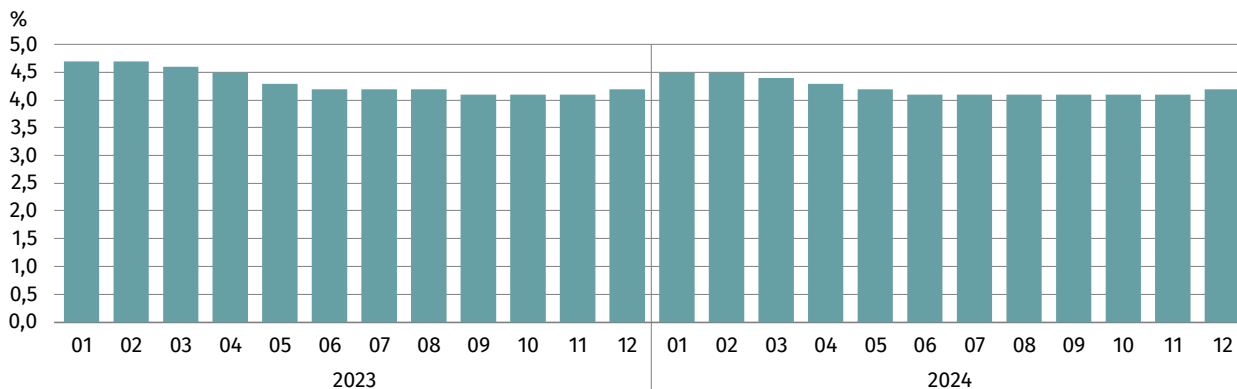
Map 2. Registered unemployment rate by powiats in 2024
As of 31 December

Stopa bezrobocia w województwie w końcu grudnia 2024 r. utrzymała się na poziomie sprzed roku i wyniosła 4,2%. Od lat obserwuje się duże terytorialne zróżnicowanie poziomu bezrobocia. Rozpiętość pomiędzy najniższą stopą bezrobocia odnotowaną w Krakowie (2,0%) a najwyższą, charakteryzującą powiat dąbrowski, wyniosła 9,4 p. proc. Stopa bezrobocia dla Krakowa była o 2,2 p. proc. niższa od średniej dla całego województwa, a dla powiatu dąbrowskiego – o 7,2 p. proc. wyższa.

Wykres 23. Stopa bezrobocia rejestrowanego według miesiący

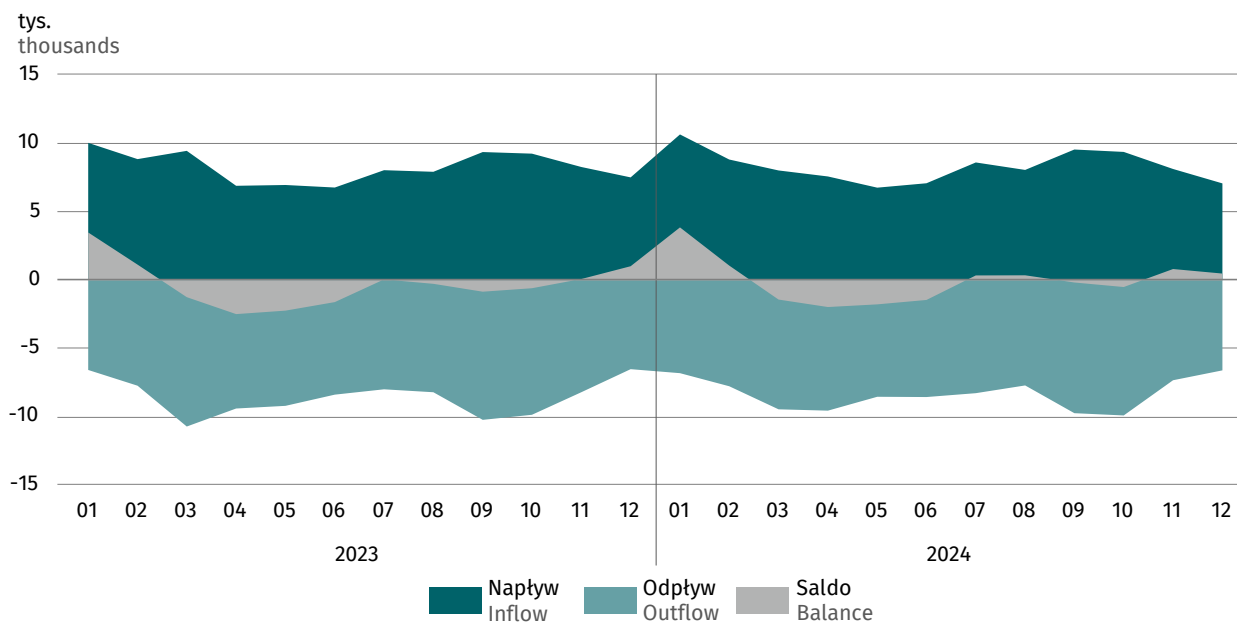
Stan w końcu miesiąca

Chart 23. Registered unemployment rate by months
As of the end of the month

W 2024 r. w ewidencjach urzędów pracy zarejestrowano 99,8 tys. bezrobotnych (o 0,4 tys. osób, tj. o 0,4% mniej niż w 2023 r.) i jednocześnie wykreślono 100,1 tys. osób (o 2,8 tys., tj. o 2,7% mniej niż w 2023 r.). Uzyskano zatem ujemne saldo pomiędzy napływem i odpływem bezrobotnych. Wśród wszystkich bezrobotnych ujętych w ewidencji w ciągu roku, osoby zarejestrowane po raz pierwszy stanowiły 26,2% (26,2 tys. osób). Udział osób poprzednio pracujących wyniósł 85,6% (85,4 tys.), a absolwentów – 10,8% (10,8 tys.).

Wykres 24. Bezrobotni zarejestrowani i wyrejestrowani z urzędów pracy według miesiący

W miesiącu sprawozdawczym

Chart 24. Unemployed persons registered and removed from labour offices by months
In reporting month

Główną przyczyną utraty statusu bezrobotnego było podjęcie pracy. Z tego powodu wyrejestrowano 55,3 tys. osób (55,3% wszystkich wykreślonych z ewidencji). Niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy było przyczyną wykreślenia 16,4 tys. osób (16,4%), rozpoczęcie stażu – 7,4 tys. (7,4%), rozpoczęcie szkolenia – 2,4 tys. (2,4%), osiągnięcie wieku emerytalnego – 1,5 tys. (1,5%), rozpoczęcie prac społecznie użytecznych – 0,7 tys. (0,7%), nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego – 0,6 tys. (0,6%), nabycie praw emerytalnych lub rentowych – 0,5 tys. (0,5%), podjęcie nauki – 0,4 tys. (0,4%). Ponadto ze statusu bezrobotnego dobrowolnie zrezygnowało 8,0 tys. osób (8,0%), a 1,8 tys. (1,8%) utraciło go w wyniku odmowy, bez uzasadnionej przyczyny, przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy.

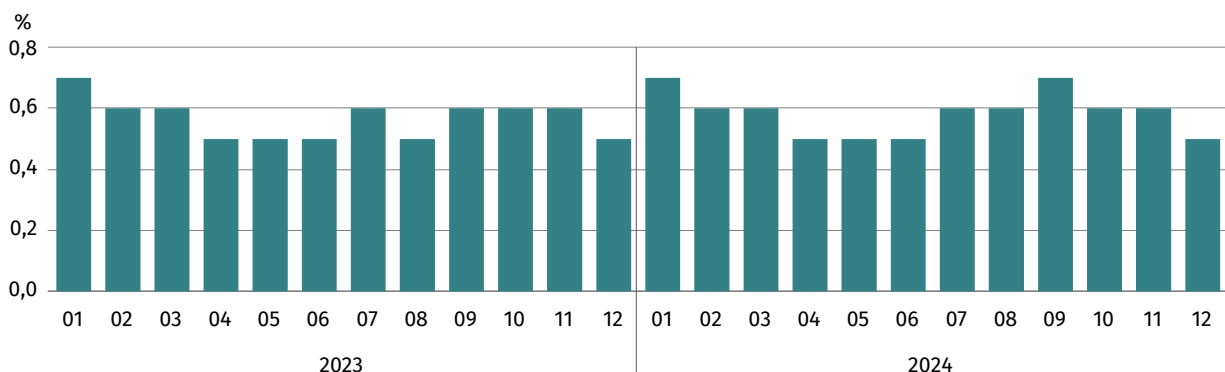
Stopa napływu do bezrobocia rejestrowanego – udział bezrobotnych zarejestrowanych w okresie sprawozdawczym do liczby cywilnej ludności aktywnych zawodowo, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego.

Nie zalicza się osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Stopa odpływu z bezrobocia rejestrowanego – stosunek liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w okresie sprawozdawczym do liczby bezrobotnych na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego.

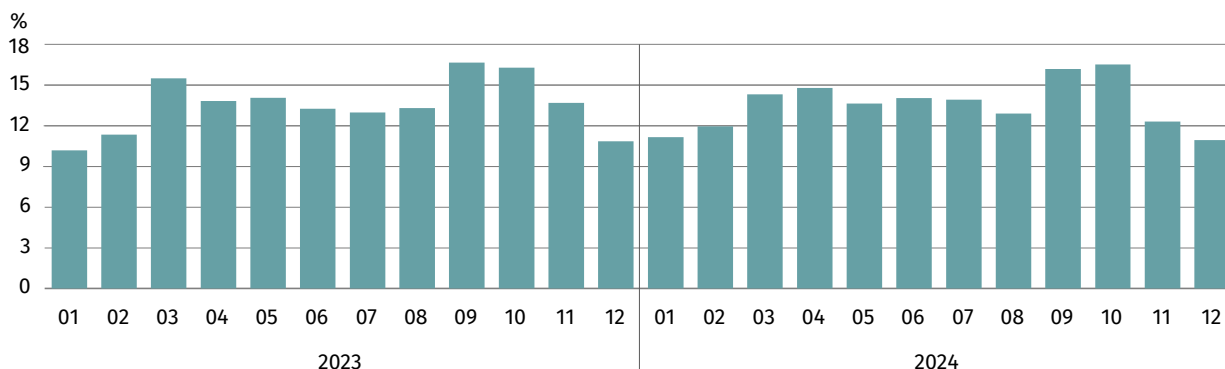
Wykres 25. Stopa napływu do bezrobocia rejestrowanego według miesięcy

Chart 25. Rate of inflow into registered unemployment by months

Wykres 26. Stopa odpływu z bezrobocia rejestrowanego według miesięcy

Chart 26. Rate of outflow from the registered unemployment by months

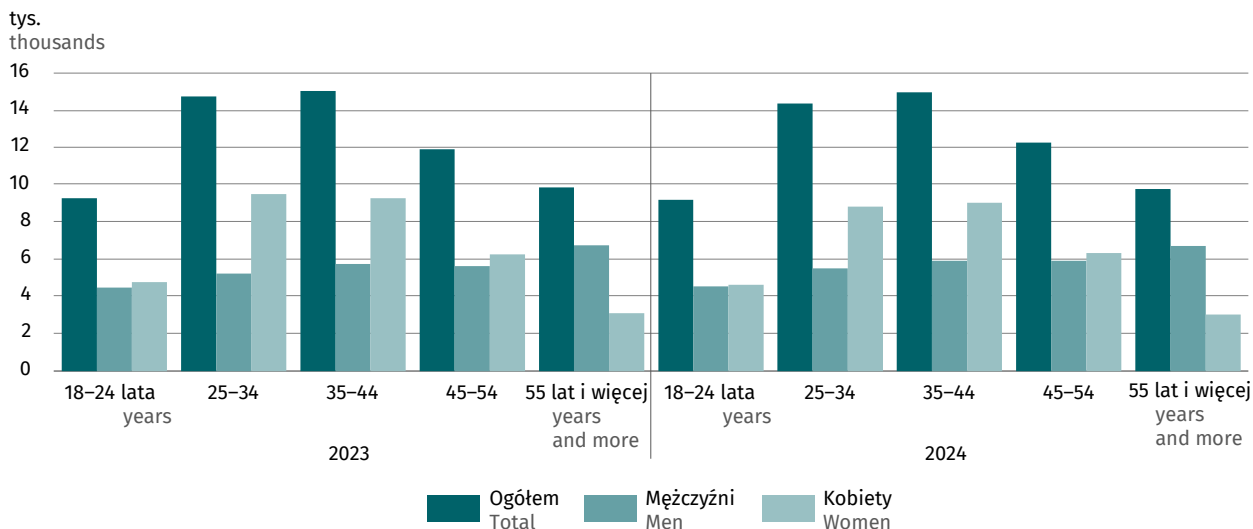

W końcu 2024 r. struktura bezrobotnych według grup wieku przedstawiała się podobnie jak w końcu poprzedniego roku. Najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych tworzyły osoby w wieku 35–44 lata – 15,0 tys. osób, co stanowiło 24,7% wszystkich bezrobotnych zarejestrowanych. Nieco mniej liczna była zbiorowość osób w wieku 25–34 lata – 14,4 tys., tj. 23,7%. W pierwszym przypadku udział bezrobotnych w liczbie ludności zaliczonej do wyszczególnionej grupy wieku wyniósł 2,7%, a w drugim – 3,2%.

Wykres 27. Bezrobotni zarejestrowani według grup wieku

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 27. Registered unemployed persons by age groups
As of 31 December

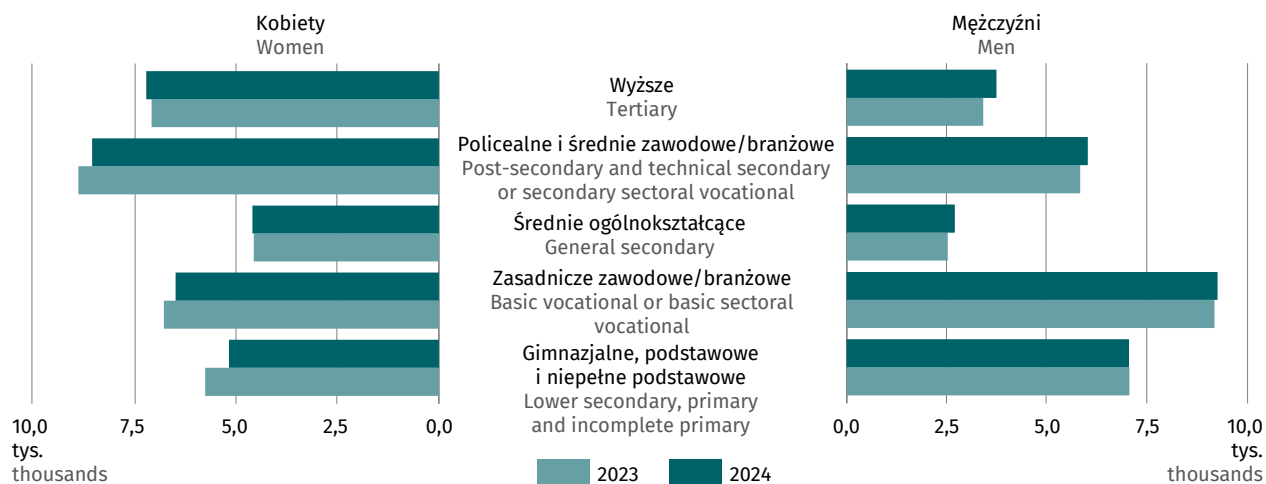

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w końcu 2024 r. wyniósł 3,0%. Wskaźnik ten obliczony dla kobiet ukształtował się na poziomie 3,3%, a dla mężczyzn – 2,7%.

Wykres 28. Bezrobotni zarejestrowani według poziomu wykształcenia

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 28. Registered unemployed persons by educational level
As of 31 December

Wśród bezrobotnych zarejestrowanych najczęściej było osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym – 15,7 tys. (25,9%). Następna w kolejności była grupa osób legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym/branżowym – 14,5 tys. (24,0%).

Kobiety przeważały wśród bezrobotnych z wykształceniem: wyższym (65,9% bezrobotnych o takim poziomie wykształcenia), średnim ogólnokształcącym (63,0%) oraz policealnym i średnim zawodowym/branżowym (58,7%). Mężczyźni natomiast, stanowili ponad połowę bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym (58,8%) oraz gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (57,7%).

W odniesieniu do stanu z poprzedniego roku w końcu grudnia 2024 r. zbiorowość osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym i średnim ogólnokształcącym, zwiększyła się odpowiednio o 4,3% i o 3,0%.

Dłużej niż 12 miesięcy pozostawało bez pracy 21,4 tys. bezrobotnych (w tym 12,3 tys. kobiet). Stanowili oni 35,3% bezrobotnych zarejestrowanych, przy czym dla kobiet udział ten wyniósł 38,5%, a dla mężczyzn – 31,8%. W porównaniu z 2023 r. liczba bezrobotnych pozostających bez pracy dłużej niż rok zmniejszyła się o 1,6%, ale spadek dotyczył wyłącznie kobiet – o 3,7%, bo w przypadku mężczyzn odnotowano wzrost o 1,4%.

Staż pracy poniżej pięciu lat posiadało 27,4 tys. osób bezrobotnych (45,2% ogólnej liczby zarejestrowanych), przy czym 43,0% z nich przepracowało co najwyżej jeden rok. Grupę liczącą 18,8 tys. osób (30,9% zarejestrowanych) tworzyli bezrobotni, którzy byli wcześniej zatrudnieni w okresie dłuższym niż pięć, ale nie przekraczającym 20 lat. Staż powyżej 20 lat posiadało 6,3 tys. bezrobotnych (10,4%). Żadnego stażu pracy nie miało 8,2 tys. bezrobotnych (13,5%).

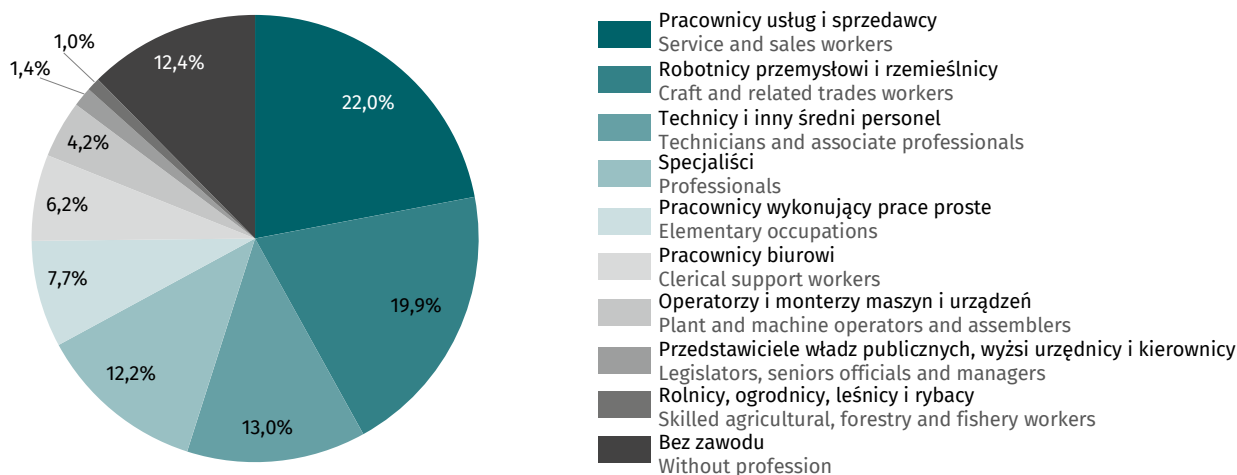
Z analizy struktury bezrobotnych według zawodów wynika, że w końcu 2024 r. najczęściej osób (13,4 tys.) należało do wielkiej grupy zawodów „Pracownicy usług i sprzedawcy”. Większość z nich stanowiły kobiety – 78,7%. Głównymi reprezentantami tej grupy (na poziomie elementarnym) byli „Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)”, których udział wyniósł 44,8%. Liczną grupą byli też „Kucharze” – 13,8% i „Fryzjerzy” – 11,4%. Drugą pod względem liczby bezrobotnych była wielka grupa zawodów „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” (12,1 tys. bezrobotnych), w której 80,6% stanowili mężczyźni. W grupie tej najczęściej było „Mechaników pojazdów samochodowych” – 10,6%, a w dalszej kolejności „Piekarzy, cukierników i pokrewnych” – 9,2% oraz „Ślusarzy i pokrewnych” – 8,6%.

Wykres 29. Bezrobotni zarejestrowani według wielkich grup zawodów^a w 2024 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 29. Registered unemployed persons by major occupational groups^a in 2024

As of 31 December

a Nie uwzględniono grupy „Siły zbrojne”.

a "Armed forces occupations" group was not included.

W rejestrach urzędów pracy figurowało także 7,5 tys. bezrobotnych bez zawodu, czyli osób, które nie posiadały świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego i udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum jednego roku w tym samym zawodzie.

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie na zlecenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej realizuje we wszystkich powiatach badanie pod nazwą „Barometr zawodów”⁶. Jest to jednoroczna prognoza sytuacji w zawodach, której celem jest wskazanie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych. Podstawą do opracowania raportów są opinie ekspertów. Listę zawodów do przeanalizowania przygotowuje się na podstawie Klasyfikacji Zawodów i Specjalności (lista zawodów na 2025 r. zawierała 168 pozycji). W wynikach badania dla województwa ogółem, uwzględniane są tylko te zawody, które zostały ocenione w przynajmniej połowie powiatów.

Opracowana w 2024 r. prognoza na 2025 r. dla województwa małopolskiego (na podstawie 21 paneli eksperckich) zakładała, że liczba zawodów deficytowych, czyli takich, w których nie powinno być trudności ze znalezieniem pracy, wzrośnie o cztery grupy zawodowe (do 32 grup zawodów). Wskazano główne powody deficytu:

- brak wystarczającej liczby kandydatów do pracy (ze względu na rozwój branży, zmiany demograficzne),
- niespełnienie przez kandydatów wymagań pracodawców (brak wymaganych kwalifikacji czy doświadczenia zawodowego),
- nieodpowiadające kandydatom warunki pracy (wynagrodzenia, czas pracy, miejsce pracy, forma umowy).

W prognozie na 2025 r. większość deficytów pracowników przewidywano w obszarze branży budowlanej (osiem grup zawodów, głównie operatorów i mechaników sprzętu do robót ziemnych, cieśli i stolarzy budowlanych, murarzy i tynkarzy oraz robotników budowlanych) oraz medyczno-opiekuńczej a także w edukacji (po sześć grup zawodów). Prognozowano, że również w kolejnych latach, szczególnie w edukacji i branży medyczno-opiekuńczej, deficyt będzie się pogłębiał, głównie ze względu na niekorzystną sytuacją demograficzną. Eksperti zaobserwowali, że w tych branżach, stosunkowo duża część pracowników to osoby w wieku okołoemerytalnym (przede wszystkim nauczyciele i pielęgniarki).

W prognozowaniu w ujęciu terytorialnym dla 20 powiatów spodziewano się braku kierowców samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych oraz problemu z zatrudnieniem nauczycieli szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych. Na terenie 18 powiatów będzie brakować spawaczy i nadal w deficycie utrzyma się zawód lekarza oraz pielęgniarki i położnej. W 17 powiatach do deficytu powróci zawód pedagoga, a dla czterech powiatów przewidziano duży deficyt psychologów i psychoterapeutów.

Podsumowano, że na przestrzeni dziesięciu lat w województwie utrwaliły się w deficycie zawody: lekarze, pielęgniarki i położne, samodzielni księgowi, kierowcy autobusów, kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych.

Podczas paneli eksperckich oceniono, że liczba zawodów zrównoważonych zmaleje ze 139 do 136 w stosunku do prognozy na 2024 r. Z zawodów deficytowych w poprzedniej edycji badania do grupy zawodów zrównoważonych przejdą zawody z branż: budowlanej (betoniarze i zbrojarze), transport–spedycja–logistyka (magazynierzy) oraz finansowo-prawnej (pracownicy ds. rachunkowości i księgowości). Natomiast siedem zawodów poprzednio prognozowanych w równowadze, zasili listę deficytów: blacharze i lakiernicy samochodowi, brukarze, fizjoterapeuci i masażyści, logopedzi i audiofonolodzy, operatorzy obrabiarek skrawających, pedagodzy oraz robotnicy obróbki drewna i stolarze.

Eksperti zwrócili uwagę na tendencję do równoważenia się branży informatycznej, co jest zmianą po okresie deficytu pracowników w tym obszarze. Zauważono także możliwość wystąpienia zmian w branży produkcyjno-przetwórczej, zwłaszcza w firmach produkcyjnych powiązanych z branżą motoryzacyjną, w których może zmniejszyć się zapotrzebowanie na pracowników. Zaobserwowano także tendencję w przechodzeniu do równowagi branży usługowej oraz większości zawodów z branży finansowo-prawnej i gastronomiczno-turystycznej.

⁶ Barometr zawodów 2025. Raport podsumowujący badanie w województwie małopolskim, Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, Kraków 2024.

Na 2025 r. w skali całego województwa żaden zawód nie został określony jako nadwyżkowy. To zmiana w stosunku do prognoz lat poprzednich, kiedy to zawód ekonomisty, jako jedyny w skali regionu, utrzymywał się w grupie zawodów z nadmiarem kandydatów.

Oszacowano, że w porównaniu z prognozą na 2024 r. w poszczególnych powiatach spadnie liczba zawodów nadwyżkowych. Najczęściej wskazywanym zawodem nadwyżkowym był ekonomista i w prognozie wystąpił w dziewięciu powiatach. Kolejną często prognozowaną grupą byli pracownicy administracyjni i biurowi – zawody te wystąpiły w ośmiu powiatach.

Wśród głównych powodów nadwyżek eksperci podczas paneli wymieniali:

- zbyt dużą liczbę absolwentów szkół średnich, branżowych i uczelni w stosunku do zapotrzebowania lokalnego rynku pracy,
- zbyt niskie kwalifikacje i umiejętności absolwentów popularnych kierunków kształcenia,
- dużą liczbę kandydatów do pracy ze względu na niskie wymagania pracodawców,
- brak lub zbyt małą liczbę ofert pracy w danym zawodzie.

W 2024 r. do urzędów pracy zgłoszono 78,6 tys. ofert pracy (o 4,3 tys., tj. o 5,7% więcej niż w 2023 r.), z których 7,6 tys. (9,7%) pochodziło z sektora publicznego. Do osób niepełnosprawnych skierowanych było 1,9 tys. ofert (2,4%). Zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej dotyczyło 69,5 tys. ofert (88,4%), przy czym 40,2 tys. (51,2%) w ramach oferty sezonowej. Pracy subsydiowanej (w przypadku której pracodawca uzyskuje od państwa pomoc finansową polegającą na redukcji kosztów zatrudnienia) dotyczyło 14,3 tys. propozycji, wśród których było 9,1 tys. miejsc aktywizacji zawodowej i były to głównie staże – 8,4 tys.

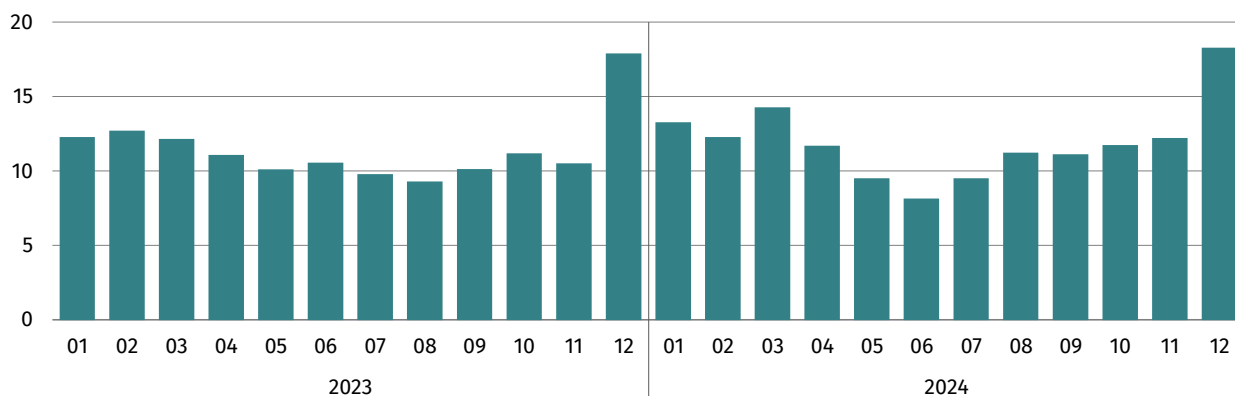
Ponad 33 tys. ofert pracy zgłoszono w ramach „testu rynku pracy” (o 5,7 tys. więcej niż w 2023 r.), czyli w celu weryfikacji bezrobotnych zarejestrowanych oraz osób poszukujących pracy pod kątem możliwości zatrudnienia w danym przedsiębiorstwie, w którym wystąpiły braki kadrowe. Taki test przeprowadza się przed zatrudnieniem cudzoziemców. Dopiero wtedy, gdy zostanie potwierdzony brak wykwalifikowanych osób na dane stanowisko, podmiot może zatrudnić obcokrajowca na podstawie zezwolenia na pracę.

W końcu grudnia 2024 r. w dyspozycji urzędów pracy pozostawało 3,3 tys. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej – o 2,5% mniej niż w 2023 r. Dłużej niż 30 dni pozostawało niewykorzystanych 1,4 tys. ofert. Tak jak przed rokiem na jedną niewykorzystaną ofertę pracy przypadało 18 osób bezrobotnych.

Wykres 30. Liczba bezrobotnych na jedną ofertę pracy zgłoszoną do urzędów pracy

Stan w końcu miesiąca

Chart 30. Unemployed persons per one job offer submitted to labour offices
As of the end of the month

Aktywne formy pomocy bezrobotnym – działania zmierzające do ograniczenia wielkości bezrobocia na danym terenie. Wśród nich wyróżnia się w szczególności:

- **szkolenia** – pozaszkolne zajęcia mające na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia,
- **staż u pracodawcy** – nabywanie umiejętności praktycznych, potrzebnych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą,
- **prace interwencyjne** – zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wsparcie osób bezrobotnych,
- **roboty publiczne** – zatrudnienie bezrobotnego w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac organizowanych przez powiaty (z wyłączeniem prac organizowanych w urzędach pracy), gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków.

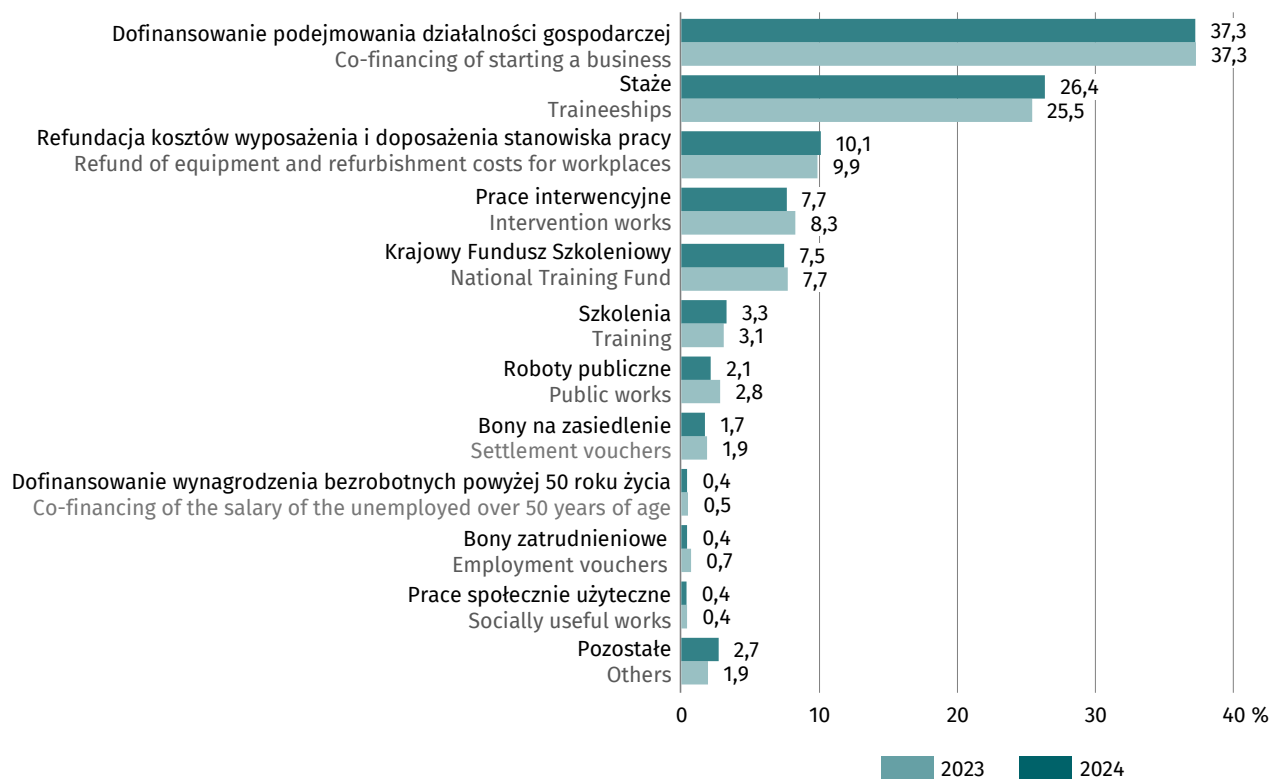
W ramach działań zmierzających do redukcji wielkości bezrobocia w 420 instytucjach szkoleniowych, prowadzących szkolenia dla bezrobotnych i poszukujących pracy, w 2024 r. szkolenia ukończyło 2,3 tys. osób. Jeszcze w trakcie szkolenia lub w okresie trzech miesięcy od jego ukończenia 1,3 tys. z nich podjęło pracę. Kształcenie to obejmowało przede wszystkim obszary zawodowe takie jak: zarządzanie i administrowanie (0,5 tys. uczestników, tj. 22,3% ogólnej liczby osób, które ukończyły szkolenia), usługi transportowe obejmujące m.in. kursy prawa jazdy (0,5 tys., 20,3%), informatyka i wykorzystanie komputerów (0,2 tys., 8,4%), usługi określone jako pozostałe (0,2 tys., 7,9%), usługi fryzjerskie, kosmetyczne (0,2 tys., 7,4%), sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami (0,1 tys., 5,2%) oraz rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna (0,1 tys., 4,5%).

W 2024 r. ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego sfinansowano pracodawcom między innymi kształcenie ustawiczne, w którym uczestniczyło 8,5 tys. osób chcących podnieść swoje kwalifikacje zawodowe. Tematyka kształcenia dotyczyła głównie: informatyki i wykorzystania komputerów (1,1 tys. uczestników, tj. 13,1%), opieki zdrowotnej (1,1 tys., 13,0%), doskonalenia nauczycieli i nauki o kształceniu (0,9 tys., 10,1%), opieki społecznej między innymi nad osobami niepełnosprawnymi, starszymi, dziećmi, wolontariatu (0,6 tys., 7,4%), rachunkowości, księgowości, bankowości, ubezpieczeń, analizy inwestycyjnej (0,6 tys., 6,8%), techniki i handlu artykułami technicznymi (0,5 tys., 6,4%), zarządzania i administrowania (0,5 tys., 5,9%) oraz usług gastronomicznych (0,4 tys., 5,1%).

W celu przygotowania zawodowego w 2024 r. staż u pracodawcy (finansowany z Funduszu Pracy) ukończyło 7,1 tys. bezrobotnych, z których 5,4 tys. podjęło pracę w trakcie trwania stażu lub w okresie do trzech miesięcy po jego ukończeniu. Staże realizowane były głównie w obszarach zawodowych określonych jako: prace sekretarskie i biurowe (2,2 tys., tj. 31,0% bezrobotnych, którzy ukończyli staż), pozostałe usługi (0,6 tys., tj. 8,9%), sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami (0,6 tys., tj. 8,8%), usługi fryzjerskie i kosmetyczne (0,4 tys., tj. 6,0%) oraz usługi gastronomiczne (0,4 tys., tj. 5,8%).

Z Funduszu Pracy na łagodzenie skutków bezrobocia w 2024 r. wydatkowano łącznie 548,7 mln zł – o 90,7 mln zł (o 19,8%) więcej niż w 2023 r. Na zasiłki dla bezrobotnych przeznaczono 189,2 mln zł (34,5% wydatków ogółem) – o 30,8 mln (o 19,5%) więcej niż rok temu. Wydatki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu wzrosły o 56,8 mln (o 21,2%) i wyniosły 324,6 mln zł (59,1% wydatków z Funduszu Pracy). Środki te przeznaczono głównie na programy na rzecz promocji zatrudnienia takie jak: dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej (121,0 mln zł), stypendia za okres staży (85,6 mln zł), refundację kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy (32,9 mln zł), prace interwencyjne (24,8 mln zł), szkolenia (10,6 mln zł), roboty publiczne (6,9 mln zł), bony na zasiedlenie (5,6 mln zł), dofinansowanie wynagrodzeń w związku z zatrudnieniem bezrobotnych powyżej 50 roku życia (1,4 mln zł), bony zatrudnieniowe (1,4 mln zł) oraz prace społecznie użyteczne (1,2 mln zł). Ponadto na potrzeby Krajowego Funduszu Szkoleniowego przeznaczono 24,3 mln zł.

Wykres 31. Wydatki Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu
 Chart 31. Expenditure of the Labour Fund on active forms of counteracting unemployment

Z ogólnej sumy wydatków na programy na rzecz promocji zatrudnienia (300,3 mln zł) do osób bezrobotnych w wieku do 30 lat skierowano 138,8 mln zł (46,2%), a do osób powyżej 50 roku życia – 26,3 mln zł (8,8%). Długotrwale bezrobotni otrzymali 57,8 mln zł (19,2%), osoby niepełnosprawne uzyskały 8,1 mln zł (2,7%), a dla cudzoziemców przeznaczono 5,1 mln zł (1,7%).

Rozdział 5. Popyt na pracę

Chapter 5. Demand for labour

Popyt na pracę – liczba miejsc pracy, które oferuje gospodarka w określonych warunkach społeczno-ekonomicznych.

Przez popyt na pracę rozumie się:

- obsadzone (zagospodarowane) miejsca pracy, określane liczbą pracujących,
- wolne (niezagospodarowane/nieobsadzone) miejsca pracy.

Przedstawione w tym rozdziale wartości przeciętne w roku zostały obliczone jako średnia arytmetyczna stanów w końcu kwartałów.

Badanie popytu na pracę ma charakter reprezentacyjny i obejmuje podmioty gospodarki narodowej oraz ich jednostki lokalne zatrudniające przynajmniej jedną osobę. Z badania tego wynika, że podmioty gospodarki narodowej oferowały w 2024 r. średnio 1093,5 tys. miejsc pracy (o 1,2% mniej niż w 2023 r.), w tym 1082,7 tys. zostało obsadzonych. Jednostki sektora prywatnego oferowały 74,1% wszystkich miejsc pracy i było to o 13,5 tys. tj. 1,6% mniej w porównaniu z 2023 r. Najwięcej miejsc pracy w 2024 r. skupiały jednostki z sekcji: „Przetwórstwo przemysłowe” – 19,5 %. Licznie reprezentowane były sekcje „Handel i naprawa pojazdów samochodowych^Δ” – 15,5 % oraz „Edukacja” – 13,6 %.

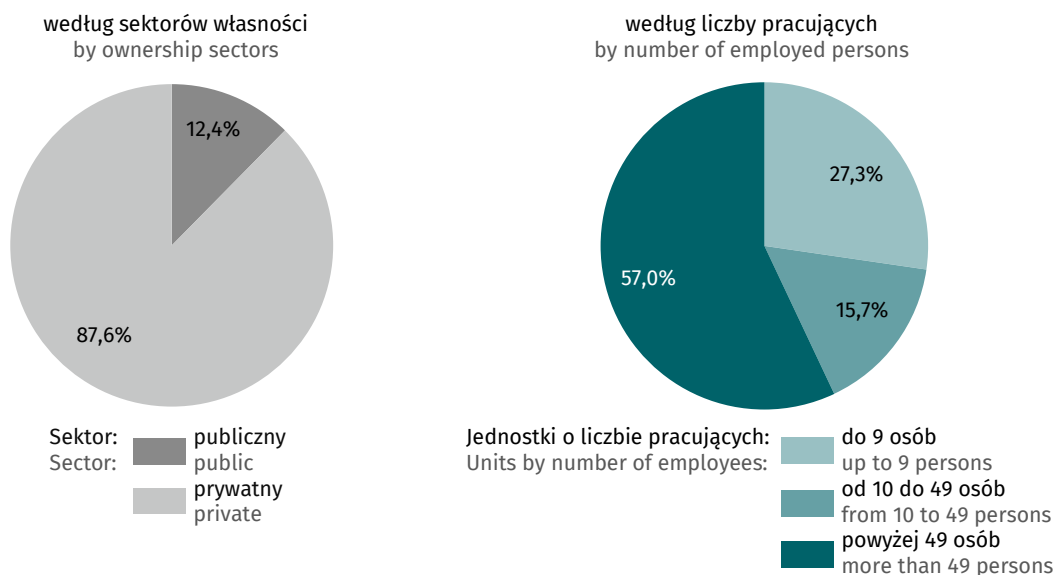
Wolne miejsca pracy – miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych, bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie 3 warunki:

1. miejsca pracy w dniu sprawozdawczym nie były faktycznie obsadzone,
2. pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,
3. w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

Wykres 32. Wolne miejsca pracy według sektorów własności i wielkości jednostek w 2024 r.

Przeciętnie w roku

Chart 32. Vacancies by ownership sectors and size of units in 2024
Annual average

W wyniku ruchu zatrudnionych oraz na skutek tworzenia nowych stanowisk pracy przeciętna liczba wolnych miejsc pracy w 2024 r. wyniosła 10,8 tys. i była o 3,1% mniejsza niż w 2023 r. Zdecydowaną większość z nich oferowały jednostki sektora prywatnego – 9,4 tys. co stanowiło 87,6% wakatów.

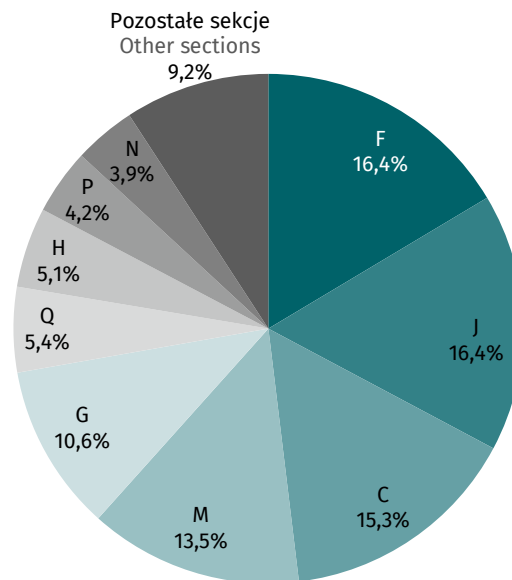
Najwięcej niezagospodarowanych miejsc pracy – 6,1 tys. (tj. 57,0% wolnych miejsc pracy) posiadały jednostki duże, w których pracowało co najmniej 50 osób. W porównaniu z 2023 r. zarówno w podmiotach dużych jak i średnich (od 10 do 49 pracujących) wrosła liczba wolnych miejsc pracy odpowiednio o 0,3% i 4,6%. W dyspozycji jednostek małych o liczbie pracujących poniżej 10 osób w 2024 r. było 2,9 tys. nieobsadzonych miejsc pracy i było to o 13,1% mniej niż przed rokiem.

Jednostki działające w ramach sekcji „Budownictwo” oraz „Informacja i komunikacja” oferowały w 2024 r. najwięcej wolnych miejsc pracy – średnio po 1,8 tys. Nieco mniej nieobsadzonych miejsc pracy miały podmioty z sekcji: „Przetwórstwo przemysłowe” – 1,6 tys. oraz „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” – 1,5 tys. W sektorze publicznym największą liczbą wolnych miejsc pracy dysponowały jednostki zajmujące się „Edukacją”, w których przeciętnie w 2024 r. było 0,4 tys. wakatów (tj. 28,7 % wolnych miejsc pracy w tym sektorze).

Wykres 33. Wolne miejsca pracy według sekcji PKD w 2024 r.

Przeciętnie w roku

Chart 33. Vacancies by NACE sections in 2024
Annual average

Uwaga. Wykorzystano literowe oznaczenia sekcji PKD – patrz „Uwagi metodologiczne” strona 99.
Note. NACE sections were marked with letters – see "Methodological notes" page 104.

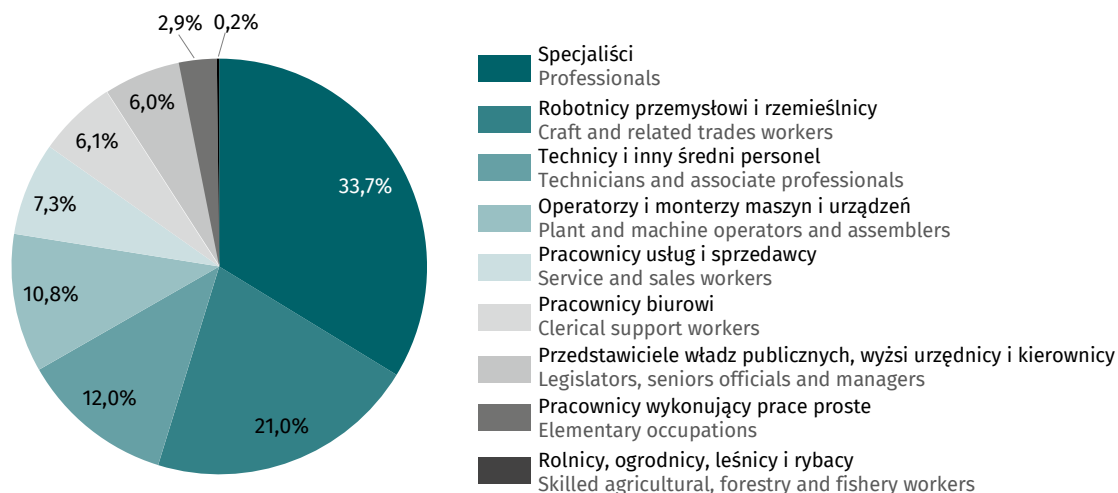
W 2024 r. na pracowników zakwalifikowanych do wielkiej grupy zawodów „Specjaliści” czekało średnio 3,6 tys. wolnych miejsc pracy. Była to najliczniejsza grupa, jednak w porównaniu z 2023 r. liczba ofert dla tych pracowników zmniejszyła się o 6,5%. Liczne oferty pracy dotyczyły też zawodów z wielkich grup: „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – 2,3 tys. wakatów (o 3,4% mniej niż w 2023 r.), „Technicy i inny średni personel” – 1,3 tys. (wzrost o 9,1% w porównaniu z 2023 r.) oraz „Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” – 1,2 tys. (o 7,9% mniej niż przed rokiem). Jednostki duże i średnie w 2024 r. poszukiwały głównie „Specjalistów”, gdzie czekało na nich odpowiednio 44,8% i 33,9% wolnych miejsc pracy w danej grupie przedsiębiorstw. Natomiast mikroprzedsiębiorstwa 44,8% wolnych miejsc pracy oferowały „Robotnikom przemysłowym i rzemieślnikom”.

Wykres 34. Wolne miejsca pracy według wielkich grup zawodów w 2024 r.

Przeciętnie w roku

Chart 34. Vacancies by major occupational groups in 2024

Annual average

Wolne miejsca pracy zgłoszone do urzędów pracy – wolne miejsca pracy, które zostały zgłoszone przez pracodawcę do urzędu pracy w celu znalezienia odpowiedniego pracownika i w dniu sprawozdawczym pozostają faktycznie nieobsadzone.

Podmioty gospodarki narodowej zgłosiły do urzędów pracy w 2024 r. średnio 1,1 tys. wolnych miejsc pracy co stanowiło 10,5% wszystkich nieobsadzonych miejsc pracy (o 0,1 tys., tj. o 12,1% więcej niż w roku poprzednim). Większość zgłoszeń pochodziło z sektora prywatnego (0,8 tys., tj. 70,2%). W strukturze zgłoszonych wakatów według wielkości podmiotów największy udział (45,0%) przypadął na oferty przedstawione przez jednostki, w których pracuje co najwyżej 9 osób. W końcu 2024 r. pozostało nieobsadzonych 0,7 tys. zgłoszonych miejsc.

Za pośrednictwem urzędów pracy poszukiwano pracowników przede wszystkim do jednostek działających w zakresie sekcji: „Budownictwo” (przeciętnie w roku 0,3 tys. ofert, tj. 23,2% ogólnej liczby zgłoszonych wakatów), „Edukacja” (0,2 tys., 17,8%), „Handel; naprawa pojazdów samochodowych” (0,2 tys., 14,4%) oraz „Przetwórstwo przemysłowe” (0,2 tys., 14,2%). W końcu roku najwięcej nieobsadzonych miejsc dotyczyło pracy w „Budownictwie” (0,3 tys. wakatów).

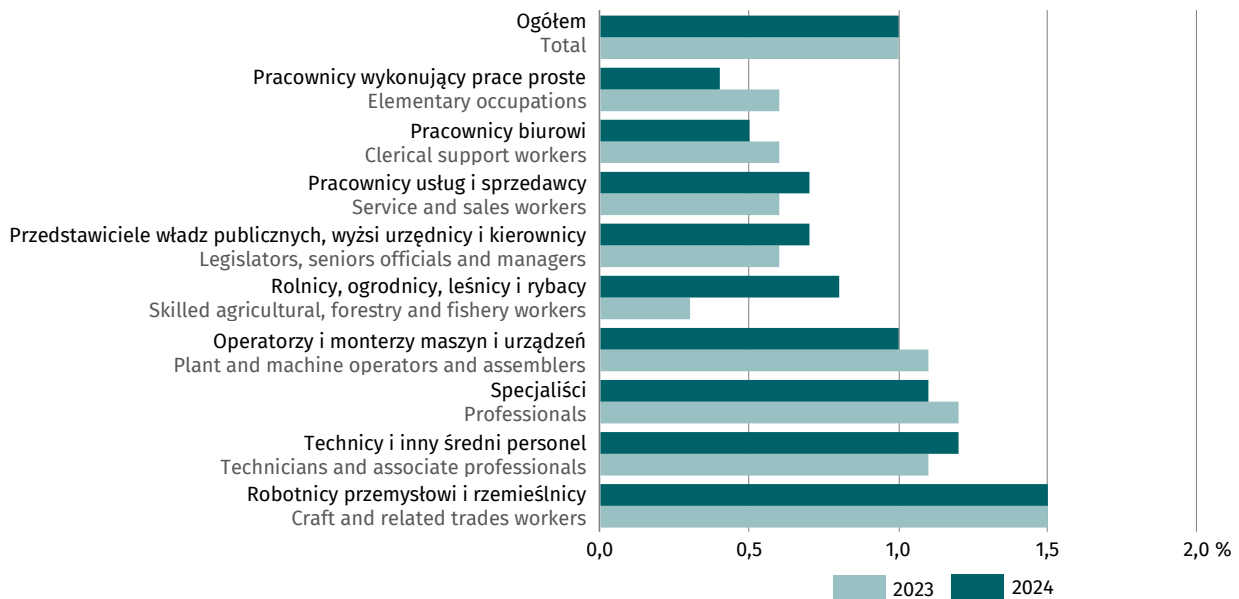
Wskaźnik wolnych miejsc pracy – udział wolnych miejsc pracy w łącznej liczbie zagospodarowanych i niezagospodarowanych (wolnych) miejsc pracy.

Przeciętny roczny wskaźnik wolnych miejsc pracy w 2024 r. ukształtował się na poziomie z 2023 r. i wyniósł 0,98%, czyli na 100 miejsc pracy prawie jedno pozostawało nieobsadzone. W sektorze publicznym wskaźnik ten był równy 0,47%, a w prywatnym – 1,16%. Wyższy od średniej w województwie wskaźnik odnotowały jednostki małe, gdzie na 100 miejsc pracy 1,55 było niezagospodarowanych.

Ze względu na rodzaj działalności podmiotów najwyższy przeciętny wskaźnik odnotowano w sekcji „Informacja i komunikacja” – 2,72%. Dużym udziałem wolnych miejsc pracy w ogólnej ich liczbie (zagospodarowanych i niezagospodarowanych) charakteryzowały się także sekcje: „Budownictwo” – 2,35%, „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” – 1,87%, „Pozostała działalność usługowa” – 1,38% oraz „Administrowanie i działalność wspierająca” – 1,09%.

Wykres 35. Wskaźnik wolnych miejsc pracy według wielkich grup zawodów

Przeciętnie w roku

Chart 35. Job vacancies rate by major occupational groups
Annual average

Na 100 miejsc pracy w wielkiej grupie zawodów „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” średnio w 2024 r. 1,5 miejsc było nieobsadzonych. Pod tym względem wyróżnić można także „Techników i inny średni personel” – 1,2 oraz „Specjalistów” – 1,1.

Nowo utworzone miejsca pracy – miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

Zlikwidowane miejsca pracy – miejsca pracy utracone w wyniku zmian organizacyjnych lub zmiany profilu działalności.

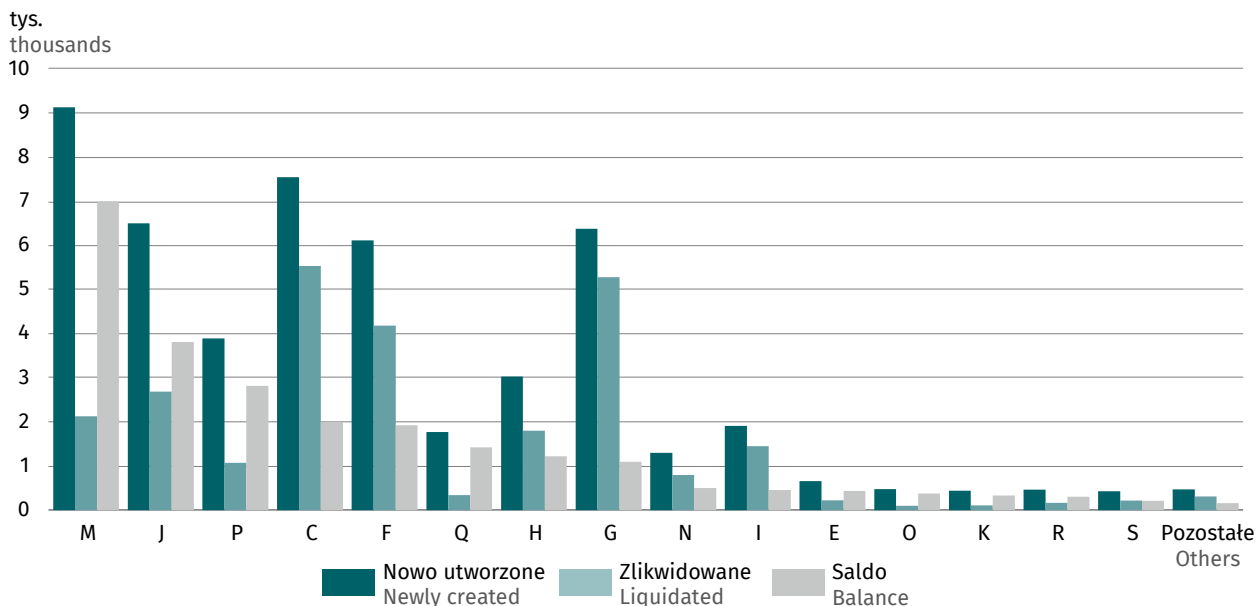
W 2024 r. utworzono 50,5 tys. nowych miejsc pracy (o 2,3 tys., tj. o 4,8% więcej niż w 2023 r.), a zlikwidowano – 26,4 tys. (o 2,9 tys., tj. o 12,4% więcej niż przed rokiem). Saldo miejsc pracy nowych i zlikwidowanych było dodatnie i wyniosło 24,1 tys. (w 2023 r. – 24,7 tys.). Dodatnie saldo wystąpiło zarówno w jednostkach sektora publicznego, jak i prywatnego. Również w ramach wszystkich sekcji, określających rodzaj działalności jednostek, liczba nowo utworzonych miejsc pracy była wyższa niż zlikwidowanych. Największe dodatnie saldo wystąpiło w sekcji „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” – 7,0 tys. Analizując saldo w podmiotach według ilości pracujących można zauważyć, że w jednostkach średnich pojawiły się sekcje, w których w 2024 r. wartość tego wskaźnika była ujemna, czyli więcej zlikwidowano niż utworzono nowych miejsc pracy. Dotyczyło to głównie „Budownictwa” (0,6 tys.), „Handlu; naprawy pojazdów samochodowych^A” (0,5 tys.), „Zakwaterowania i gastronomii^A” (0,3 tys.).

Najwięcej miejsc pracy w 2024 r. powstało w podmiotach zaliczonych do sekcji „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” – 9,1 tys., tj. 18,1% ogólnej liczby miejsc pracy nowo utworzonych. W strukturze nowo utworzonych miejsc pracy znaczący udział miały także jednostki działające w sekcjach: „Przetwórstwo przemysłowe” – 14,9% (7,5 tys.), „Informacja i komunikacja” – 12,9% (6,5 tys.), „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^A” – 12,6% (6,4 tys.) oraz „Budownictwo” – 12,1% (6,1 tys.).

Likwidacja miejsc pracy miała miejsce głównie w obrębie sekcji: „Przetwórstwo przemysłowe” – 5,5 tys. (21,0% wszystkich miejsc zlikwidowanych), „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^A” – 5,3 tys. (20,0%), oraz „Budownictwo” – 4,2 tys., (15,9%).

Wykres 36. Nowo utworzone i zlikwidowane miejsca pracy według sekcji PKD w 2024 r.

Chart 36. Newly created and liquidated jobs by NACE sections in 2024

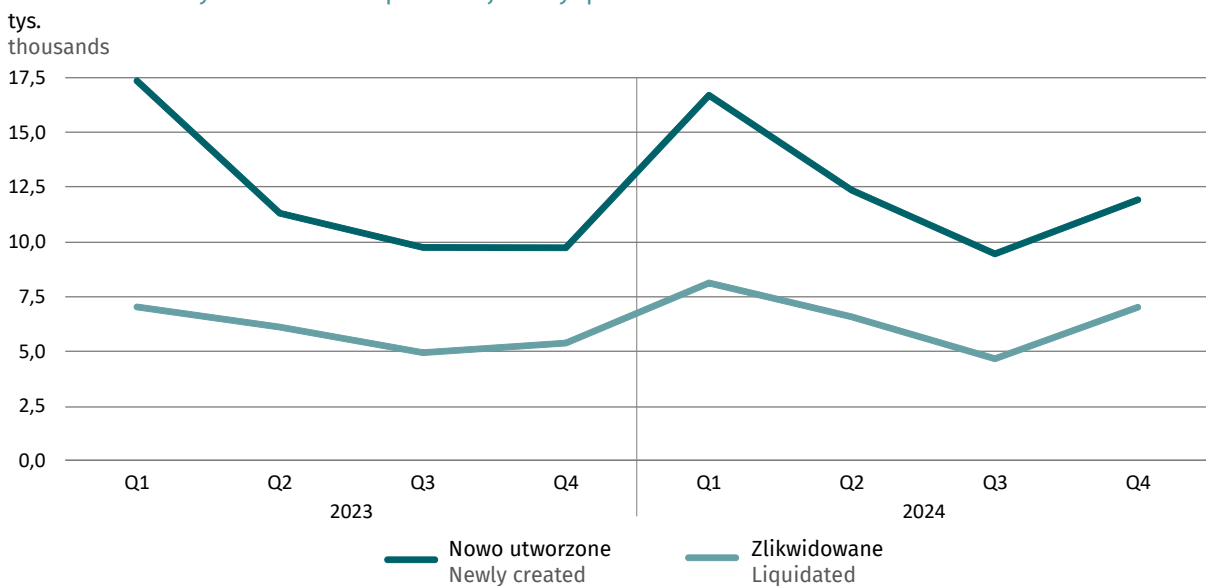
Uwaga. Wykorzystano literowe oznaczenia sekcji PKD – patrz „Uwagi metodologiczne” strona 99. Sekcje posortowano malejąco według salda liczby miejsc pracy nowo utworzonych i zlikwidowanych.

Note. NACE sections were marked with letters – see “Methodological notes” page 104. Sections were sorted in descending order by the balance of the number of newly created and liquidated jobs.

Średnio na jedno zlikwidowane stanowisko powstało 1,9 nowych miejsc pracy (w 2023 r. było to 2,1). W ramach sekcji „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” relacja ta była najwyższa i wyniosła 5,1 (4,5 dla roku poprzedniego).

Wykres 37. Nowo utworzone i zlikwidowane miejsca pracy według kwartałów

Chart 37. Newly created and liquidated jobs by quarters

Rozdział 6. Czas pracy

Chapter 6. Work time

Czas pracy – czas, w którym pracownik pozostaje w dyspozycji pracodawcy w zakładzie pracy lub w innym miejscu wyznaczonym do wykonywania pracy. Czas pracy obejmuje także okresy przerw, w których pracownik pozostawał w dyspozycji zakładu pracy, jeśli przerwy te nastąpiły z mocy prawa lub za zgodą zakładu pracy, a także nieobecności nieusprawiedliwione.

Nominalny czas pracy – czas, który powinien być przepracowany w danym okresie rozliczeniowym w normalnym czasie pracy zgodnie z normami czasu pracy obowiązującymi danego pracownika na podstawie przepisów prawa. Nominalny czas pracy to kalendarzowy czas pracy pomniejszony o czas przypadający na dni ustawowo wolne od pracy.

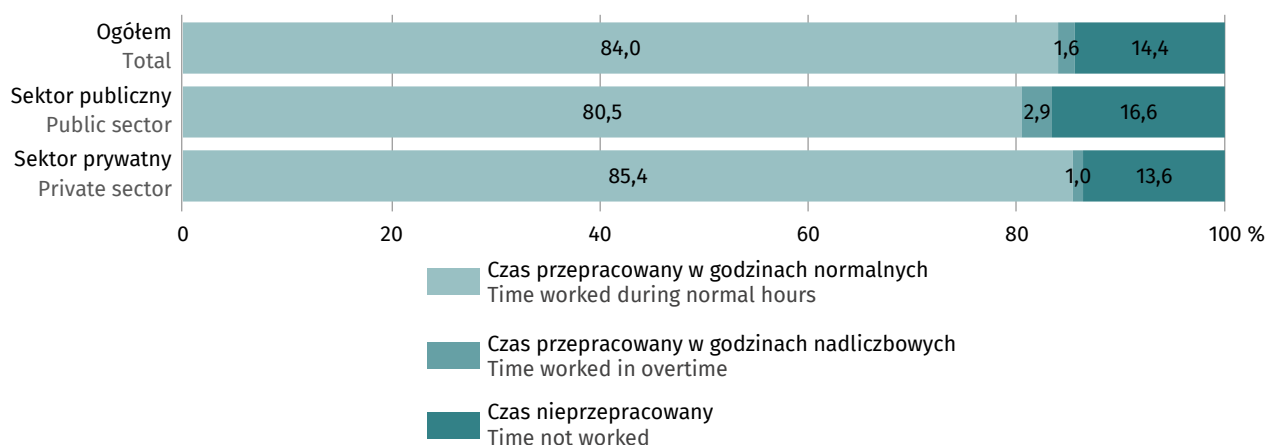
W 2024 r. w podmiotach gospodarczych zatrudniających powyżej 9 osób i jednostkach sfery budżetowej nominalny czas pracy wyniósł 1543,8 mln godzin i był o 17,3 mln godzin (o 1,1%) dłuższy niż w 2023 r. Nominalny czas pracy w sektorze publicznym wydłużył się o 2,2% – do poziomu 431,8 mln godzin, a w sektorze prywatnym o 0,7% i wyniósł 1111,9 mln godzin.

W 2024 r. nominalny czas pracy przypadający na jednego zatrudnionego ukształtował się na poziomie 1940 godzin (o 9 godzin więcej niż w poprzednim roku). W sektorze publicznym wyniósł 1782 godziny, a w sektorze prywatnym – 2010 godzin (w 2023 r. odpowiednio – 1769 i 2002 godziny).

Przeciętny tygodniowy wymiar czasu pracy przypadający na jednego zatrudnionego w gospodarce narodowej w 2024 r. wyniósł 37,3 godziny (w sektorze publicznym – 34,3, w prywatnym – 38,7). Najdłuższy tygodniowy wymiar czasu pracy wystąpił w sekcji „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ” (39,6 godziny), a najkrótszy w sekcji „Edukacja” (28,9 godziny na jednego zatrudnionego) i wynikał z ustawa krótszego nominalnego czasu pracy w tej sekcji.

Wykres 38. Czas pracy przypadający na jednego zatrudnionego według kategorii w 2024 r.

Chart 38. Work time per paid employee by categories in 2024

Czas przepracowany w godzinach normalnych obejmuje czas przepracowany w dniu roboczym, w wymiarze czasu pracy obowiązującym daną grupę pracowników. Do normalnego czasu pracy zalicza się również godziny przepracowane przy wykonywaniu prac zastępczych, w przypadku wystąpienia przestoju na stanowisku pracy.

Praca w godzinach nadliczbowych – praca wykonywana ponad obowiązujące pracownika normy czasu pracy, a także praca wykonywana ponad przedłużony dobowy wymiar czasu pracy, wynikający z obowiązującego pracownika systemu i rozkładu czasu pracy, za które pracownik nie otrzymuje dnia wolnego od pracy, natomiast otrzymuje dodatkowe wynagrodzenie. Praca wykonywana w dni wyznaczone jako dodatkowe wolne od pracy jest pracą w godzinach nadliczbowych, chyba, że w zamian udzielono dnia wolnego w innym terminie.

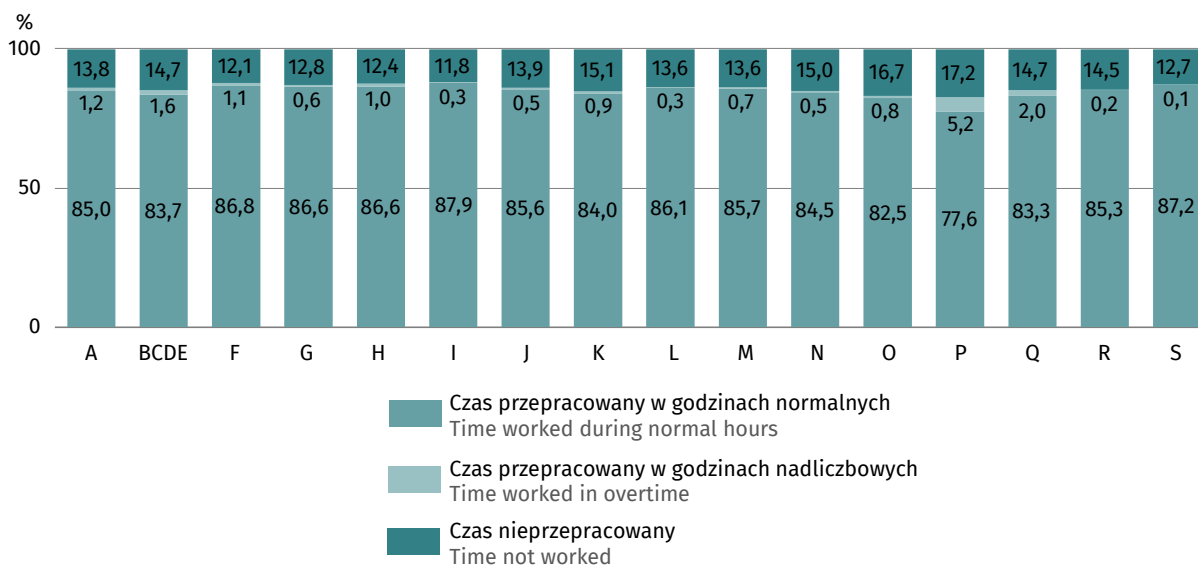
W 2024 r. czas przepracowany był o 1,0% dłuższy niż w 2023 r. Z 1342,1 mln godzin przepracowanych w 2024 r. tak jak rok wcześniej czas przepracowany w godzinach normalnych stanowił 98,2%, a w godzinach nadliczbowych – 1,8%. W strukturze czasu nominalnego przypadającego na jednego zatrudnionego w podmiotach gospodarki narodowej w 2024 r. czas przepracowany w godzinach normalnych stanowił podobnie jak rok wcześniej 85,4%. Czas przepracowany w godzinach nadliczbowych w 2024 r. wyniósł 24,5 mln godzin i był o 1,6% dłuższy niż rok wcześniej. W przeliczeniu na jednego zatrudnionego przypadło 31 godzin nadliczbowych; w sektorze publicznym – 53, a w sektorze prywatnym – 21 godzin (w 2023 r. – odpowiednio 31, 52 i 21 godzin). Z punktu widzenia rodzaju działalności podmiotów objętych badaniem, najwięcej godzin nadliczbowych (w przeliczeniu na jednego zatrudnionego w danej sekcji), przepracowali zatrudnieni w podmiotach należących do sekcji „Edukacja” (82 godziny), natomiast najmniej w sekcji: „Pozostała działalność usługowa” (3 godziny).

Czas nieprzepracowany obejmuje taką część nominalnego czasu pracy, w ciągu którego pracownik był nieobecny w pracy lub nie przystąpił do niej.

W 2024 r. czas nieprzepracowany wyniósł 226,1 mln godzin (o 1,8% więcej niż w 2023 r.) i w 88,6% był optacony przez zakład pracy. W przeliczeniu na jednego zatrudnionego ukształtował się na poziomie 284 godziny; w sektorze publicznym – 305, a w prywatnym – 275 godzin (w 2023 r. – odpowiednio 281, 301, 272 godziny). Najwięcej czasu nieprzepracowanego (w przeliczeniu na jednego zatrudnionego w danej sekcji PKD) przypadło na zatrudnionych w podmiotach należących do sekcji „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^A” (356 godzin), natomiast najmniej w sekcji „Zakwaterowanie i gastronomia^A” (240 godzin).

Wykres 39. Czas pracy przypadający na jednego zatrudnionego według kategorii oraz sekcji PKD w 2024 r.

Chart 39. Work time per paid employee by categories of work time and NACE sections in 2024

Uwaga. Wykorzystano literowe oznaczenia sekcji PKD – patrz „Uwagi metodologiczne” strona 99.
Note. NACE sections were marked with letters – see “Methodological notes” page 104.

Rozdział 7. Wynagrodzenia i świadczenia społeczne

Chapter 7. Wages and salaries as well as social benefits

Wynagrodzenia

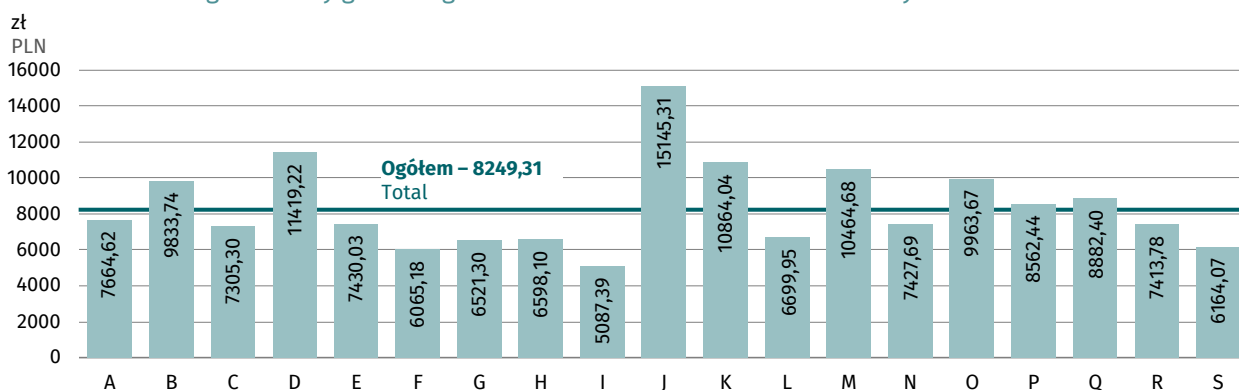
Wages and salaries

Przeciętne wynagrodzenie brutto – stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku do podziału lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie, bez uwzględnienia osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w województwie małopolskim w 2024 r. wyniosło 8249,31 zł i było wyższe od uzyskanego w kraju o 91,74 zł (o 1,1%). W porównaniu z 2023 r. wzrosło o 985,92 zł (o 13,6%). W sektorze publicznym wyniosło 9299,51 zł (o 12,7% więcej niż przeciętnie w województwie), a w sektorze prywatnym – 7889,35 zł (o 4,4% mniej).

Wykres 40. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej w sekcjach PKD w 2024 r.

Chart 40. Average monthly gross wages and salaries in the national economy in NACE sections in 2024

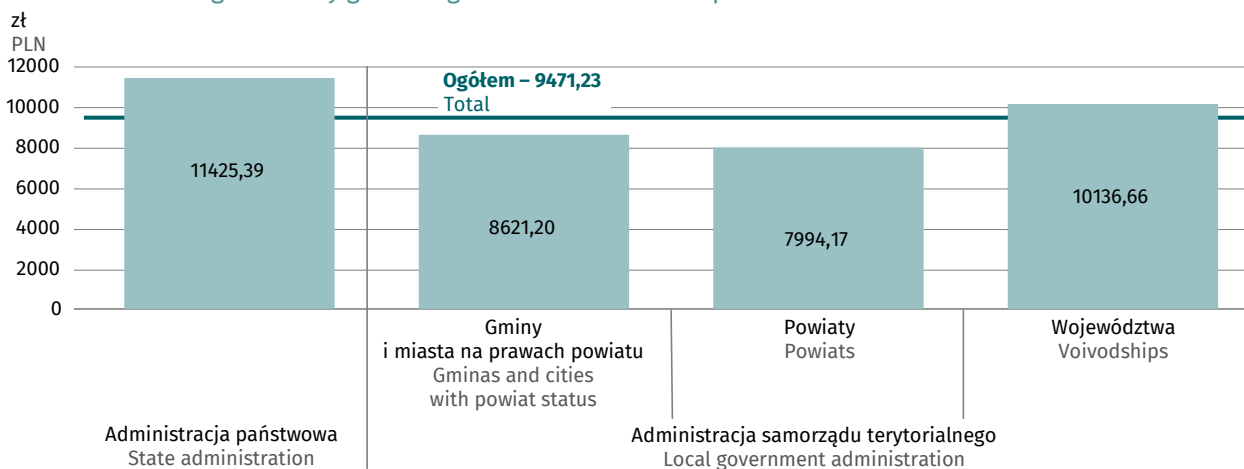

Uwaga. Wykorzystano literowe oznaczenia sekcji PKD – patrz „Uwagi metodologiczne” strona 99.

Note. NACE sections were marked with letters – see "Methodological notes" page 104.

Wykres 41. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w administracji publicznej w 2024 r.

Chart 41. Average monthly gross wages and salaries in the public administration in 2024

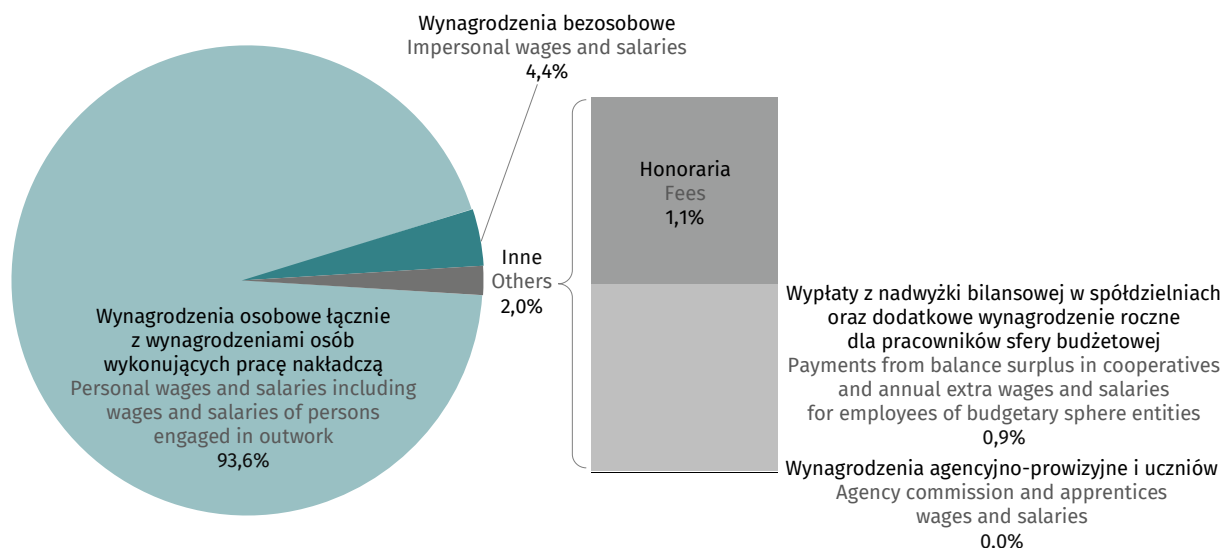
Składnikami wynagrodzeń są:

- wynagrodzenia osobowe,
- wynagrodzenia bezosobowe,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria,
- wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne.

Wynagrodzenia brutto w 2024 r. w województwie (w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz jednostkach sfery budżetowej, niezależnie od liczby pracujących) wyniosły 88657,9 mln zł i były o 14,7% wyższe niż w 2023 r. W sektorze publicznym wzrost wynagrodzeń wyniósł 19,3% (najwyższy w przypadku własności samorządu terytorialnego – 21,5%), a w sektorze prywatnym – 12,7% (najwyższy w przypadku własności krajowych osób fizycznych – 14,4%). Więcej wzrosły wynagrodzenia w jednostkach finansowanych przez budżet niż w jednostkach będących na rozrachunku gospodarczym (odpowiednio o 24,2% i o 13,0%).

Wykres 42. Wynagrodzenia brutto w 2024 r.

Chart 42. Gross wages and salaries in 2024

W porównaniu z poprzednim rokiem najwięcej wzrosły wypłaty z zysku do podziału i nadwyżki bilansowej w spółdzielniach – o 41,5%. Honoraria wzrosły o 34,0%, wynagrodzenia bezosobowe – o 14,6%, wynagrodzenia osobowe – o 14,5%, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej – o 14,3%, a wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne obniżyły się o 27,0%.

Wynagrodzenia osobowe obejmują m.in. wynagrodzenia zasadnicze, dodatki, premie i nagrody regulaminowe i uznaniowe, dodatki za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy, wypłacane ze środków pracodawców świadczenia deputatowe i odszkodowawcze.

W 2024 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób i w jednostkach sfery budżetowej, niezależnie od liczby pracujących) w województwie małopolskim wyniosło 8818,71 zł i stanowiło 102,2% przeciętnego wynagrodzenia uzyskanego w kraju (w 2023 r. – 101,9%). W porównaniu z 2023 r. wynagrodzenie to wzrosło o 14,0%, tj. o 1082,15 zł, przy wzroście przeciętnego zatrudnienia o 0,7% (w 2023 r. w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosło o 13,4%, tj. o 911,88 zł, przy wzroście przeciętnego zatrudnienia o 1,4%).

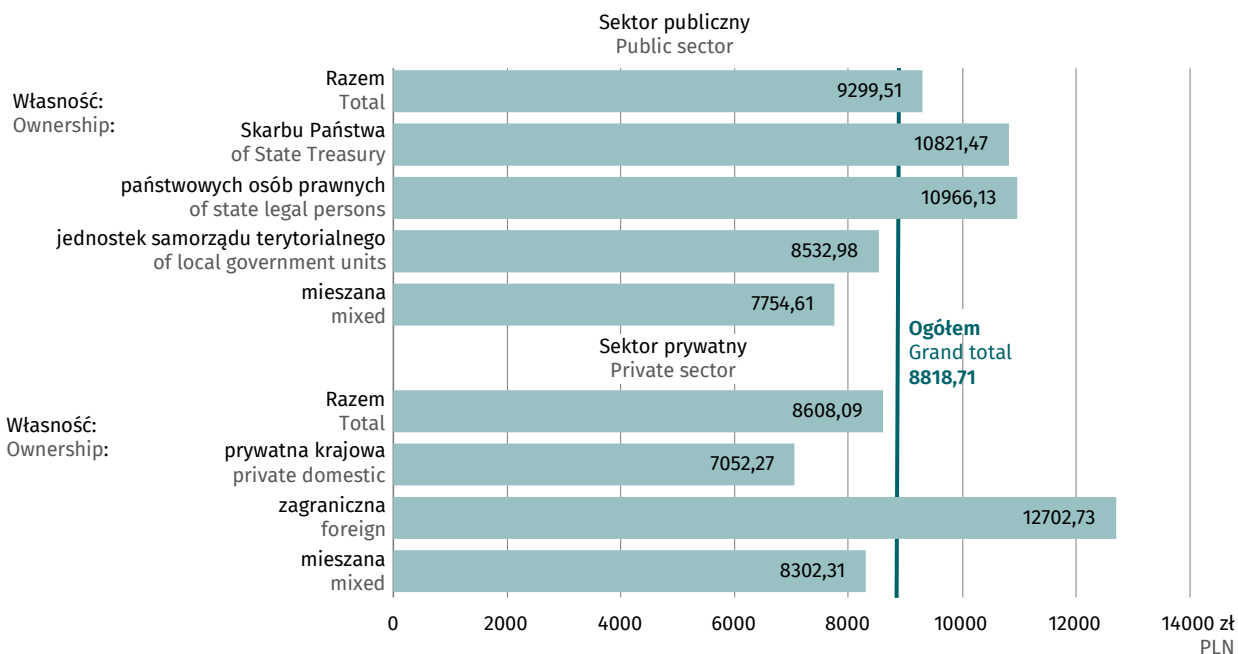
W sektorze publicznym wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wyniósł 17,8%, a w sektorze prywatnym – 12,3%. Wzrost wynagrodzeń w porównaniu z 2023 r. wystąpił we wszystkich sekcjach PKD, a największy odnotowano w sekcji „Edukacja” (o 24,1%). Duża różnica miała też miejsce w sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” (wzrost o 17,0%) oraz „Administrowanie i działalność wspierająca” (o 16,9%).

Wskaźnik dynamiki wynagrodzeń realnych – iloraz wskaźnika dynamiki wynagrodzeń nominalnych oraz wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych pracowników.

W 2024 r. wskaźnik dynamiki wynagrodzeń realnych wyniósł 109,4, co oznacza, że przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto, w porównaniu z 2023 r. wzrosło o 9,4%.

Wykres 43. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto według sektorów i form własności w 2024 r.

Chart 43. Average monthly gross wages and salaries by sectors and ownership forms in 2024

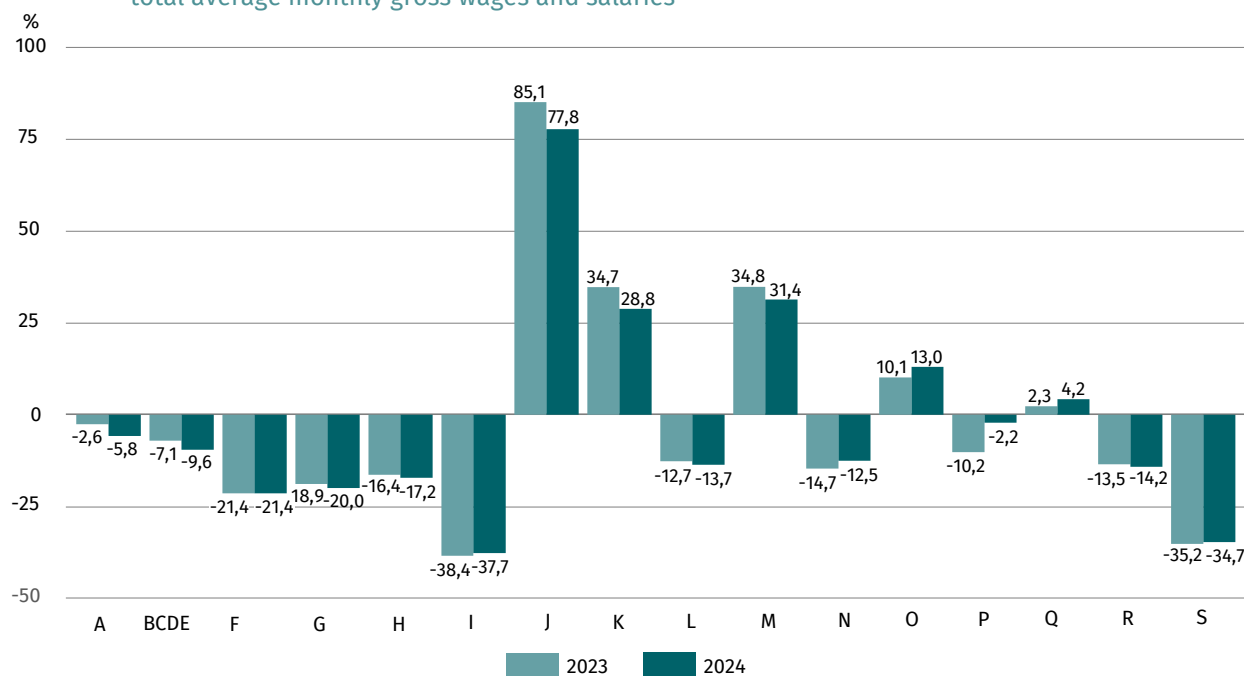
Duże zróżnicowanie przeciętnej płacy wystąpiło w poszczególnych sekcjach gospodarki narodowej. Rozpiętość w odchyleniu przeciętnego wynagrodzenia od średniej wojewódzkiej wyniosła 115,5 p. proc. (w 2023 r. – 123,5 p. proc.).

Najwyższe przeciętne wynagrodzenie wystąpiło, podobnie jak w 2023 r., w sekcji „Informacja i komunikacja” (177,8% średniej wojewódzkiej, w porównaniu z poprzednim rokiem spadek wskaźnika o 7,3 p. proc.). Najniżej opłacana była praca w podmiotach zaliczonych do sekcji „Zakwaterowanie i gastronomia” (62,3% średniej wojewódzkiej), a następnie – „Pozostała działalność usługowa” (65,3%). W porównaniu z poprzednim rokiem odpowiednio wzrost o 0,7 i o 0,4 p. proc.

Wyższe przeciętne wynagrodzenie odnotowano w jednostkach samofinansujących (8830,81 zł) niż w jednostkach sfery budżetowej (8759,14 zł). Wśród jednostek samofinansujących wystąpiło znacznie większe zróżnicowanie przeciętnej płacy niż w sferze budżetowej. Najwyższymi wynagrodzeniami w tej grupie jednostek wykazały się przedsiębiorstwa należące do sekcji „Informacja i komunikacja” (15675,54 zł). Najniższe wynagrodzenia odnotowano w sekcji „Pozostała działalność usługowa” (5265,66 zł).

Wykres 44. Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sekcjach PKD od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto ogółem

Chart 44. Relative deviation of average monthly gross wages and salaries in NACE sections from the total average monthly gross wages and salaries

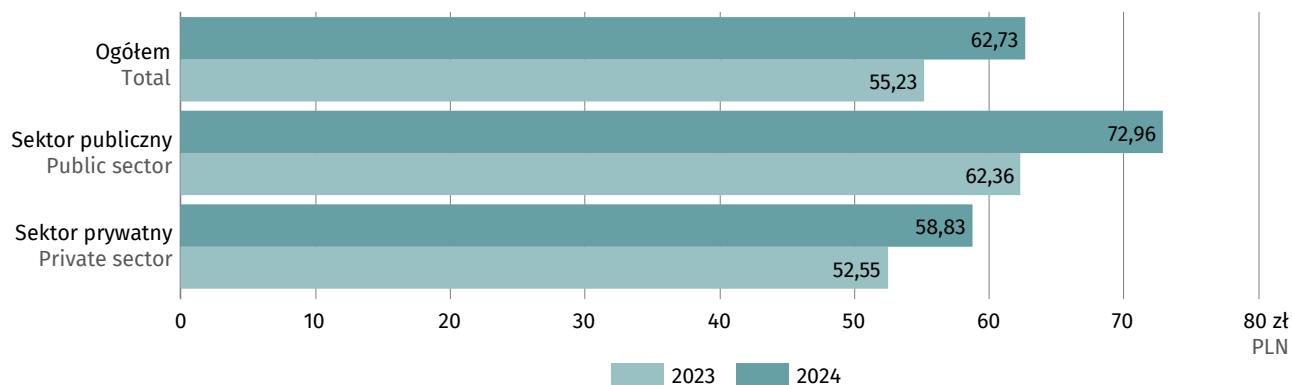

Uwaga. Wykorzystano literowe oznaczenia sekcji PKD – patrz „Uwagi metodologiczne” strona 99.
Note. NACE sections were marked with letters – see "Methodological notes" page 104.

Przeciętne wynagrodzenie w przeliczeniu na 1 godzinę przepracowaną – iloraz sumy wynagrodzeń oraz liczby godzin przepracowanych w danym okresie.

Wykres 45. Przeciętne godzinowe wynagrodzenie brutto według sektorów własności

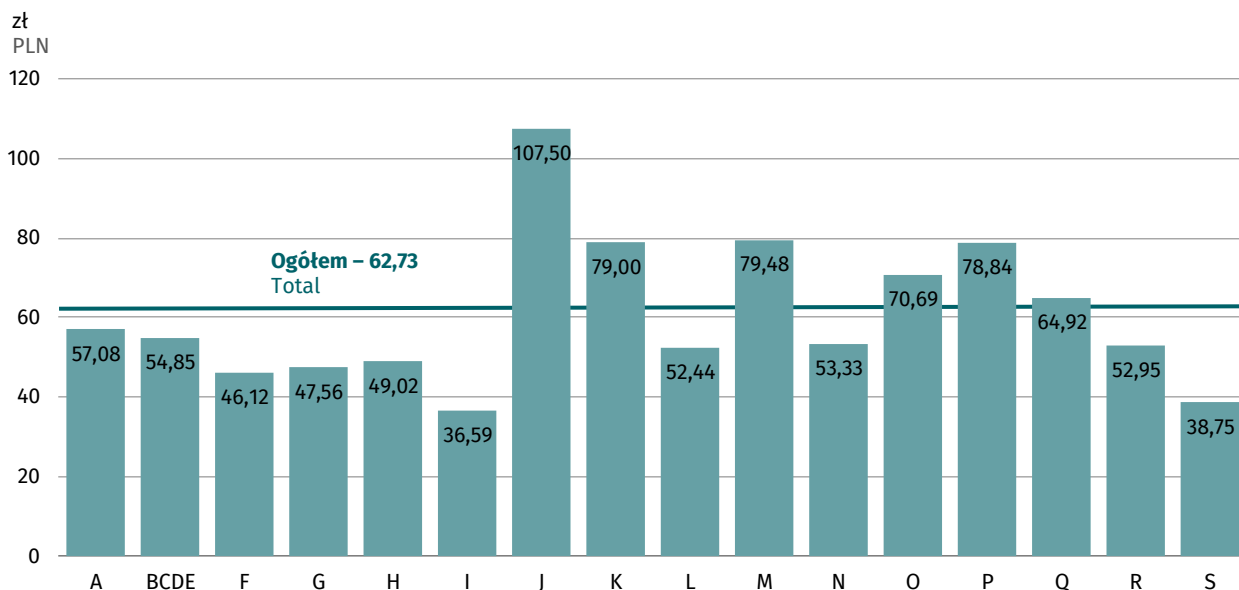
Chart 45. Average hourly gross wages and salaries by ownership sectors

W 2024 r. za jedną godzinę przepracowaną płacono średnio 62,73 zł, tj. o 7,50 zł więcej niż w 2023 r. W sektorze publicznym stawka godzinowa wyniosła 72,96 zł (wzrost o 10,60 zł), a w sektorze prywatnym – 58,83 zł (wzrost o 6,28 zł).

Wykres 46. Przeciętne godzinowe wynagrodzenie brutto według sekcji PKD w 2024 r.

Chart 46. Average hourly gross wages and salaries by NACE sections in 2024

Uwaga. Wykorzystano literowe oznaczenia sekcji PKD – patrz „Uwagi metodologiczne” strona 99.
 Note. NACE sections were marked with letters – see “Methodological notes” page 104.

W grudniu 2024 r. wynagrodzenie nieprzekraczające minimalnego (niższe bądź równe 4300,00 zł⁷) otrzymało 46,2 tys. pracowników. Pracowali oni głównie w sekcjach: „Przetwórstwo przemysłowe” (12,7 tys.), „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ” (12,5 tys.), „Budownictwo” (5,5 tys.) oraz „Administrowanie i działalność wspierająca^Δ” (3,8 tys.). Łącznie pracujący w tych sekcjach stanowili 74,8% osób pobierających w grudniu 2024 r. wynagrodzenie nieprzekraczające minimalnego. Osoby zarabiające 4300,00 zł i mniej pracowały głównie w sektorze prywatnym (94,0%).

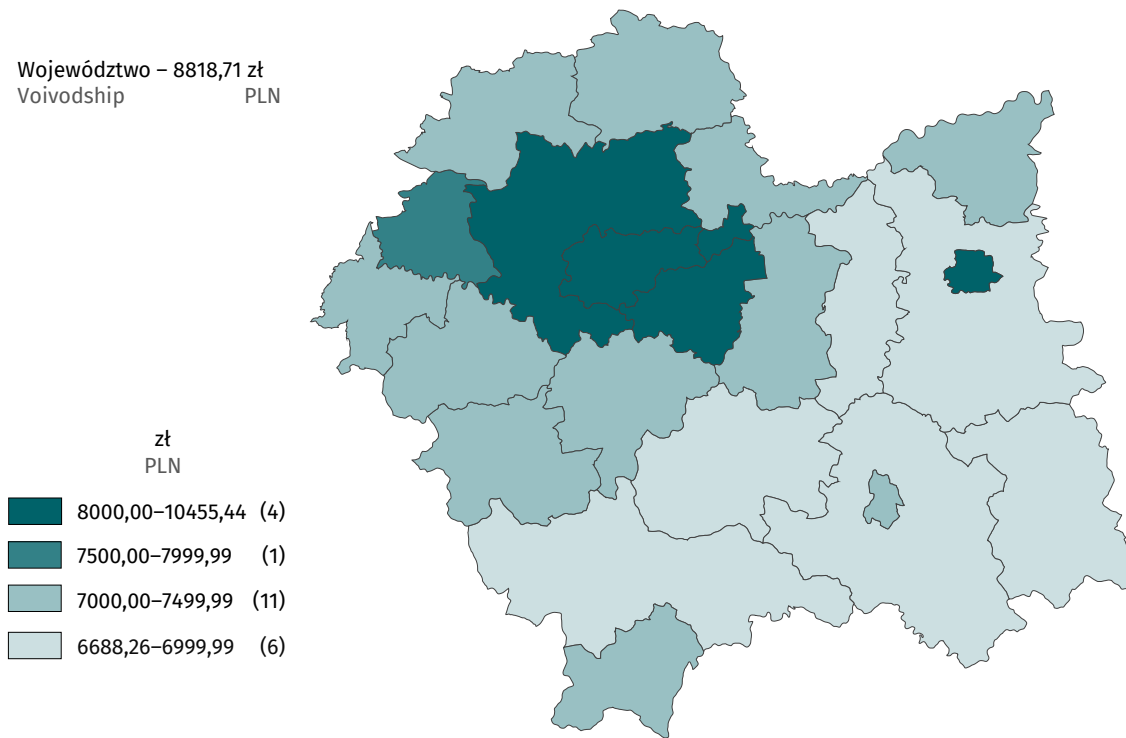
W 2024 r. w województwie było zatrudnionych (w przeliczeniu na pełne etaty) przeciętnie 3,1 tys. uczniów (90,3% w sektorze prywatnym), a ich wynagrodzenie brutto wyniosło 24,7 mln zł. Uczniowie zatrudnieni byli przede wszystkim w podmiotach zaliczonych do sekcji: „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ” (1,2 tys. uczniów; kwota wynagrodzeń 9,6 mln zł), „Przetwórstwo przemysłowe” (0,8 tys. uczniów; 6,4 mln zł) oraz „Budownictwo” (0,4 tys. uczniów; 3,2 mln zł).

Osoby zatrudnione poza granicami kraju (w 2024 r. przeciętnie 2,1 tys. osób pracujących na pełne etaty) otrzymały wynagrodzenie wynoszące 223,1 mln zł. Były to głównie wynagrodzenia osób zatrudnionych w sekcjach: „Budownictwo” (1,4 tys. zatrudnionych i 110,6 mln zł wynagrodzeń brutto), „Przetwórstwo przemysłowe” (0,4 tys. i 73,0 mln zł) oraz „Administrowanie i działalność wspierająca^Δ” (0,1 tys. i 19,1 mln zł).

Najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenia odnotowano w Krakowie (10455,44 zł – 118,6% średniego wynagrodzenia w województwie). W pozostałych powiatach przeciętne wynagrodzenie ukształtowało się poniżej średniej wojewódzkiej. Najniższe wystąpiło w powiecie tarnowskim (6688,26 zł – 75,8%).

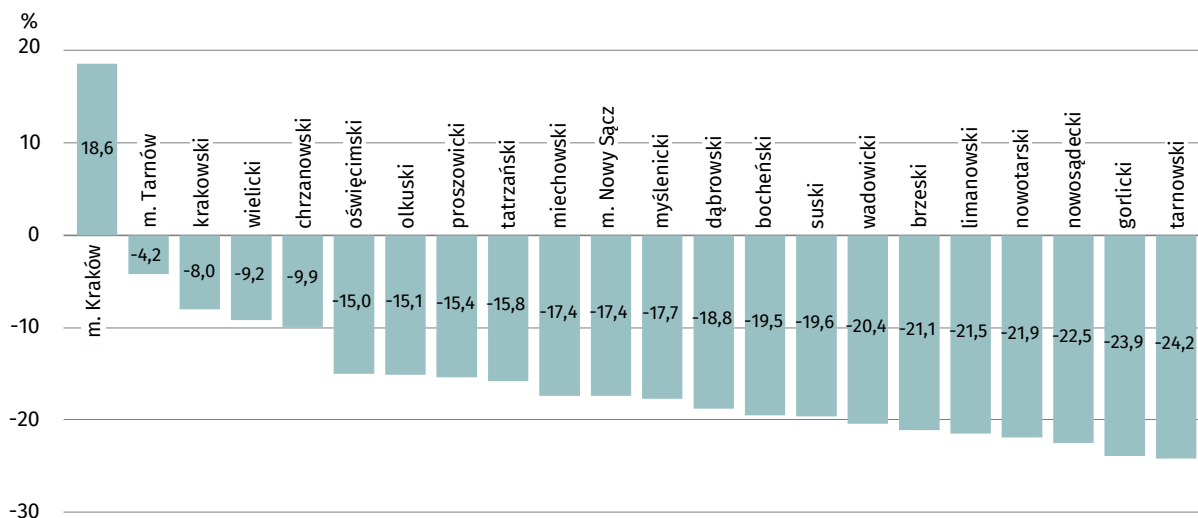
⁷ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 września 2023 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2024 r. (Dz. U. 2023 poz. 1893).

Mapa 3. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto według powiatów w 2024 r.
 Map 3. Average monthly gross wages and salaries by powiats in 2024

Wykres 47. Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w powiatach od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto ogółem w 2024 r.

Chart 47. Relative deviation of average monthly gross wages and salaries in powiats from the total average monthly gross wages and salaries in 2024

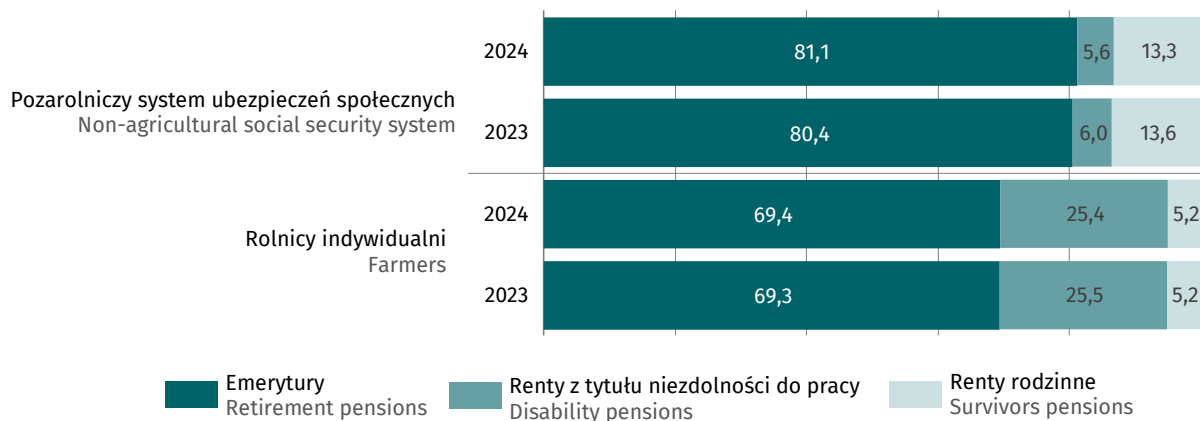
Świadczenia społeczne

Social benefits

W 2024 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów w województwie wyniosła 756,3 tys. osób – w porównaniu z 2023 r. nastąpił wzrost ich liczby o 1,0%. Liczba świadczeniobiorców uzyskujących świadczenia z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych była wyższa niż w 2023 r. o 7,0 tys. osób, a z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego – o 0,7 tys.

Wykres 48. Wydatki na świadczenia emerytalne i rentowe z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych i KRUS według rodzajów świadczeń

Chart 48. Expenditure on retirement and other pension benefits from non-agricultural social security system and the Agricultural Social Insurance Fund by kind of benefits

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.
Source: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

W grupie uprawnionych do świadczeń emerytalno-rentowych w 2024 r. emeryci stanowili 77,5% (w 2023 r. – 76,7%). Ich liczba, w porównaniu z 2023 r., wzrosła o 2,1%, przy czym w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych nastąpił wzrost osób pobierających świadczenie emerytalne o 2,2%, a w ramach KRUS – o 1,4%.

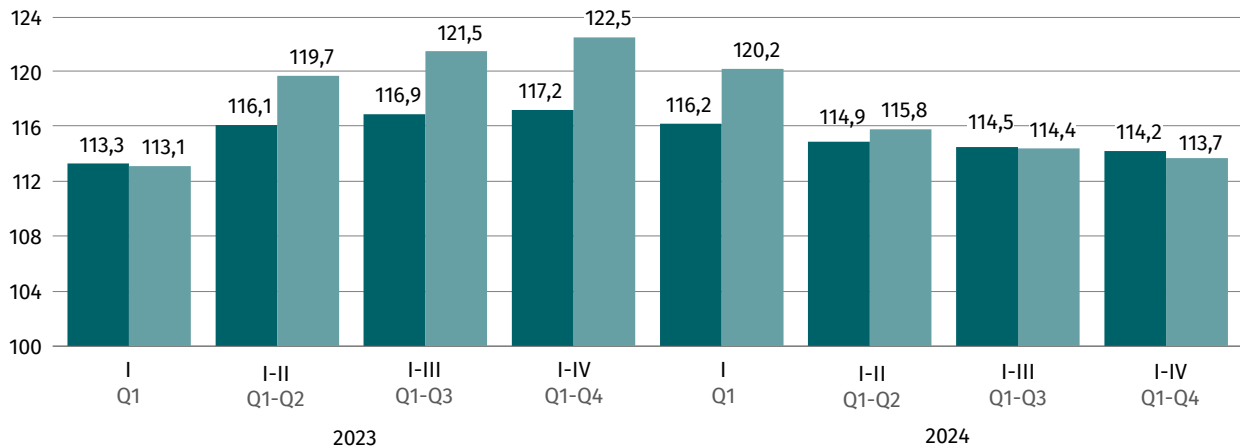
W stosunku do 2023 r. nastąpił spadek liczby rencistów (o 4,6%) pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy w pozarolniczym systemie ubezpieczeń społecznych (spadek o 6,6%) jak i w KRUS (spadek o 0,6%).

Przeciętna miesięczna emerytura i renta – stosunek kwoty świadczeń wypłaconych w danym okresie (tj. emerytur, rent z tytułu niezdolności do pracy, rent rodzinnych) przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców w tym okresie.

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w 2024 r. wyniosła 3662,18 zł i była o 14,2% wyższa niż w 2023 r. Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w 2024 r. wyniosła 2045,21 zł i w skali roku zwiększyła się o 13,7%.

Wykres 49. Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto

Analogiczny okres poprzedniego roku=100

Chart 49. Indices of average gross monthly retirement and other pension
Corresponding period of previous year=100**Emerytury i renty:**

Retirement and other pensions:

- z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych
from non-agricultural social security system
- rolników indywidualnych
farmers

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.
Source: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

Rozdział 8. Warunki pracy

Chapter 8. Working conditions

Warunki pracy – zespół czynników występujących w środowisku pracy, wynikających z procesu pracy oraz czynników związanych z wykonywaniem pracy. Na środowisko pracy składają się czynniki fizyczne (np. oświetlenie, hałas, mikroklimat), chemiczne (np. substancje toksyczne) oraz biologiczne (np. bakterie), występujące na obszarze miejsca pracy (np. w hali fabrycznej, na stanowisku pracy), jak i na obszarze otaczającym zakład pracy.

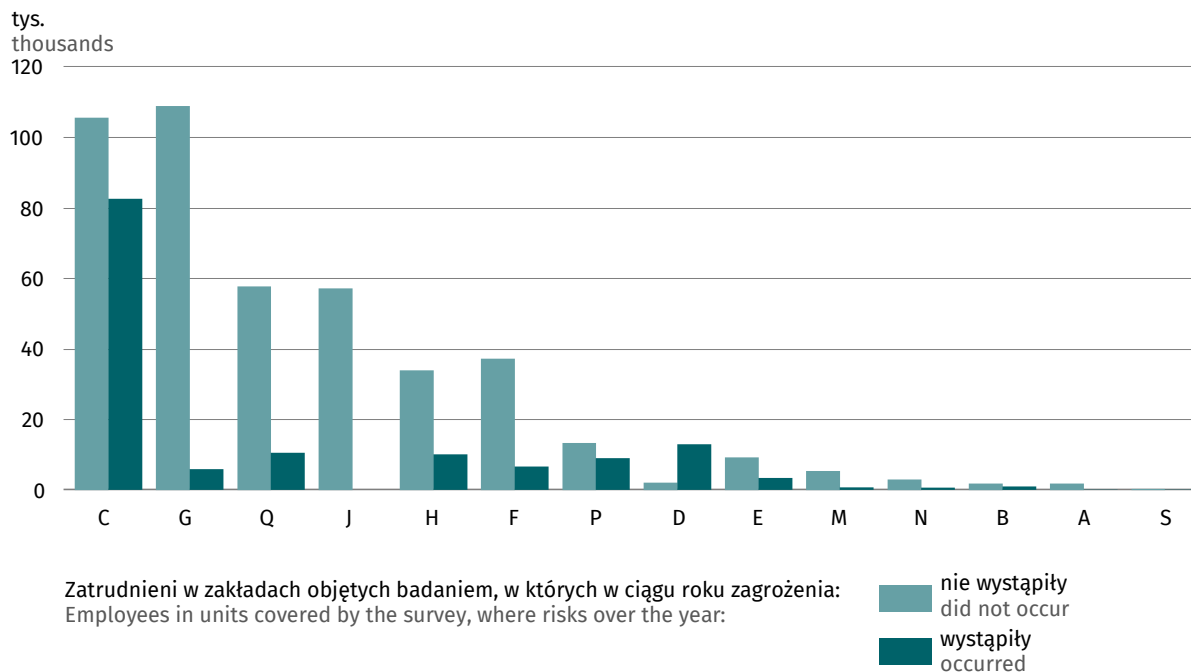
Celem badania i analizy warunków pracy jest dostarczenie informacji o rozpoznaniu zagrożeń dla zdrowia i życia oraz ich rodzajach na stanowiskach pracy pracowników zatrudnionych w gospodarce narodowej, pracujących w warunkach zagrożenia, ponoszonych świadczeniach z powodu wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz działaniach profilaktycznych. Jest to niezbędne do kształtowania polityki bezpiecznych warunków i higieny pracy.

Źródłem danych o warunkach pracy było sprawozdanie o zatrudnionych w warunkach zagrożenia (Z-10) wraz z danymi o liczbie i koszcie świadczeń z tytułu chorób zawodowych pochodzącymi z systemów informacyjnych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Badanie Z-10 obejmuje zatrudnionych w określonych podmiotach gospodarki narodowej, w których było co najmniej 10 pracujących.

Wykres 50. Zatrudnieni^a w zakładach objętych badaniem według sekcji PKD oraz występowania zagrożenia w 2024 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 50. Employees^a in units covered by the survey by NACE sections and occurrence risks in 2024
As of 31 December

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego.
^a Listed only once by predominant factor.

Uwaga. Wykorzystano literowe oznaczenia sekcji PKD – patrz „Uwagi metodologiczne” strona 99. Dane posortowano malejąco według liczby ogółu zatrudnionych w poszczególnych sekcjach.
Note. NACE sections were marked with letters – see "Methodological notes" page 104. The data were sorted in descending order according to the total number of employees in each section.

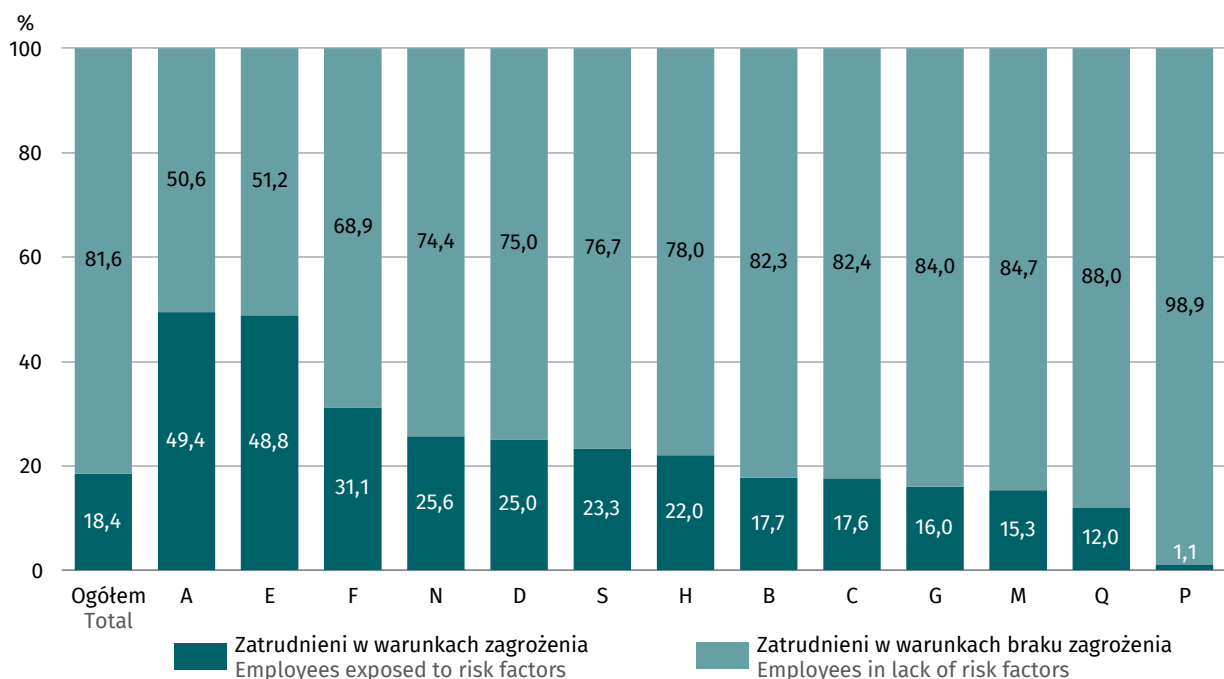
Według stanu w końcu 2024 r. liczba pracowników zatrudnionych w zakładach objętych badaniem wyniosła 580,8 tys. osób. W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku był to spadek o 6,0 tys. osób. Ponad ¾ z nich pracowało w zakładach, w których zagrożenia nie wystąpiły. W przedsiębiorstwach, w których w ciągu roku wystąpiły zagrożenia pracowało łącznie 143,3 tys. osób, w tym 18,4% stanowili zatrudnieni w warunkach zagrożenia (18,2% w 2023 r.).

Wykres 51. Zatrudnieni^a w zakładach objętych badaniem, w których zagrożenia wystąpiły w ciągu roku, według sekcji PKD w 2024 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 51. Employees^a in units covered by the survey in which risks occurred over the year, by NACE sections in 2024

As of 31 December

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego.
a Listed only once by predominant factor.

Uwaga. Wykorzystano literowe oznaczenia sekcji PKD – patrz „Uwagi metodologiczne” strona 99.
Note. NACE sections were marked with letters – see “Methodological notes” page 104.

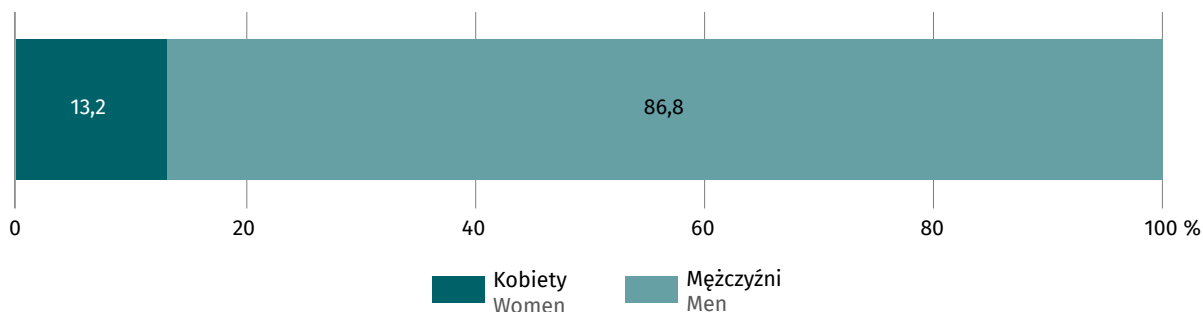
Ogółem zatrudnienie w warunkach zagrożenia w końcu 2024 r. (podobnie jak przed rokiem) było na poziomie 26,4 tys. osób, przy czym osoby te były liczone tylko raz w grupie czynnika przeważającego. Stanowiło to 4,6% ogółu zatrudnionych w podmiotach objętych badaniem (4,5% w 2023 r.). Udział kobiet w ogólnej liczbie zatrudnionych w warunkach zagrożenia ukształtował się na poziomie 13,2% i był o 0,8 p. proc. niższy niż w 2023 r. Zatrudnieni zagrożeni przez jedną grupę czynników stanowili 79,8% ogółu. Dla kobiet udział ten ukształtował się na poziomie 94,9%, dla mężczyzn – 77,5%.

Wykres 52. Zatrudnieni^a w warunkach zagrożenia według płci w 2024 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 52. Exposure^a to risk factors by sex in 2024

As of 31 December

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego.
 a Employees listed only once by predominant factor.

Zgodnie z klasyfikacją danych według sektorów ekonomicznych blisko 82% zatrudnionych w warunkach zagrożenia stanowili pracownicy najemni, pracujący w przemyśle i budownictwie⁸, 0,2% – w sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo”, a 18,2% – w pozostałych sekcjach, w których przeprowadzono badanie, związanych z szeroko rozumianymi usługami⁹.

W grupie ryzyka związanego ze środowiskiem pracy pracowało 18,1 tys. osób, ich udział wyniósł 68,4% zatrudnionych w warunkach zagrożenia. Na czynniki związane z uciążliwością pracy narażonych było 4,6 tys. osób (17,5%), a na czynniki mechaniczne, które miały związek z maszynami szczególnie niebezpiecznymi – 3,7 tys. osób (14,1%).

Najwięcej zatrudnionych w warunkach zagrożenia pracowało w sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” – 14,5 tys. (54,7%). Osoby te przeważały w każdym rodzaju zagrożeń. W przypadku czynników związanych ze środowiskiem pracy liczną grupę stanowili także pracownicy najemni w sekcji „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^a” – 2,5 tys. (13,7% tej kategorii rodzaju ryzyka). W pozostałych dwóch grupach ryzyka istotny udział mieli zatrudnieni w sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”. Uciążliwość wykonywanej pracy wspomnianej sekcji dotyczyła 1,0 tys. osób, a czynniki mechaniczne łączące się z maszynami szczególnie niebezpiecznymi – 0,7 tys. osób. Stanowiło to około 1/5 każdego ze wspomnianych rodzajów zagrożeń.

Wśród kobiet zatrudnionych w warunkach zagrożenia najliczniejsza zbiorowość wystąpiła w grupie zagrożeń związanych ze środowiskiem pracy – 2,5 tys. (spadek o 5,9% w porównaniu z 2023 r.). Pozostałe grupy zagrożeń związanych z uciążliwością pracy – 0,8 tys. (spadek o 0,8%) oraz związane z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi – 0,2 tys. (spadek o 16,8%) były na niższych poziomach liczebności.

Z ogólnej liczby 5,3 tys. osób narażonych na negatywny wpływ dwóch i więcej grup czynników, 48,9% zatrudnionych było w sekcjach „Przetwórstwo przemysłowe” (2,6 tys. osób), a 15,2% w sekcji „Budownictwo” (0,8 tys.).

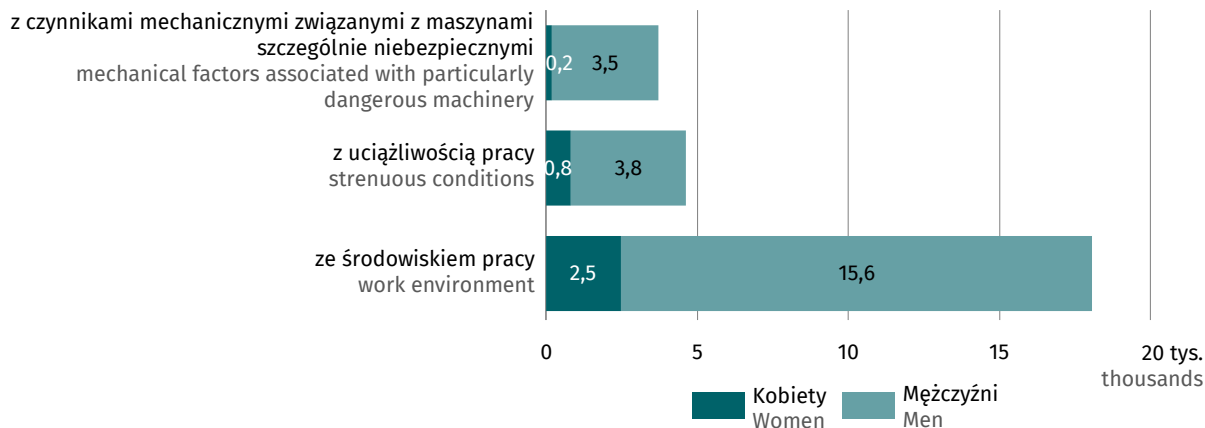
⁸ Sekcje: B, C, D, E i F.

⁹ Sekcje: G, H, J, M, N, P – tylko 85.42.Z, Q – tylko dział 86, S – tylko dział 95.

Wykres 53. **Zatrudnieni^a w warunkach zagrożenia według grup zagrożeń i płci w 2024 r.** Stan w dniu 31 grudnia

Chart 53. **Exposure^a to risk factors by groups of risks and sex in 2024**
As of 31 December

Zagrożenia związane:
Risks arising from:

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego.
a Employees listed only once by predominant factor.

Wskaźnik zatrudnionych w warunkach zagrożenia – liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych w zbiorowości objętej badaniem.

Jednym z mierników, który opisuje warunki pracy, jest wskaźnik zatrudnionych w warunkach zagrożenia. Według stanu w dniu 31 grudnia 2024 r. wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 45,5 (w roku poprzednim 45,0). Liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych dla kobiet ukształtowała się na poziomie 6,0 (w 2023 r. – 6,3).

W grupie zagrożeń związanych ze środowiskiem pracy omawiany wskaźnik był najwyższy i wyniósł 31,1 (wzrost z poziomu 30,4 w 2023 r.), w grupie zagrożeń związanych z uciążliwością pracy – 8,0% (7,8% w 2023 r.), a w przypadku grupy czynników mechanicznych związanych z maszynami szczególnie niebezpiecznymi – 6,4% (6,8% w 2023 r.).

Najwięcej zagrożonych w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych było w sekcji „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ” (214,8), natomiast brak zjawiska odnotowano w przypadku sekcji „Informacja i komunikacja”.

W porównaniu z 2023 r. największy wzrost był w przypadku sekcji „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ” – o 53,6. Z kolei największy spadek miał miejsce w sekcji „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” – o 70,3 osiągając wartość 17,5.

Osobozagrożenia – suma działających na pracownika szkodliwych czynników. Jeżeli na każdego pracownika działa tylko jeden czynnik szkodliwy, wtedy suma osobozagrożeń jest równa liczbie osób narażonych na czynniki szkodliwe.

Ważną kategorią z punktu widzenia analizy warunków pracy jest kategoria osobozagrożeń. Według stanu w dniu 31 grudnia 2024 r. w województwie było ich 30,7 tys. (tj. o 1,3 tys. więcej niż w roku poprzednim). Najliczniejszą grupę stanowiły osobozagrożenia związane ze środowiskiem pracy – 20,4 tys., tj. blisko ⅓ ogółu osobozagrożeń. Wśród nich, podobnie jak we wcześniejszych latach, dominowały osobozagrożenia związane z hałasem (12,5 tys. – 61,3%).

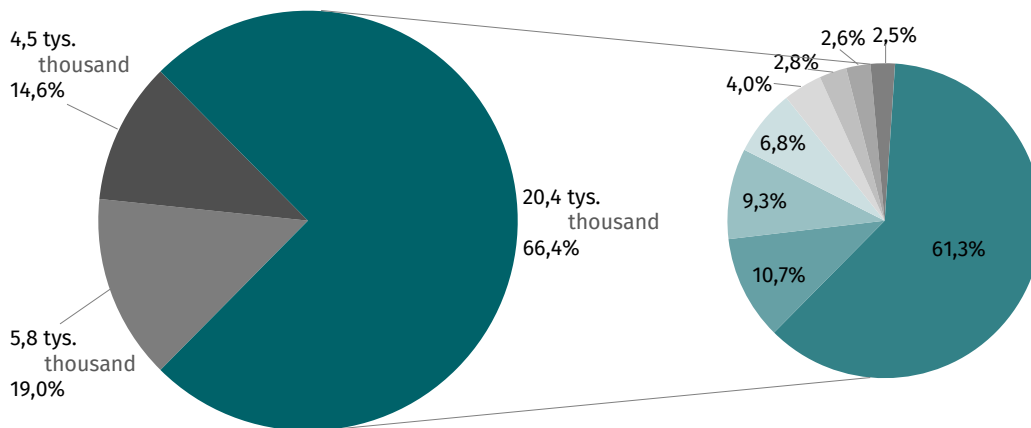
W grupie zagrożeń związanych z uciążliwością pracy, w której odnotowano 5,8 tys. (19,0%) osobozagrożeń, najwięcej spowodowanych było nadmiernym obciążeniem fizycznym (3,3 tys. – 57,0%). W grupie zagrożeń czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi¹⁰ wystąpiło 4,5 tys. (14,6%) osobozagrożeń. Głównie były to maszyny i ich osłony do: obróbki drewna i podobnych materiałów, metali, tworzyw sztucznych, niektórych robót podziemnych, stosowania pestycydów, pełniące funkcje bezpieczeństwa itp.

Wykres 54. Zatrudnieni^a w warunkach zagrożenia^a według zagrożeń w 2024 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 54. Exposure^a to risk factors by risks in 2024

As of 31 December

Zatrudnieni w warunkach zagrożenia związanego:
Employees exposed to risk factors:

- ze środowiskiem pracy
from work environment
- z uciążliwością pracy
from strenuous work
- z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi
from mechanical factors associated with particularly dangerous machinery

Zatrudnieni w warunkach zagrożenia związanego ze środowiskiem pracy:
Employees exposed to risk factors from work environment:

- hałas
noise
- wibracje (drżania mechaniczne)
vibrations
- czynniki biologiczne
biological factors
- pyły^b
dusts^b
- pole elektromagnetyczne
electro-magnetic fields influence
- promieniowanie^c
radiation^c
- substancje chemiczne
chemicals
- mikroklimat gorący i zimny
hot and cold microclimates

a Liczeni tyle razy, na ile czynników są narażeni. b Zwłókniające, rakotwórcze, inne. c Jonizujące, laserowe, nadfioletowe, podczerwone i widzialne.

a Employees listed as many times as many risks they are exposed to. b Fibrous, carcinogenic, other. c Ionizing, laser, ultraviolet, infrared and visible.

W relacji do stanu w dniu 31 grudnia 2023 r. wśród rodzajów zagrożeń, liczba wystąpień niebezpieczeństwa związanego z uciążliwością pracy wzrosła o 0,7 tys. przypadków. Największy przyrost był w sekcji „Budownictwo” – o 0,3 tys. więcej osobozagrożeń, natomiast największy spadek w „Przetwórstwie przemysłowym” – o 0,1 tys. Wzrost zagrożeń odnotowano również w zatrudnieniu w warunkach zagrożenia związanego ze środowiskiem pracy – o 0,5 tys. oraz w przypadku czynników mechanicznych związanych z maszynami szczególnie niebezpiecznymi – o 0,1 tys.

¹⁰ Maszyny szczególnie niebezpieczne są wymienione przede wszystkim w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 21 października 2008 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla maszyn (Dz. U. Nr 199, poz. 1228, z późn. zm.), załącznik nr 5.

Wskaźnik zatrudnionych w warunkach zagrożenia, liczonych tyle razy, na ile czynników byli narażeni, ukształtował się na poziomie 35,1 dla zagrożeń związanych ze środowiskiem pracy, w tym w przemyśle – 72,9 (w 2023 r. odpowiednio – 33,9 i 67,8). Spośród wyszczególnionych czynników zagrożeń największą wartość przyjął hałas – 21,5 (21,1 dla 2023 r.). Dla grupy zatrudnionych w warunkach zagrożenia uciążliwością pracy wskaźnik ten wyniósł 10,1 (wobec 8,7 w roku poprzednim). W grupie zagrożeń czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi na 1000 zatrudnionych przypadało 7,7 osobozagrożeń.

W 2024 r. zlikwidowano lub ograniczono 19,0 tys. osobozagrożeń – o 2,1 tys. mniej niż przed rokiem. Ze środowiskiem pracy było związanych 14,2 tys. (74,8%) zlikwidowanych lub ograniczonych osobozagrożeń, z uciążliwością pracy – 2,6 tys. (13,9%), a z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi – 2,1 tys. (11,3%). Wyeliminowanych lub doprowadzonych do stanu zgodnego z normą zostało 6,8 tys. osobozagrożeń, czyli o 1,9 tys. mniej niż w roku poprzednim. Z kolei w przypadku 12,1 tys. osobozagrożeń (o 0,2 tys. mniej niż w 2023 r.) doprowadzono do poprawy warunków pracy, ale ich poziom nie osiągnął zgodności z normą.

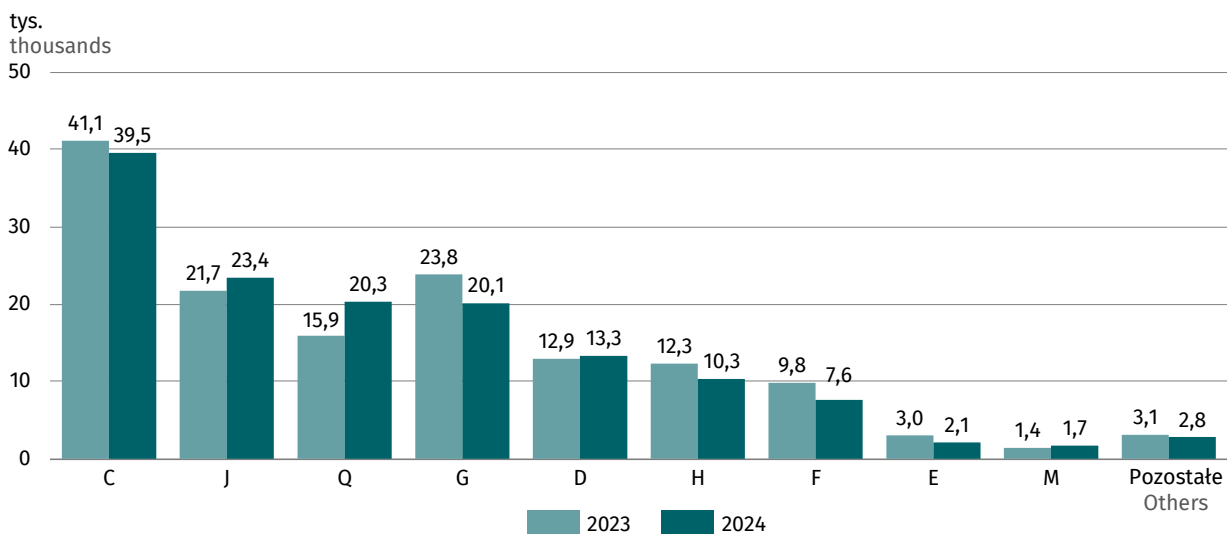
W 2024 r. ujawniono (łącznie z zagrożeniami nowo powstałymi) 8,9 tys. osobozagrożeń (1,2 tys. więcej wobec 2023 r.). Najwięcej ujawnionych osobozagrożeń związanych było ze środowiskiem pracy – 6,1 tys. (68,2%), a najmniej z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi – 1,1 tys. (12,1%).

Ryzyko zawodowe – prawdopodobieństwo wystąpienia niepożądanych zdarzeń związanych z wykonywaną pracą, powodujących straty, w szczególności wystąpienia u pracowników niekorzystnych skutków zdrowotnych w wyniku zagrożeń zawodowych występujących w środowisku pracy lub sposobu wykonywania pracy.

Ocena ryzyka zawodowego – proces analizowania i wyznaczania dopuszczalności ryzyka w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy, związanego z zagrożeniami występującymi w miejscu pracy.

Wykres 55. Zatrudnieni na stanowiskach pracy, dla których wyeliminowano lub ograniczono ryzyko zawodowe według sekcji PKD

Chart 55. Employees in positions for which elimination or reduction of occupational risk was made by NACE sections

Uwaga. Wykorzystano literowe oznaczenia sekcji PKD – patrz „Uwagi metodologiczne” strona 99. Sekcje posortowano malejąco według wartości cechy w 2024 r.

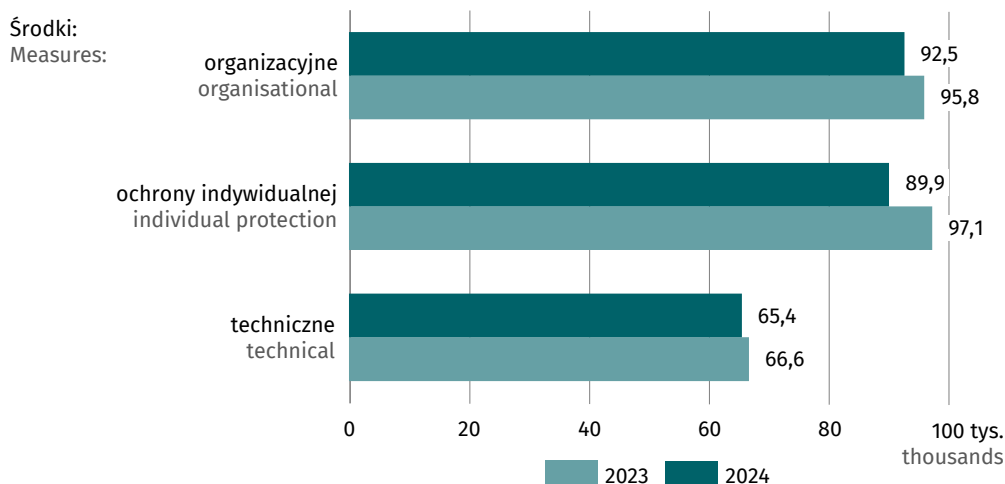
Note. NACE sections were marked with letters – see "Methodological notes" page 104. Sections were sorted in descending order by feature value in 2024.

W 2024 r. było 205,8 tys. zatrudnionych na stanowiskach pracy, dla których dokonano oceny ryzyka zawodowego i było to o 32,3 tys. mniej niż w poprzednim roku. Największy udział w liczbie przeprowadzonych ocen ryzyka zawodowego miała sekcja „Przetwórstwo przemysłowe” – 33,6% (69,2 tys. zatrudnionych). Liczną sekcją była „Informacja i komunikacja” z udziałem 18,5% (38,1 tys. osób) oraz „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^A” – 16,6% (34,3 tys. osób). Największy wzrost liczby zatrudnionych objętych oceną w stosunku do roku poprzedniego wystąpił w sekcji „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (o 0,8 tys.), a największy spadek miał miejsce w przypadku sekcji „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^A” (o 11,3 tys.).

W 2024 r. wobec 141,0 tys. zatrudnionych, dla których przeprowadzono ocenę, wyeliminowano lub ograniczono ryzyko zawodowe. Do tego celu wykorzystano środki techniczne, organizacyjne i ochrony indywidualnej. Łącznie środki te zastosowano w 247,8 tys. przypadków, co oznacza, że w przypadku części zatrudnionych wykorzystano więcej niż jeden środek eliminujący ryzyko zawodowe na stanowisku pracy. Najczęściej stosowano środki organizacyjne, którymi objęto 92,5 tys. osób.

Wykres 56. Zatrudnieni na stanowiskach pracy, w stosunku do których zastosowano środki do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego według rodzajów środków

Chart 56. Employees in positions in which measures have been taken to eliminate or reduce the occupational risk by type of measure

Uwaga. Rodzaje środków posortowano rosnąco według wartości cechy w 2024 r.
Note. Types of measure were sorted in ascending order by feature value in 2024.

Największe natężenie zastosowanych środków służących eliminacji lub ograniczeniu ryzyka zawodowego wystąpiło w sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. W sekcji tej środki ochrony indywidualnej wdrożono dla 29,7 tys. zatrudnionych, środki organizacyjne – dla 18,7 tys., a środki techniczne – dla 17,4 tys.

Skuteczne działania, których celem była eliminacja zagrożenia na stanowiskach pracy, podjęto w sekcji „Informacja i komunikacja”. W sekcji tej zastosowano najwięcej działań organizacyjnych – dla 22,0 tys. osób, licznie użyto środki techniczne – dla 11,2 tys., a także środki ochrony indywidualnej – dla 0,6 tys. Pozwoliło to na całkowite wyeliminowanie zagrożeń w tej kategorii PKD.

Choroba zawodowa – choroba wymieniona w wykazie chorób zawodowych, jeżeli w wyniku oceny warunków pracy można stwierdzić bezspornie lub z wysokim prawdopodobieństwem, że została ona spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy albo w związku ze sposobem wykonywania pracy, zwanym „narażeniem zawodowym”.

Zatrudnienie w warunkach zagrożenia – chociaż w wielu wypadkach ryzyko zawodowe jest likwidowane i/lub ograniczane do akceptowalnego poziomu – niesie ze sobą określone prawdopodobieństwo pojawienia się chorób.

Mimo działań profilaktycznych podejmowanych przez pracodawcę, zachowania wszelkich zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przez pracownika, w pewnych przypadkach dochodzi do pogorszenia się stanu zdrowia zatrudnionych w wyniku wykonywania pracy. Utrata zdrowia zatrudnionego jest kosztem ponoszonym nie tylko po stronie pracownika, ale również po stronie pracodawcy, jak i całego społeczeństwa.

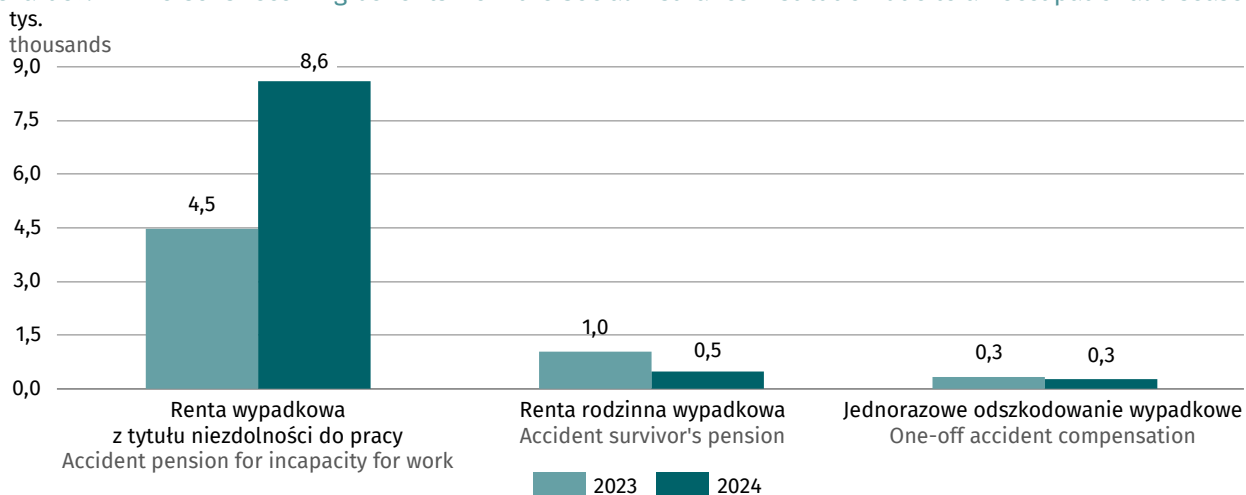
W 2024 r. liczba zarejestrowanych chorób zawodowych wyniosła 0,3 tys., tj. o 0,3 tys. mniej niż przed rokiem. Na 100 tys. zatrudnionych zdiagnozowano 31,1 przypadków chorób zawodowych (dla 2023 r. wskaźnik ten wyniósł 54,3). Podobnie jak w roku poprzednim główną pozycję zajmowały choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – 0,2 tys., czyli 73,2% wszystkich przypadków chorób zawodowych.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłacił¹¹ renty wypadkowe z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej chorobą zawodową dla 8,6 tys. osób o łącznej wartości 537,4 mln zł. Stanowiło to 63,4% liczby osób pobierających tego typu rentę i 68,3% ogółu kosztów świadczeń, co oznacza, że renta z tytułu niezdolności do pracy, której przyczyną była choroba zawodowa, kosztowała więcej niż ta sama renta spowodowana przez wypadki przy pracy, czy wypadki w drodze do lub z pracy. W relacji do 2023 r. świadczenie to pobierało prawie dwa razy więcej osób, które ucierpiały w wyniku narażenia zawodowego, a także wypłacono z tego tytułu nominalnie o 337,1 mln zł więcej środków.

W 2024 r. było 0,5 tys. osób pobierających renty rodzinne wypadkowe z powodu choroby zawodowej, a ich koszt wyniósł 25,0 mln zł. Stanowiło to 28,7% ogólnej liczby świadczeniobiorców z tytułu rent rodzinnych wypadkowych. Natomiast jednorazowe odszkodowanie wypadkowe Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłacił 0,3 tys. osobom o łącznej wartości 3,3 mln zł.

Wykres 57. Osoby pobierające świadczenia z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z powodu choroby zawodowej

Chart 57. Persons receiving benefits from the Social Insurance Institution due to an occupational disease

Źródło: dane z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
Source: data from the Social Insurance Institution.

W porównaniu z 2023 r. odnotowano spadek osób pobierających renty rodzinne wypadkowe o 53,7% (o 0,6 tys. osób) oraz spadek kosztów ogółem tego świadczenia o 36,3% (nominalnie o 14,3 mln zł). W przypadku jednorazowego odszkodowania wypadkowego z tytułu choroby zawodowej spadek liczby świadczeniobiorców był na poziomie 19,6% (o 0,1 tys. osób). Koszt ogółem tych odszkodowań obniżył się o 13,6% (nominalnie o 513,9 tys. zł) wobec wartości w 2023 r.

¹¹ Łącznie z emeryturami wypłaconymi w zbiegu przy wymienionych rentach, bez rent dla osób posiadających prawo do świadczenia rolniczego oraz bez świadczeń realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

Rozdział 9. Wypadki przy pracy

Chapter 9. Accidents at work

Wypadek przy pracy – nagłe zdarzenie, wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć osoby poszkodowanej, które nastąpiło w związku z pracą:

- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych,
- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia,
- w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby, poszkodowanej zarówno w wypadku indywidualnym, jak i zbiorowym.

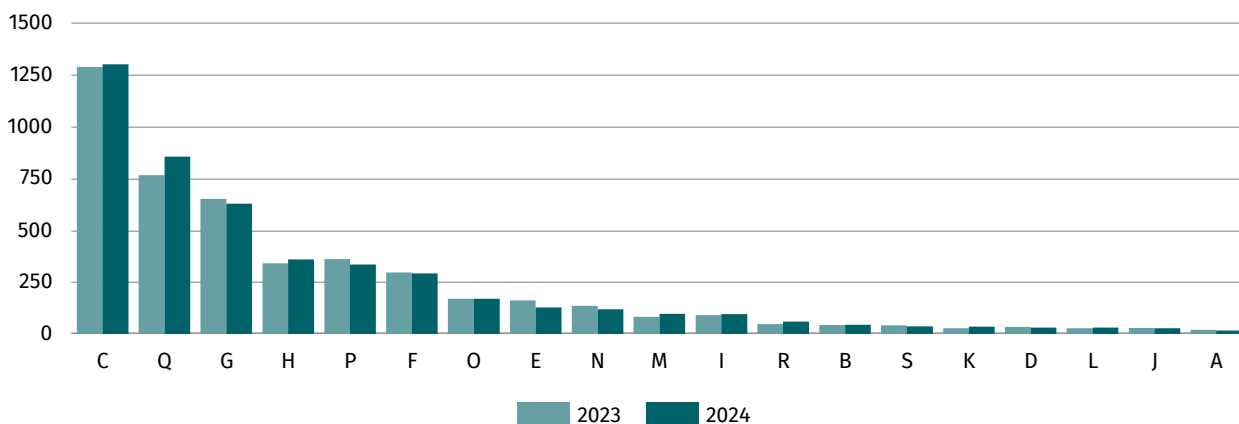
W 2024 r. doszło do 4,7 tys. wypadków przy pracy (bez wypadków w indywidualnych gospodarstwach rolnych), w których poszkodowanych było 4,7 tys. osób. W stosunku do 2023 r. zdarzeń tych było więcej o 0,1 tys. (o 1,4%). Liczba wypadków zbiorowych spadła (o 7) do 12. W ich wyniku poszkodowanych zostało 29 osób. Blisko co trzeci przypadek tego typu wypadków miał miejsce w sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”.

W podziale ze względu na rodzaj działalności podmiotów, podobnie jak w roku poprzednim, wypadki przy pracy miały miejsce głównie w sekcjach: „Przetwórstwo przemysłowe” (1,3 tys. ogólnej liczby wypadków, 27,8%), „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (0,9 tys., 18,3%) oraz „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^A” (0,6 tys., 13,5%). Najniższa wypadkowość wystąpiła w sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” (18 wypadków, 0,4%).

W odniesieniu do 2023 r. liczba wypadków wzrosła w 11 sekcjach – najwięcej w „Opiece zdrowotnej i pomocy społecznej” (o 90), a następnie w sekcji „Transport i gospodarka magazynowa” (o 23) oraz „Przetwórstwo przemysłowe” (o 14). Największy spadek wypadków przy pracy nastąpił w sekcji „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^A” (o 33).

Wykres 58. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według sekcji PKD

Chart 58. Persons injured in accidents at work by NACE sections

Uwaga. Wykorzystano literowe oznaczenia sekcji PKD – patrz „Uwagi metodologiczne” strona 99. Sekcje posortowano malejąco według wartości cechy w 2024 r.

Note. NACE sections were marked with letters – see “Methodological notes” page 104. Sections were sorted in descending order by value of feature in 2024.

Śmiertelny wypadek przy pracy – wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

Ciężki wypadek przy pracy – wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, takie jak: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub częściowa niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe, poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

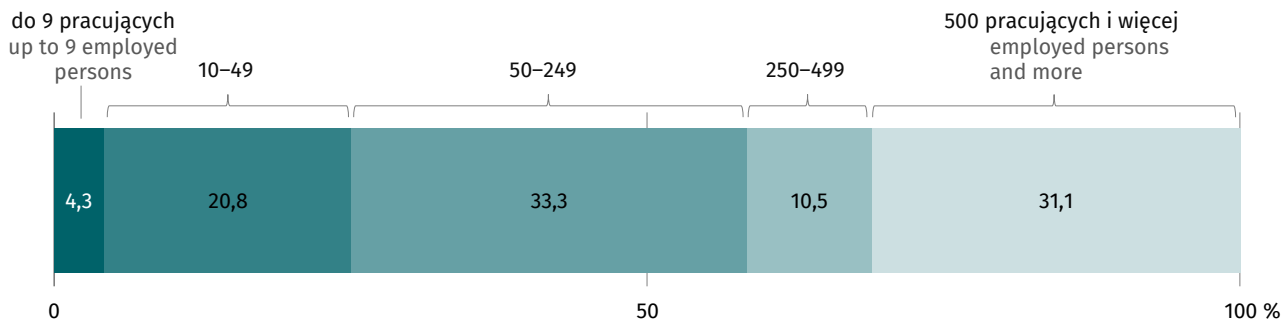
W 2024 r. na skutek wypadków przy pracy śmierć poniosło 11 osób – rok wcześniej 18. Ofiary śmiertelne odnotowano w podmiotach sekcji: „Budownictwo” (4), „Przetwórstwo przemysłowe” (3), „Handel; naprawa pojazdów samochodowych” (2), „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” (1) oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja” (1).

Wskutek wypadków przy pracy ciężkie uszkodzenie ciała stwierdzono u 37 osób (rok wcześniej u 24). Osoby dotknięte ciężkimi uszkodzeniami ciała pracowały przede wszystkim w jednostkach działających w ramach sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” (21).

Z uwagi na wielkość zakładów pracy, podobnie jak w 2023 r., najczęściej poszkodowanych w wypadkach przy pracy odnotowano w podmiotach o wielkości od 50 do 249 pracujących (1,6 tys.), a następnie w podmiotach o liczbie pracujących 500 i więcej osób (1,5 tys.).

Wykres 59. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wielkości zakładów w 2024 r.

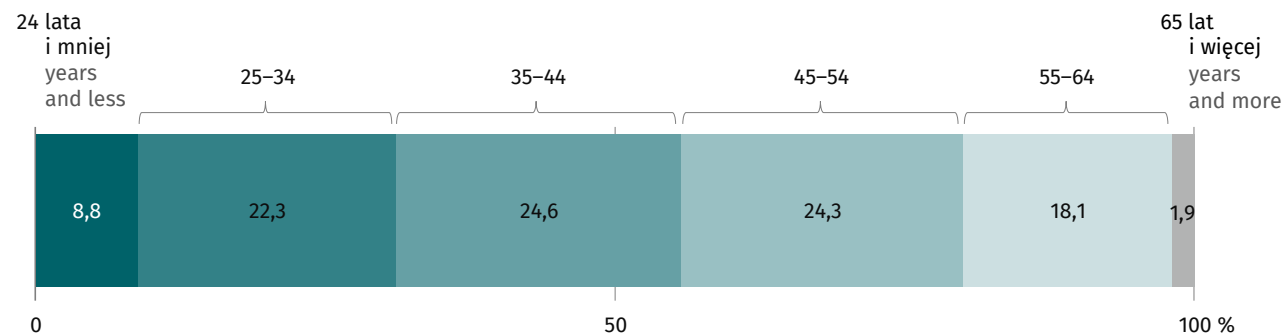
Chart 59. Persons injured in accidents at work by size of companies in 2024

Najwięcej osób, które odniosły szkodę w wypadkach przy pracy liczyła grupa osób w wieku 25–54 lata – 3,3 tys. Ponad siedem na dziesięć poszkodowanych znajdowało się w tym przedziale wiekowym.

Wykres 60. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według grup wieku w 2024 r.

Chart 60. Persons injured in accidents at work by age groups in 2024

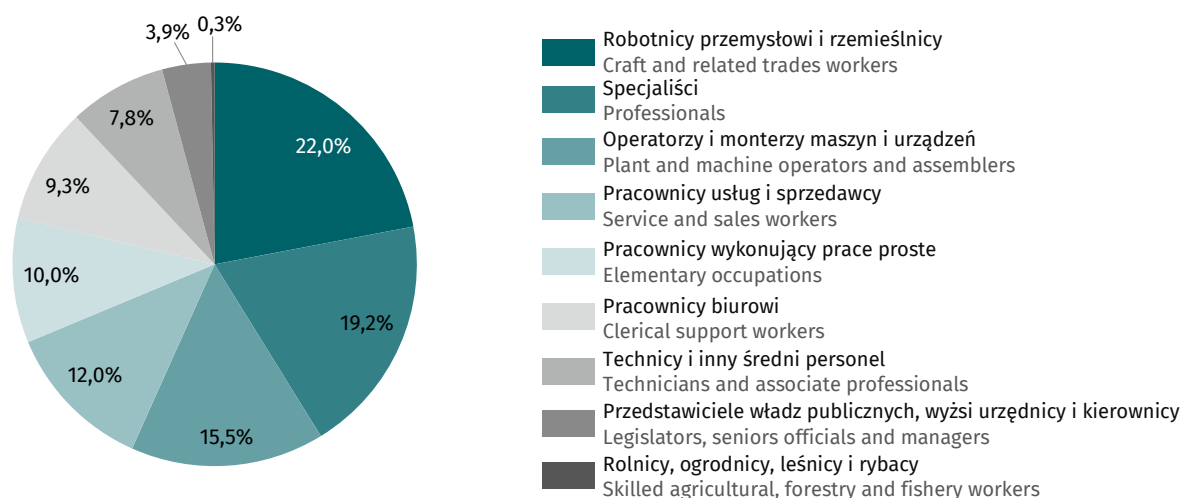

Podobnie jak w ubiegłych latach dużo poszkodowanych było w miejscach produkcji przemysłowej (1,7 tys.), w biurach, placówkach naukowych i szkołach, zakładach usługowych czy terenach rekreacyjnych i innych obszarach działalności usługowej (1,2 tys.) a także w placówkach ochrony zdrowia (0,8 tys.). Najwięcej poszkodowanych w wypadkach, które wydarzyły się w miejscach produkcji przemysłowej, doznało urazu w związku z uderzeniem w nieruchomy obiekt (23,2%). Najwięcej tego typu zdarzeń było również w miejscach takich jak: biura, placówki naukowe i szkoły, zakłady usługowe, tereny rekreacyjne (36,0%). W przypadku placówek ochrony zdrowia urazy poszkodowanych wynikały głównie z niezamierzonego kontaktu z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym lub twardym (46,2%).

Poszkodowani wykonywali pracę głównie w zawodach zaliczonych do następujących dużych grup zawodów: „Specjalistów do spraw zdrowia” (0,5 tys.), „Robotników obróbki metali, mechaników maszyn i urządzeń i pokrewnych” (0,4 tys.) oraz „Operatorów maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych” (0,4 tys.). W porównaniu z 2023 r. liczba poszkodowanych w większości dużych grup (w 22 grupach na 38 wszystkich grup) wzrosła, głównie w przypadku takich kategorii zawodów jak: „Specjaliści do spraw zdrowia” (61), „Pracownicy usług osobistych” (34), czy „Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych” (23). W 2024 r. spadek liczby poszkodowanych odnotowano wśród 15 dużych grup zawodów, wśród których dominowały grupy zawodów takie jak „Monterzy” (o 33) czy „Robotnicy wykonujący prace proste w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie” (o 31). Zarówno w 2024 r. jak i rok wcześniej w grupie „Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni” ilość osób, które uległy wypadkowi wyniosła 63. Poszkodowani mężczyźni, licznie występowali w grupie „Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni” – 0,4 tys. (96,2% ogólnej liczby poszkodowanych w tej grupie zawodów) oraz „Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)” – 0,3 tys. (96,8%). Najwięcej kobiet poszkodowanych w wypadkach przy pracy znajdowało się wśród „Specjalistów do spraw zdrowia” – 0,4 tys. (89,0%), a następnie w grupie zawodów „Sprzedawcy i pokrewni” – 0,2 tys. (86,4%) oraz „Pomoce domowe i sprzątaczkę” – 0,2 tys. (90,9%).

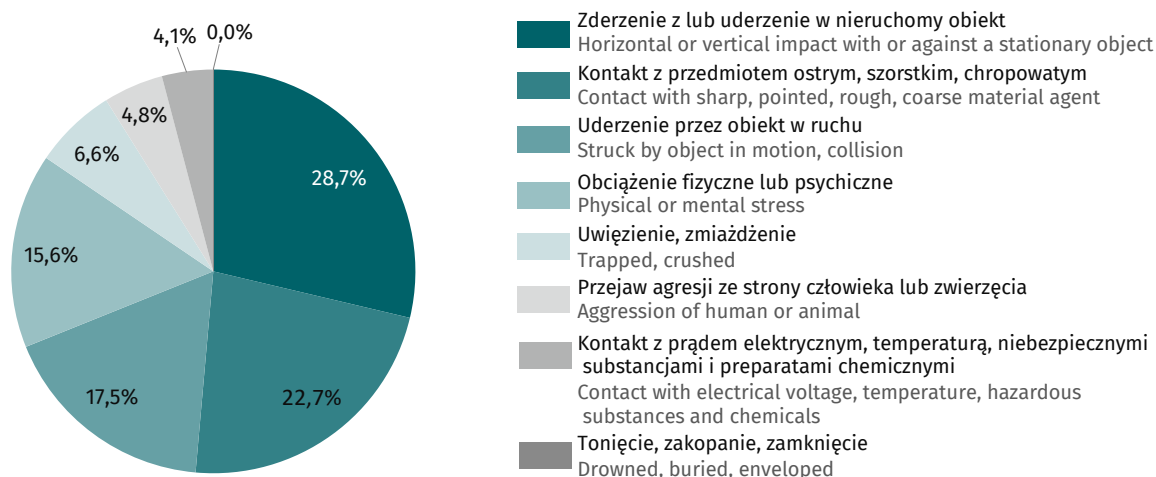
Wykres 61. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wielkich grup zawodów w 2024 r.

Chart 61. Persons injured in accidents at work by major occupational groups in 2024

Wypadki przy pracy następują w związku z wydarzeniami powodującymi uraz. W 2024 r. pracownicy ulegali wypadkom głównie wskutek: zderzenia z lub uderzenia w nieruchomy obiekt (1,3 tys.), kontaktu z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym (1,1 tys.), uderzenia przez obiekt w ruchu (0,8 tys.). Udział poszkodowanych przez te trzy grupy zdarzeń stanowił 68,9% wszystkich poszkodowanych w wypadkach przy pracy.

Wykres 62. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według grup wydarzeń powodujących uraz w 2024 r.
Chart 62. Persons injured in accidents at work by groups of contact-modes of injury in 2024

Do wypadku przy pracy może dojść skutek więcej niż jednej przyczyny. W 2024 r. liczba przyczyn powstania wypadku wyniosła 8,1 tys. (podobnie jak w 2023 r.). Liczba przyczyn powstania wypadków na 100 poszkodowanych w stosunku do ubiegłego roku spadła i wyniosła 172,5 (spadek o 1,8 przyczyny na 100 poszkodowanych). Podobnie jak wcześniej największą grupą przyczyn wypadków było nieprawidłowe zachowanie się pracownika – 3,2 tys. (o 0,1 tys. więcej niż w roku poprzednim).

Wykres 63. Przyczyny wypadków przy pracy według grup przyczyn w 2024 r.
Chart 63. Causes of accidents at work by groups of causes in 2024

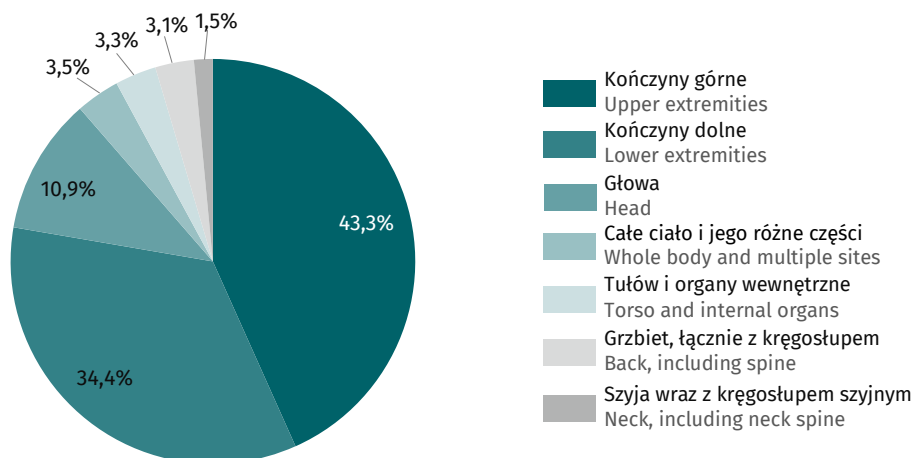

Konsekwencją wypadku przy pracy są urazy, które dotknęły poszkodowanych. Tak jak w poprzednim roku znaczna liczba poszkodowanych doznała: ran i powierzchownych urazów (2,3 tys.), przemieszczeń, zwichnięć, skręceń i naderwań (1,1 tys.) oraz złamań kości (0,9 tys.). Poszkodowani, którzy doznali wymienionych urazów stanowili łącznie 91,1% ogólnej liczby poszkodowanych.

Z analizy poszkodowanych w wypadkach przy pracy pod kątem umiejscowienia urazu wynika, że najwięcej osób doznało obrażeń kończyn górnych (2,0 tys.), a następnie kończyn dolnych (1,6 tys.) oraz głowy (0,5 tys.). W odniesieniu do 2023 r. istotny spadek odnotowano wśród osób z urazami umiejscowionymi na kończynach górnych (o 67). Miejscem urazu, w przypadku którego nastąpił największy wzrost liczby poszkodowanych była głowa (o 65).

Wykres 64. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według umiejscowienia urazu w 2024 r.

Chart 64. Persons injured in accidents at work by part of body injured in 2024

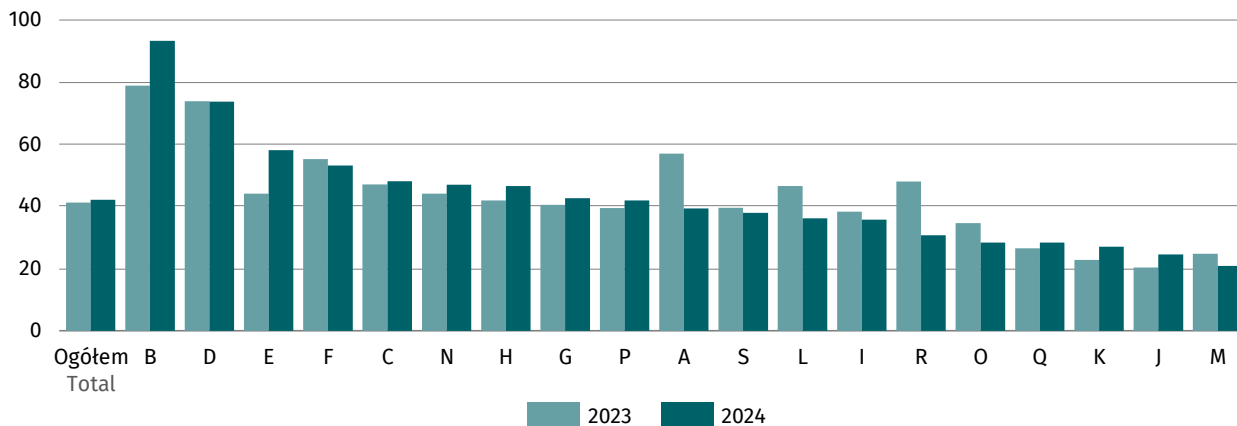
Informacje o **dniach niezdolności** do pracy obejmują łączną kalendarzową liczbę dni niezdolności do pracy spowodowaną wypadkami przy pracy, ustaloną na podstawie zaświadczeń lekarskich.

Bardzo często następstwem wypadku przy pracy jest niezdolność do pracy poszkodowanego. W 2024 r. ogólna liczba dni niezdolności do pracy była o 6,4 tys. wyższa niż w 2023 r. i wyniosła 196,9 tys. W przeliczeniu na jednego poszkodowanego w wypadku przy pracy (bez poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych oraz liczby dni niezdolności do pracy tych osób) liczba dni niezdolności do pracy wyniosła 42,2 (rok wcześniej 41,3).

W 2024 r., podobnie jak rok wcześniej, znaczącą liczbę dni niezdolności do pracy w przeliczeniu na jednego poszkodowanego zaobserwowano w sekcji „Górnictwo i wydobywanie” (93,4) i „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^A” (73,8).

Najwyższą przeciętną liczbę dni niezdolności do pracy na jednego poszkodowanego stwierdzono dla powiatu dąbrowskiego (70,7), a najniższą dla powiatu wielickiego (27,7). W odniesieniu do ubiegłego roku w 14 powiatach miał miejsce wzrost omawianego wskaźnika, przy czym największy (o 13,4) w powiecie myślenickim. Najwyższy spadek odnotowano natomiast w powiecie bocheńskim (o 7,8).

Wykres 65. Przeciętna liczba dni niezdolności do pracy na jednego poszkodowanego według sekcji PKD
Chart 65. Average number of days of inability to work per one person injured by NACE sections

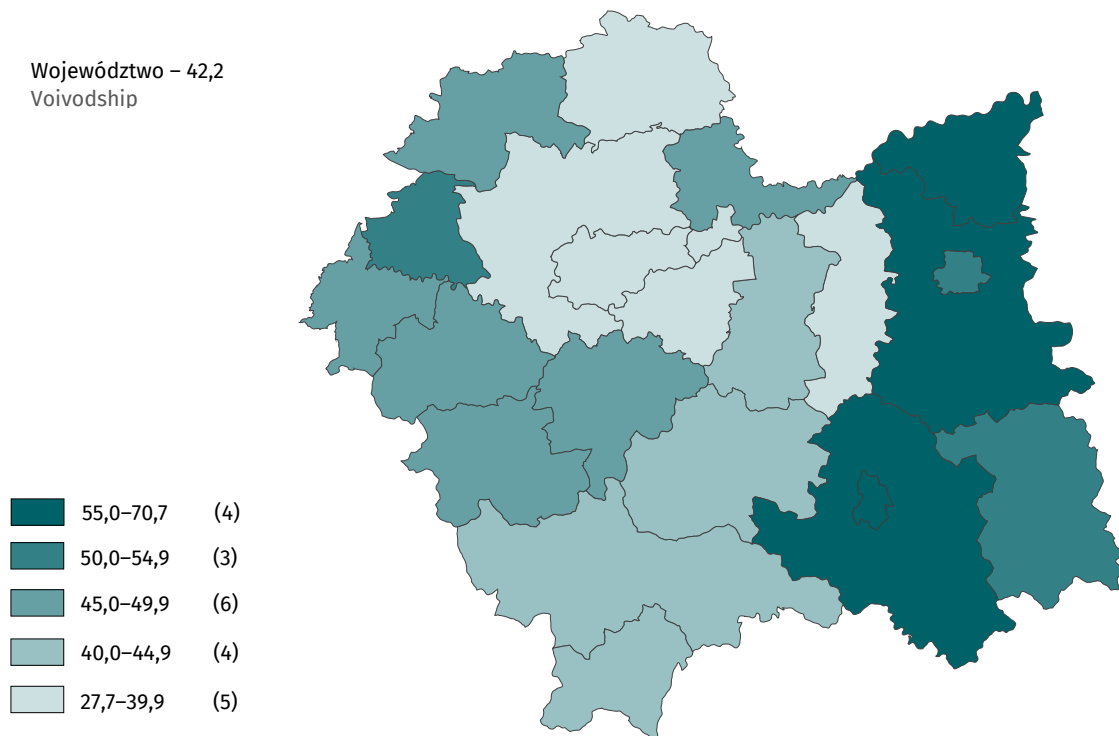

a Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych oraz bez liczby dni niezdolności do pracy tych osób.
 a Excluding persons injured in fatal accidents and excluding the number of days of inability to work of these persons.

Uwaga. Wykorzystano literowe oznaczenia sekcji PKD – patrz „Uwagi metodologiczne” strona 99.
 Note. NACE sections were marked with letters – see "Methodological notes" page 104.

Mapa 4. Przeciętna liczba dni niezdolności do pracy na jednego poszkodowanego według powiatów w 2024 r.

Map 4. Average number of days of inability to work per one person injured by powiats in 2024

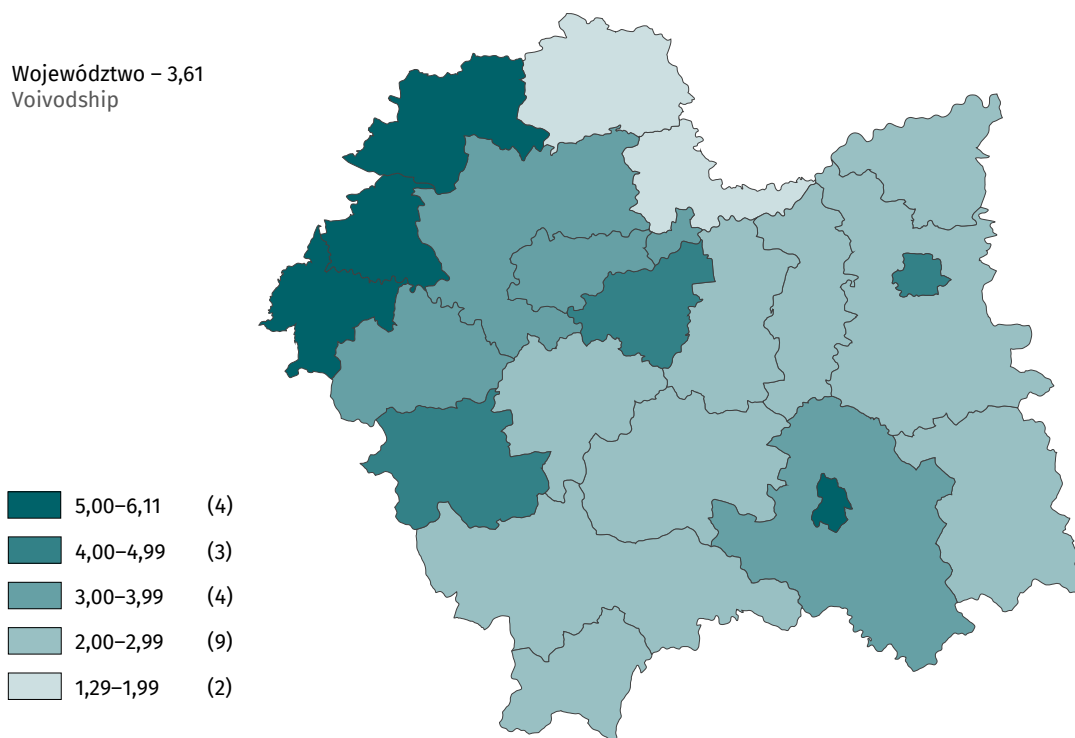
a Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych oraz bez liczby dni niezdolności do pracy tych osób.
 a Excluding persons injured in fatal accidents and excluding the number of days of inability to work of these persons.

Wskaźnik wypadkowości w województwie, czyli liczba osób poszkodowanych na 1000 pracujących, w 2024 r. osiągnął poziom 3,61 i był minimalnie (o 0,02) wyższy niż w poprzednim roku. Ponad 98% wartości tego miernika przypada na poszkodowanych w wypadkach ze skutkiem innym niż skutek śmiertelny lub ciężki. Najwyższą wartość wskaźnika zaobserwowano w sekcji „Górnictwo i wydobywanie” (15,04). Relatywnie wysoki poziom osiągnęły również sekcje „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (9,27), „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ” (9,19) oraz „Przetwórstwo przemysłowe” (5,87). Niskie wartości wskaźnika wypadkowości charakteryzowały sekcje „Informacja i komunikacja” (0,34) oraz „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” (0,46).

W 15 powiatach liczba poszkodowanych na 1000 pracujących była niższa od przeciętnego poziomu w województwie. Najniższy wskaźnik odnotowano w powiecie proszowickim (1,29), a najwyższy w Nowym Sączu (6,11).

Mapa 5. Wskaźnik wypadkowości według powiatów w 2024 r.

Map 5. Incidence rate by powiats in 2024

Zaistnienie wypadku przy pracy często pociąga za sobą konsekwencje w postaci strat czasu pracy osób trzecich, które muszą go poświęcić m.in. na niesienie pomocy poszkodowanym, czy też doprowadzenie stanowiska pracy do stanu sprzed zdarzenia. W 2024 r. straty te wyniosły 3,4 tys. roboczogodzin i były o 0,9 tys. roboczogodzin (o 37,2%) większe niż w 2023 r. Duże straty odnotowywano w sekcjach: „Zakwaterowanie i gastronomia^Δ” (0,6 tys. roboczogodzin), „Przetwórstwo przemysłowe” (0,6 tys. roboczogodzin) oraz „Edukacja” (0,5 tys.).

Szacunkowe straty materialne – suma wartości uszkodzonych maszyn, urządzeń, narzędzi, surowców, wyrobów gotowych, budynków wraz z ich wyposażeniem, które zaistniały w związku z wypadkiem przy pracy.

Innym negatywnym następstwem wypadków przy pracy są straty materialne. W 2024 r. były one niższe niż w roku ubiegłym o 1992,4 tys. zł i osiągnęły wartość 1722,1 tys. zł. W ramach rodzaju działalności podmiotów najwyższe straty zostały zaobserwowane w sekcji „Transport i gospodarka magazynowa” (532,0 tys. zł). Duże obciążenie materialne odniosło również „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (243,0 tys. zł) oraz „Przetwórstwo przemysłowe” (193,9 tys. zł).

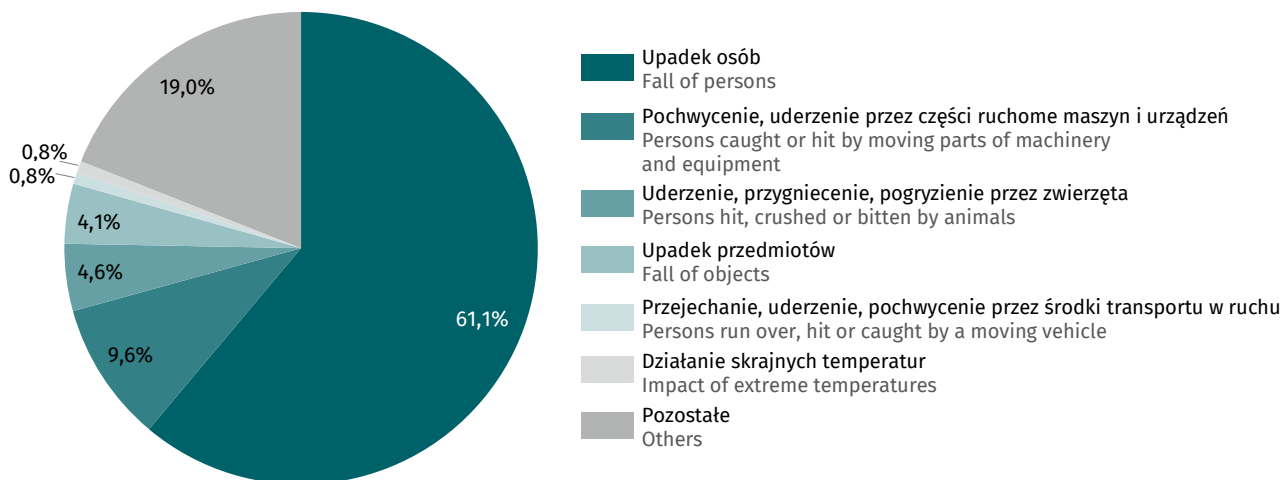
Wypadki w rolnictwie zaistniałe w gospodarstwach indywidualnych nie są wykazywane na Statystycznej Karcie Wypadku Z-KW. Informacje te są pozyskiwane z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i odnoszą się tylko do tych wypadków, z tytułu których przyznano jednorazowe odszkodowanie.

Liczba wypadków, które w 2024 r. miały miejsce w gospodarstwach indywidualnych na terenie województwa małopolskiego wyniosła 654 i zmniejszyła się w porównaniu z poprzednim rokiem o 70. Wśród tych wypadków odnotowano jeden ze skutkiem śmiertelnym (w 2023 r. było ich pięć).

Najwięcej było wypadków spowodowanych przez upadek osób. W 2024 r. stwierdzono 400 takich zdarzeń i w porównaniu z 2023 r. liczba ta zmniejszyła się o 11. W wyniku pochwycenia, uderzenia przez części ruchome maszyn i urządzeń, wystąpiło 63 wypadków, czyli o 18 mniej niż w poprzednim roku.

Wykres 66. Poszkodowani w wypadkach przy pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych według wydarzeń powodujących uraz w 2024 r.

Chart 66. Persons injured in accidents at work on private farms by events causing injury in 2024

Rozdział 10. Rynek pracy w województwie małopolskim na tle kraju i innych województw

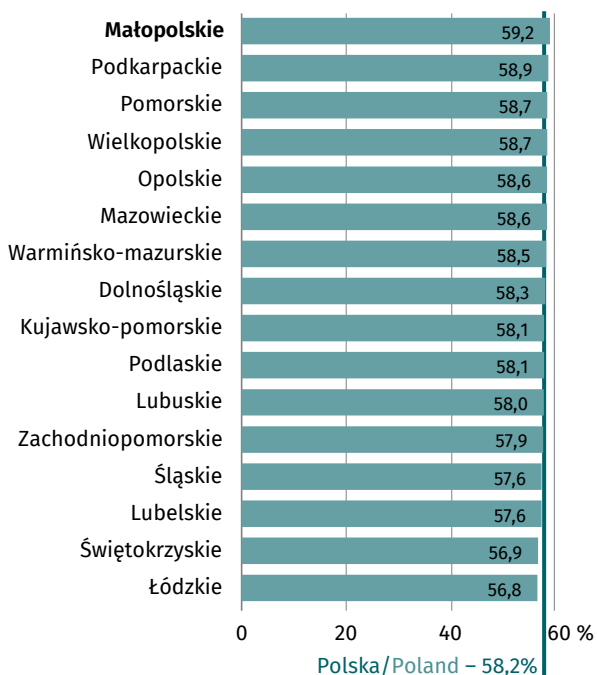
Chapter 10. Labour market in Małopolskie Voivodship against the background of the country and other voivodships

W rozdziale w formie graficznej przedstawiono podstawowe dane dotyczące rynku pracy w województwie małopolskim na tle kraju i pozostałych województw. Województwa posortowano malejąco według wartości prezentowanej cechy, bez względu na jej pozytywny lub negatywny charakter. Dodatkowo zaprezentowano dynamikę wybranych zjawisk w latach 2014–2024 w województwie małopolskim i w Polsce.

Wykres 67. Udział ludności w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności według województw w 2024 r.

Stan w dniu 31 grudnia

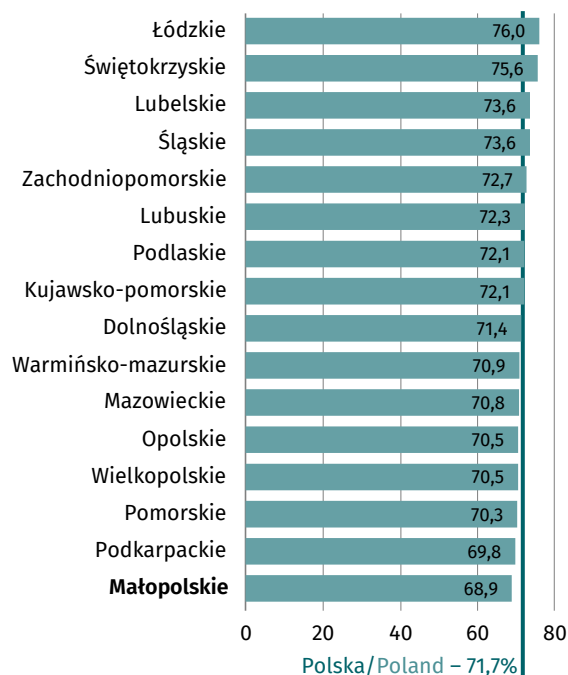
Chart 67. Share of population at working age in the total number of population by voivodships in 2024
As of 31 December

Wykres 68. Współczynnik obciążenia demograficznego^a według województw w 2024 r.

Stan w dniu 31 grudnia

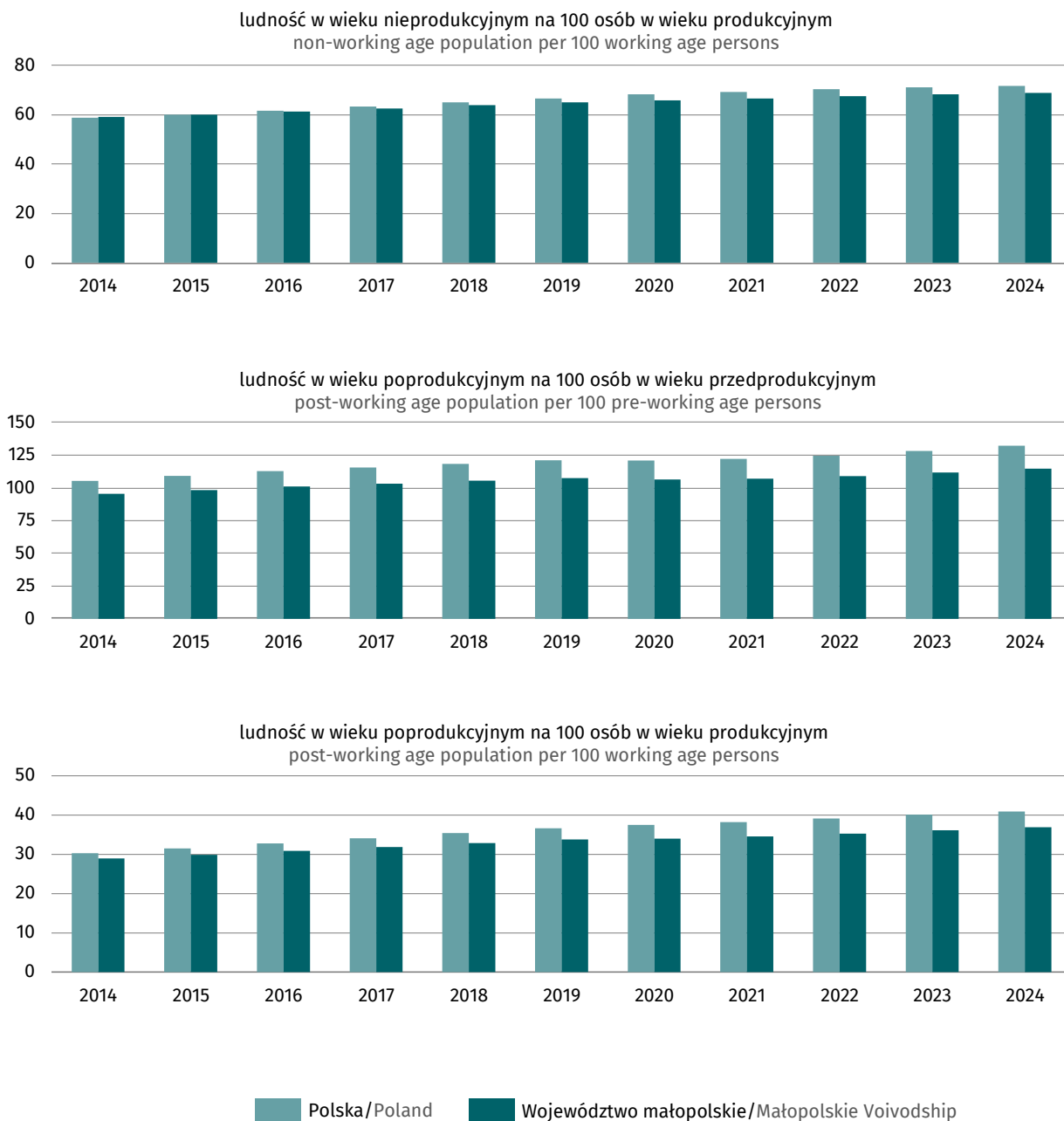
Chart 68. Age dependency ratio^a by voivodships in 2024
As of 31 December

^a Ludność w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym.
a Non-working age population per 100 working age persons.

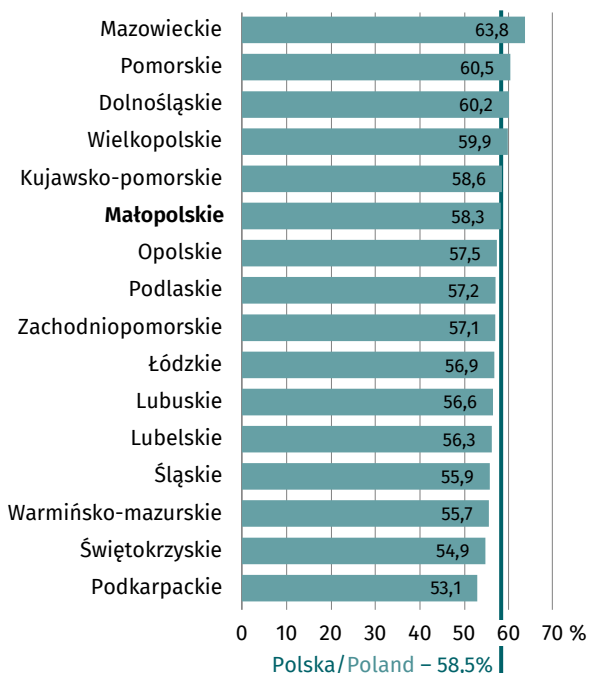
Wykres 69. Współczynniki obciążenia demograficznego w Polsce i w województwie małopolskim

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 69. Age dependency ratios in Poland and in Małopolskie Voivodship
As of 31 December

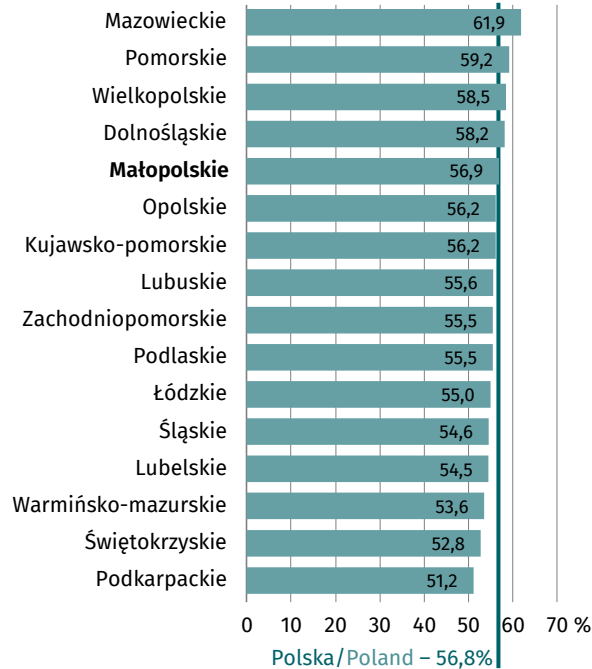
Wykres 70. Współczynnik aktywności zawodowej^a według województw w 2024 r.
Dane przeciętne w roku

Chart 70. Activity rate^a by voivodships in 2024
Annual average data

Wykres 71. Wskaźnik zatrudnienia^a według województw w 2024 r.
Dane przeciętne w roku

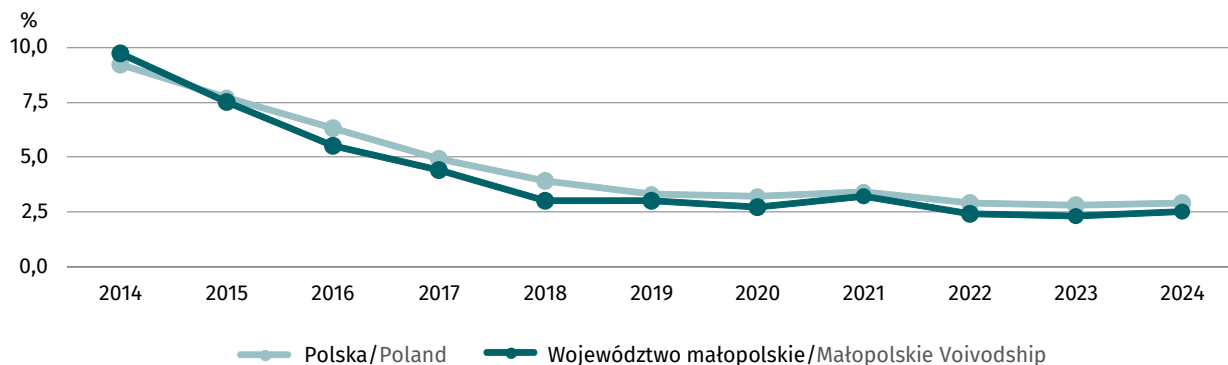
Chart 71. Employment rate^a by voivodships in 2024
Annual average data

a Na podstawie BAEL.
a Based on the LFS.

Wykres 72. Stopa bezrobocia^a w Polsce i w województwie małopolskim
Dane przeciętne w roku

Chart 72. Unemployment rate^a in Poland and in Małopolskie Voivodship
Annual average data

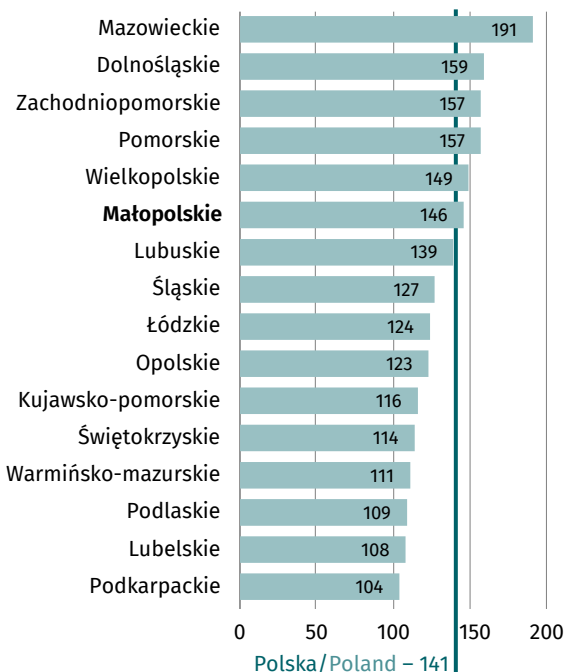

a Na podstawie BAEL.
a Based on the LFS.

Wykres 73. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON na 1000 ludności według województw w 2024 r.

Stan w końcu roku

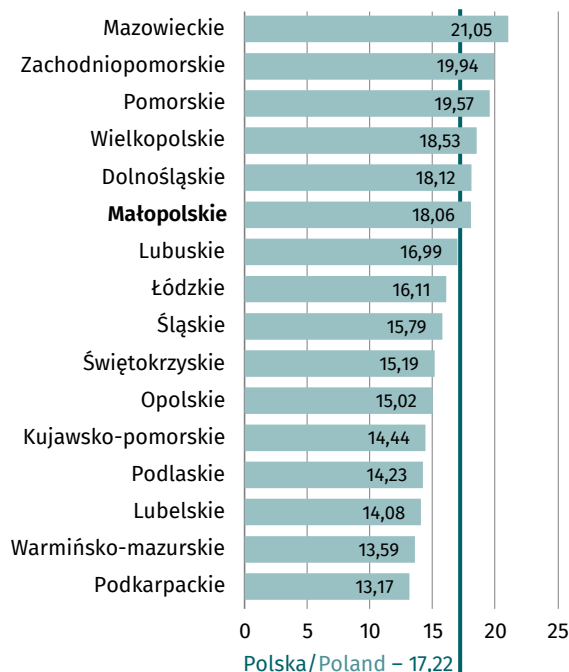
Chart 73. Entities of the national economy registered in the REGON register per 1000 population by voivodships in 2024
As of the end of the year

Wykres 74. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym według województw w 2024 r.

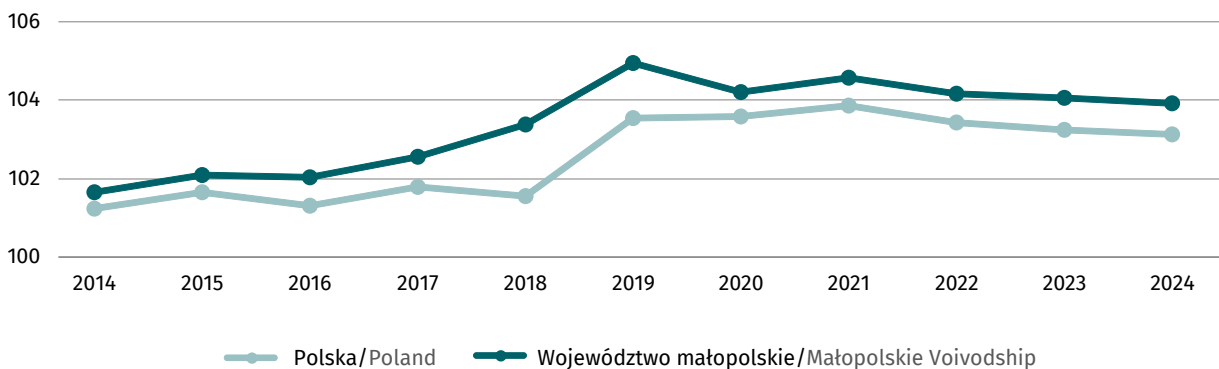
Stan w końcu roku

Chart 74. Natural persons conducting economic activity per 100 persons at working age by voivodships in 2024
As of the end of the year

Wykres 75. Dynamika liczby podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON o deklarowanej liczbie pracujących do 9 osób w Polsce i w województwie małopolskim Rok poprzedni=100

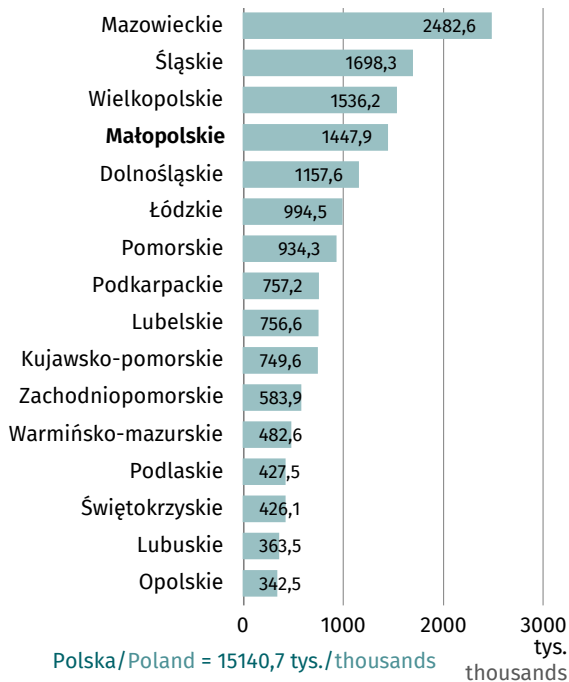
Chart 75. Indices of the number of entities of the national economy registered in the REGON register with a declared number of employees up to 9 persons in Poland and in Małopolskie Voivodship Previous year=100

Wykres 76. Pracujący w gospodarce narodowej^a według województw w 2024 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 76. Employed persons in the national economy^a by voivodships in 2024
As of 31 December

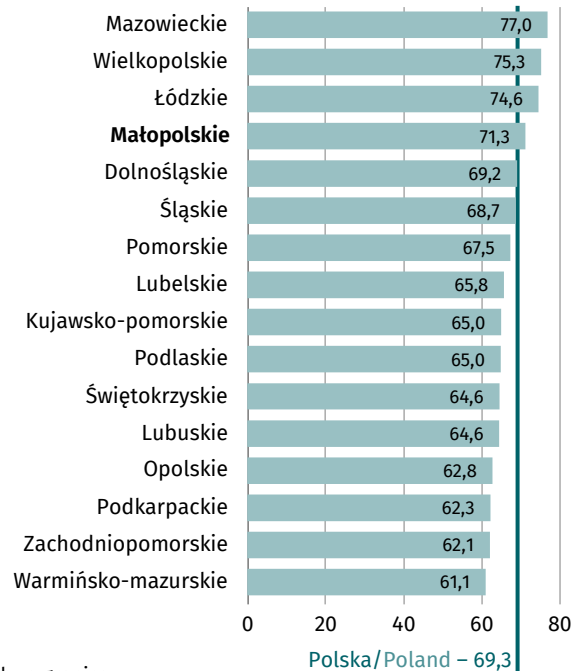

^a Według pracy głównej i miejsca zamieszkania pracujących. Bez pracujących za granicą.
a According to the main job and place of residence of employed persons. Excluding persons working abroad.

Wykres 77. Pracujący w gospodarce narodowej^a na 100 osób w wieku produkcyjnym według województw w 2024 r.

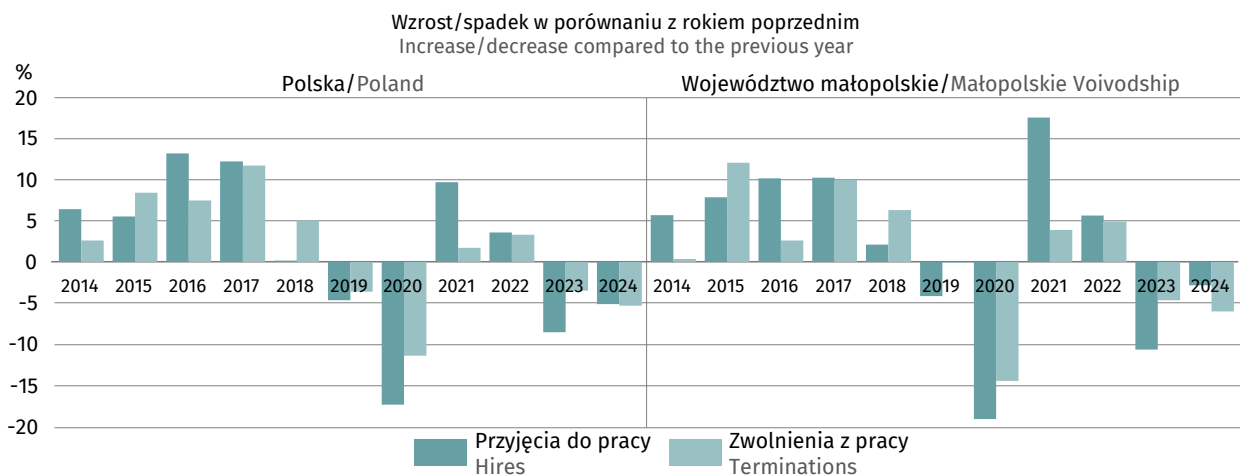
Stan w dniu 31 grudnia

Chart 77. Employed persons in the national economy^a per 100 persons at working age by voivodships in 2024
As of 31 December

Wykres 78. Zmiana liczby przyjęć i zwolnień z pracy^a w Polsce i w województwie małopolskim

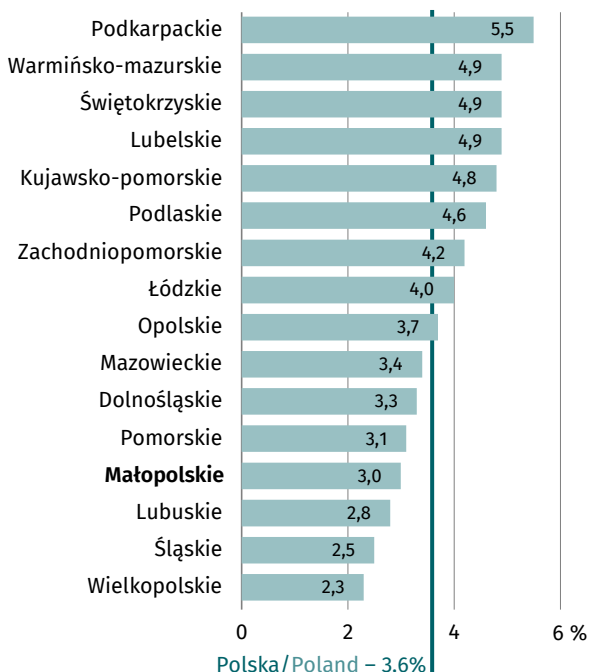
Chart 78. Change in the number of hires and terminations^a in Poland and in Małopolskie Voivodship

^a Pracowników pełnozatrudnionych w podmiotach gospodarki narodowej o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.
a Full-time paid employees in the national economy entities employing 10 or more persons and in budgetary units regardless of the number of employed persons.

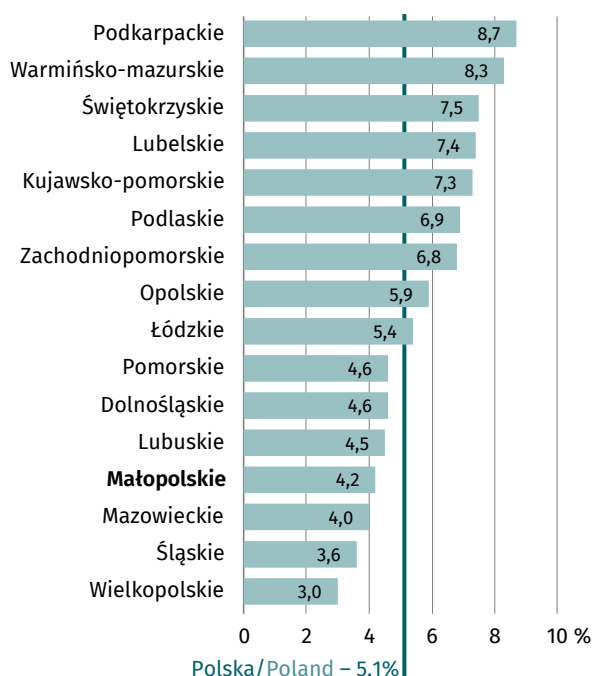
Wykres 79. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym według województw w 2024 r.

Chart 79. Share of registered unemployed persons in the number of population at working age by voivodships in 2024
As of 31 December

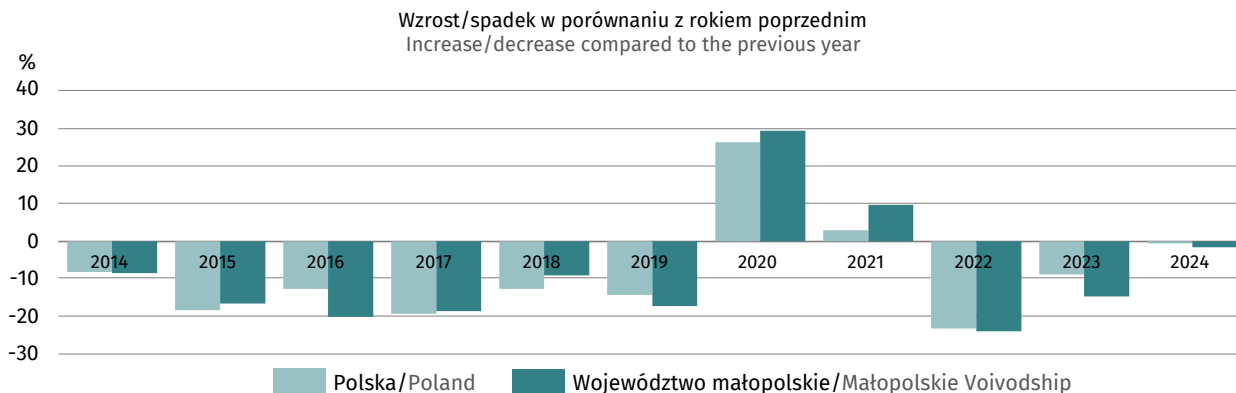
Wykres 80. Stopa bezrobocia rejestrowanego według województw w 2024 r.

Chart 80. Registered unemployment rate by voivodships in 2024
As of 31 December

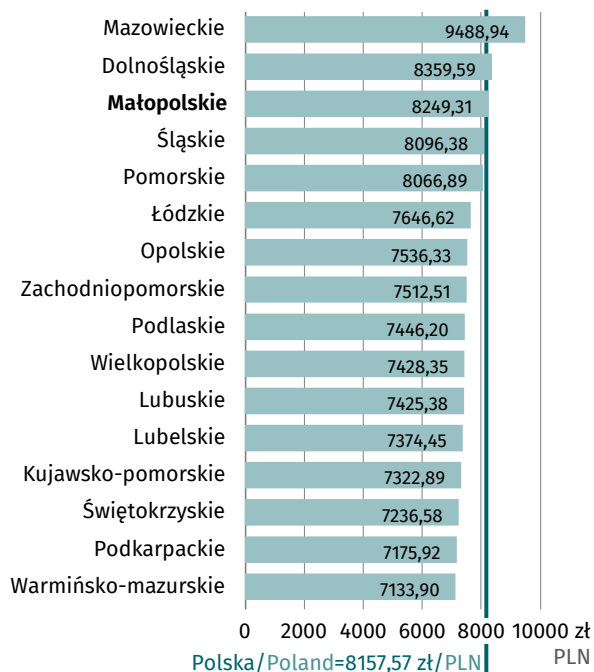
Wykres 81. Zmiana liczby bezrobotnych zarejestrowanych pozostających bez pracy dłużej niż jeden rok w Polsce i w województwie małopolskim

Chart 81. Change in the number of registered unemployed persons remaining unemployed for more than one year in Poland and in Małopolskie Voivodship

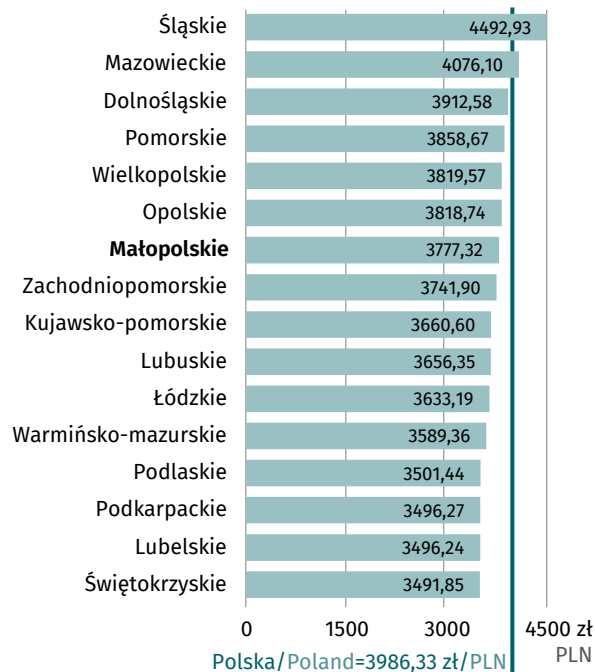
Wykres 82. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej według województw w 2024 r.

Chart 82. Average monthly gross wages and salaries in the national economy by voivodships in 2024

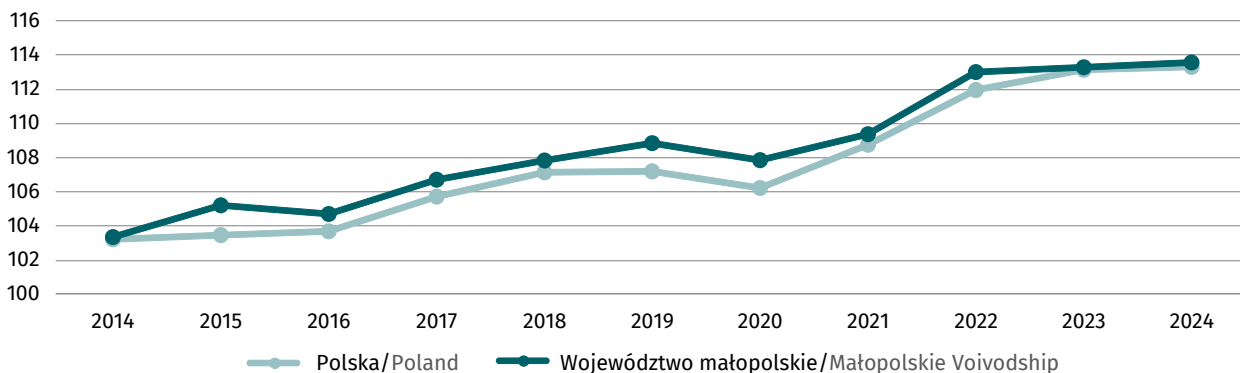
Wykres 83. Przeciętna miesięczna emerytura brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych według województw w 2024 r.

Chart 83. Average monthly gross retirement pension from non-agricultural social security system by voivodships in 2024

Wykres 84. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w Polsce i w województwie małopolskim
Rok poprzedni=100

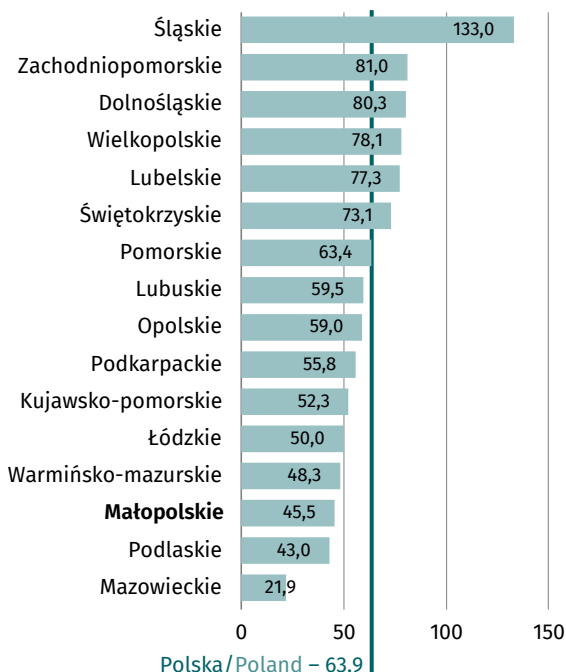
Chart 84. Indices of average monthly gross wages and salaries in the national economy in Poland and in Małopolskie Voivodship
Previous year=100

Wykres 85. Zatrudnieni^a w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem według województw w 2024 r.

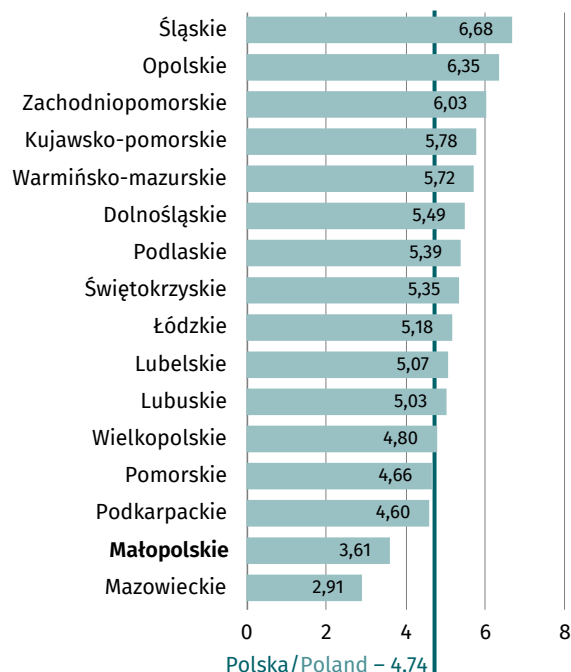
Stan w dniu 31 grudnia

Chart 85. Exposure^a to risk factors at work per 1000 paid employees in units covered by the survey by voivodships in 2024
As of 31 December

Wykres 86. Wskaźnik wypadkowości według województw w 2024 r.

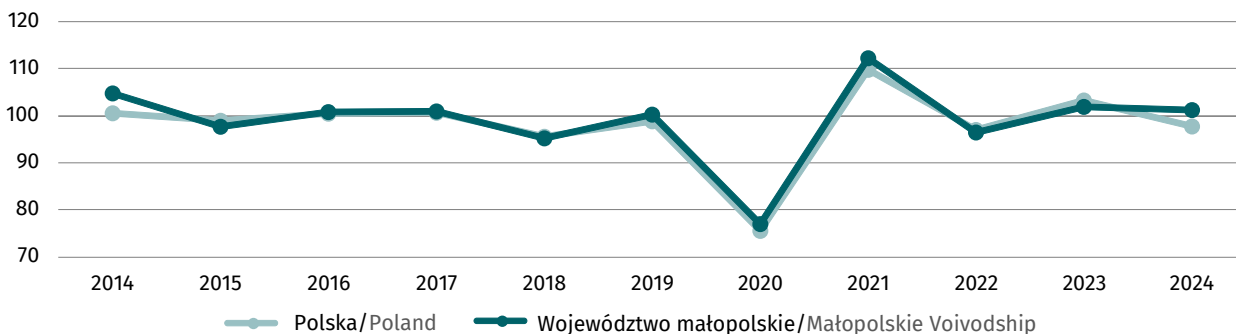
Chart 86. Incidence rate by voivodships in 2024

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego.
a Employees listed only once by predominant factor.

Wykres 87. Dynamika liczby osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy^a w Polsce^b i w województwie małopolskim
Rok poprzedni=100

Chart 87. Indices of persons injured in accidents at work^a in Poland^b and in Małopolskie Voivodship
Previous year=100

a Bez poszkodowanych wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie. b Dla 2024 r. dla kraju wykorzystano dane wstępne.
a Excluding persons injured in accidents at work on private farms in agriculture. b For 2024, preliminary data were used for the country.

Uwagi metodologiczne

Źródła i zakres danych

Prezentowane w publikacji dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą całej gospodarki narodowej.

Dane o aktywności ekonomicznej ludności zaprezentowano na podstawie Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), które jest badaniem dobrowolnym i przeprowadzane jest kwartalnie metodą reprezentacyjną. Badanie to obejmuje ludność w wieku 15–89 lat w wylosowanych gospodarstwach domowych i dostarcza informacji o rozmiarach oraz strukturze populacji osób pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo z uwzględnieniem ich cech demograficzno-społecznych i zawodowych.

Sprawozdania podmiotów gospodarki narodowej były podstawowym źródłem danych o pracujących w gospodarce narodowej do końca 2022 r. Od 2023 r. głównym źródłem danych dla statystyk **o pracujących** są rejestry oraz systemy informacyjne Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS), Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) i Ministerstwa Finansów (MF). Dane pochodzące z KRUS i ZUS zawierają informacje o osobach podlegających ubezpieczeniu społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu oraz o płatnikach ich składek, a dane pochodzące z MF – informacje dotyczące podatników.

Dane o pracujących w gospodarce narodowej począwszy od stanu w dniu 31 grudnia 2022 r. podano na podstawie źródeł administracyjnych. Dane te prezentowane są według miejsca zamieszkania pracujących i w odniesieniu do ich pracy głównej. Nie obejmują pracujących za granicą.

Informacje o emerytach i rencistach dotyczą osób pracujących, które poinformowały swojego płatnika składek, że mają ustalone prawo do emerytury lub renty. Dane nie zawierają informacji o emerytach i rencistach ubezpieczonych w KRUS.

Informacje o osobach niepełnosprawnych dotyczą osób pracujących, które posiadają orzeczenie o niepełnosprawności i przedłożyły je swojemu płatnikowi składek. Dane nie zawierają informacji o osobach niepełnosprawnych ubezpieczonych w KRUS.

Dane dotyczące cudzoziemców nie zawierają informacji o cudzoziemcach ubezpieczonych w KRUS.

Więcej informacji na temat zmiany struktury źródeł danych o pracujących znajduje się w opracowaniu „Informacja Głównego Urzędu Statystycznego na temat zmiany struktury źródeł danych w badaniu Pracujący w gospodarce narodowej wprowadzonej w 2023 roku”.

Informacje o **bezrobociu rejestrowanym** oraz o **zezwole niach na pracę cudzoziemców** opracowano na podstawie sprawozdawczości Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (formularze MRPiPS) sporządzanej przez powiatowe urzędy pracy.

Dane na temat **popytu na pracę** pochodzą z badania GUS na formularzu Z-05 (Badanie popytu na pracę). Badanie prowadzone jest metodą reprezentacyjną z częstotliwością kwartalną i obejmuje podmioty gospodarki narodowej o liczbie zatrudnionych 1 lub więcej osób.

Dane o **ruchu zatrudnionych, czasie pracy** oraz o **wynagrodzeniach** opracowano na podstawie rocznego badania pełnego prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny (GUS) na formularzu Z-06 (Sprawozdanie o pracujących, wynagrodzeniach i czasie pracy). Sprawozdaniem objęte są podmioty gospodarcze według doboru zgodnego z Programem Badań Statystycznych Statystyki Publicznej, o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz jednostki sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących, bez rolnictwa indywidualnego, bez duchownych, bez jednostek działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Przeciętne zatrudnienie dla całej gospodarki narodowej podano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków GUS (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

Dane o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) odnoszą się do świadczeń finansowanych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, którym dysponuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Dane o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych odnoszą się do świadczeń finansowanych

z Funduszu Emerytalno-Rentowego, którym dysponuje Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a także z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku, gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z obu tych funduszy.

Informacje na temat **warunków pracy** pochodzą z badania GUS na formularzu Z-10 (Sprawozdanie o warunkach pracy). Badaniem objęte są wszystkie rodzaje podmiotów gospodarki narodowej o liczbie pracujących 10 lub więcej osób (prowadzące działalność przeważającą lub drugorzędną zaklasyfikowaną według zakresu sekcji PKD określonego w Programie Badań Statystycznych Statystyki Publicznej), bez indywidualnych gospodarstw rolnych, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, kościoła katolickiego, innych kościołów i związków wyznaniowych, przedstawicielstw zagranicznych.

Dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników szkodliwych i niebezpiecznych dla zdrowia związanych: ze środowiskiem pracy, z uciążliwością pracy oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

Od 2021 r. badanie warunków pracy realizowane jest metodą reprezentacyjną na dobranej celowo próbie w związku z czym dane od 2021 r. są nieporównywalne z danymi za lata poprzednie. Wyniki uzyskane z próby są uogólniane na populację generalną podmiotów gospodarki narodowej zatrudniających 10 osób i więcej.

Od 2021 r. sprawozdanie o warunkach pracy nie zawiera informacji o liczbie stanowisk pracy, dla których dokonano oceny ryzyka zawodowego.

Dane o **wypadkach przy pracy**, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy (formularz Z-KW); dotyczą wypadków, które zostały zgłoszone w danym roku sprawozdawczym. Informacje obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy, niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy (z powodu np. hospitalizacji poszkodowanego, czy odmowy przyjęcia zwolnienia lekarskiego). Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Wypadki przy pracy w **gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie** rejestrowane są przez oddziały Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Dane według **zawodów** opracowano przy wykorzystaniu Klasyfikacji Zawodów i Specjalności (KZiS), opracowanej na podstawie Międzynarodowego Standardu Klasyfikacji ISCO-08. Aktualna KZiS została wprowadzona rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 227 z późn. zm.). Klasyfikacja dostępna jest na stronie internetowej GUS <https://stat.gov.pl/Klasyfikacje/>.

Dane prezentowane są:

- 1) w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – *Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2*, wprowadzonej z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251 poz. 1885, z późn. zm.); uchylonym z dniem 1 stycznia 2025 r. Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) 2025 z dnia 18 grudnia 2024 r.

W ramach PKD 2007 wyodrębniono „**Przemysł**” jako dodatkowe grupowanie, które obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ”.

2) według sektorów własności:

- a) **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego;
- b) **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu. „Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

3) według sektorów ekonomicznych:

- a) „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” – sekcja A (tzw. sektor rolniczy);
- b) „Przemysł” i „Budownictwo” – sektor (tzw. sektor przemysłowy) obejmujący sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ” oraz „Budownictwo” – tj. sekcje: B, C, D, E oraz F;
- c) „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Zakwaterowanie i gastronomia^Δ” oraz „Informacja i komunikacja” – sekcje: G, H, I oraz J;
- d) „Pozostałe usługi” – sektor obejmujący sekcje: „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”, „Obsługa rynku nieruchomości^Δ”, „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Administrowanie i działalność wspierająca^Δ”, „Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działalność usługowa” – sekcje: K, L, M, N, O, P, Q, R oraz S.

Sekcje wymienione w podpunktach c) i d) tworzą tzw. sektor usługowy.

Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

Do prezentacji danych w publikacji został zastosowany System Kodowania Jednostek Terytorialnych i Statystycznych (KTS). Jest to przyjęty na potrzeby baz danych i systemów informatycznych statystyki publicznej jednolity wykaz kodów i nazw jednostek zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa oraz jednostek terytorialnych do celów statystycznych (klasyfikacja NUTS). System KTS wprowadzony został Zarządzeniem wewnętrznym nr 22 Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 24 sierpnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia Systemu Kodowania Jednostek Terytorialnych i Statystycznych. Zastępuje on, na potrzeby statystyki publicznej Nomenklaturę Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), zniesioną z dniem 1 stycznia 2018.

System KTS został opracowany na podstawie krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju (TERYT) oraz stosowanej w krajach Unii Europejskiej Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS). Klasyfikacja Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych NUTS ma zastosowanie w procesie zbierania, opracowania i rozpowszechniania na obszarze Unii Europejskiej porównywalnych danych dla określonych statystyk regionalnych. Klasyfikacja NUTS służy również kształtowaniu regionalnych polityk krajów Unii Europejskiej i jest niezbędna do przeprowadzania analiz stopnia rozwoju społeczno-gospodarczego regionów. System Kodowania Jednostek Terytorialnych i Statystycznych (KTS) dzieli Polskę na terytorialne, hierarchicznie powiązane jednostki na siedmiu poziomach.

Poziomy terytorialne systemu KTS obejmują:

- Poziom KTS 0 – Polska,
- Poziom KTS 1 – Makroregiony (czyli jednostki NUTS 1),
- Poziom KTS 2 – Województwa,
- Poziom KTS 3 – Regiony (czyli jednostki NUTS 2),
- Poziom KTS 4 – Podregiony (czyli jednostki NUTS 3),
- Poziom KTS 5 – Powiaty (wraz z miastami na prawach powiatu – analogicznie jak w Rejestrze TERYT),
- Poziom KTS 6 – Gminy (wraz z częściami miejskimi gmin miejsko-wiejskich, częściami wiejskimi gmin miejsko-wiejskich, dzielnicami Warszawy, delegaturami Krakowa, Łodzi, Poznania i Wrocławia – analogicznie jak w Rejestrze TERYT).

Określenie **miasta** oznacza miejscowości, które posiadają prawa miejskie, łącznie z miastami, które wchodzą w skład gminy (w gminach miejsko-wiejskich). Określenie **wieś** oznacza pozostały obszar kraju.

Informacje, które pochodzą ze źródeł spoza Głównego Urzędu Statystycznego, opatrzone odpowiednimi notkami.

Pozostałe uwagi

1. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.
2. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.
3. W niektórych tablicach, załączonych w formacie excel, dotyczących **warunków pracy** sumy składników mogą być różne od wielkości podanych w pozycjach „ogółem”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania. W przypadku, gdy po uogólnieniu wyników z próby wystąpiła wartość mniejsza niż 10, ze względu na losowy błąd próby została ona zastąpiona znakiem kropki (•).
4. Ze względu na ekonomiczne grupy wieku wyszczególniono ludność:
 - w wieku przedprodukcyjnym – mężczyźni i kobiety w wieku 0–17 lat,
 - w wieku produkcyjnym – mężczyźni w wieku 18–64 lata, kobiety w wieku 18–59 lat,
 - w wieku poprodukcyjnym – mężczyźni w wieku 65 lat i więcej oraz kobiety w wieku 60 lat i więcej.
5. Przy przeliczaniu na jednego mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 grudnia, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 czerwca. Od 2020 roku bazą wyjściową bilansu stanu i struktury ludności są wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021. Na podstawie wyników spisu przeliczone zostały dane o stanie i strukturze ludności za lata 2020 i 2021. Dane o ludności oraz współczynniki za powyższe lata, których bazą wyjściową były dane NSP 2011 mają wartość jedynie historyczną.
6. Niektóre informacje za ostatni rok podano na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

7. Wykorzystano literowe oznaczenia sekcji PKD.

Litera	Nazwa sekcji
A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
B	Górnictwo i wydobywanie
C	Przetwórstwo przemysłowe
D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
F	Budownictwo
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
H	Transport i gospodarka magazynowa
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
J	Informacja i komunikacja
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne
P	Edukacja
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
S	Pozostała działalność usługowa

8. W opracowaniu zastosowano skróty nazw niektórych sekcji PKD; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podano poniżej:

Skrót	Pełna nazwa
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^A	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^A	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia ^A	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości ^A	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca ^A	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

9. Schemat podziału administracyjnego województwa małopolskiego według powiatów.

10. W legendach map cyfry w nawiasach oznaczają liczbę powiatów w danym przedziale.

Szczegółowe wyjaśnienia metodologiczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych dostępne są w opracowaniach:

- „Zeszyt metodologiczny. Ruch naturalny. Bilanse Ludności”
- „Zeszyt metodologiczny. Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności”
- „Zeszyt metodologiczny. Statystyka rynku pracy i wynagrodzeń”
- „Zeszyt metodologiczny. Pracujący w gospodarce narodowej”
- „Zeszyt metodologiczny. Pracujący w gospodarce narodowej według źródeł administracyjnych”
- „Zeszyt metodologiczny. Popyt na pracę”
- „Zeszyt metodologiczny. Wynagrodzenia w gospodarce narodowej”
- „Zeszyt metodologiczne. Warunki pracy – zatrudnieni w warunkach zagrożenia”
- „Zeszyt metodologiczny. Wypadki przy pracy”

które znajdują się na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego.

Methodological notes

Source and scope of data

Data presented in the publication, unless otherwise indicated, concern the entire national economy.

Data on economic activity are presented based on the Labour Force Survey (LFS), a voluntary, quarterly survey conducted using a representative sampling method. This survey covers people aged 15–89 in randomly selected households and provides information on the size and structure of the employed, unemployed, and economically inactive populations, taking into account their demographic, social, and occupational characteristics.

Reports from entities of the national economy were the basic source of data on employed persons in the national economy until the end of 2022. Since 2023, the main source of data for **employment** statistics are the registers and information systems of the Agricultural Social Insurance Fund (KRUS), the Social Insurance Institution (ZUS) and the Ministry of Finance (MF). Data from KRUS and ZUS contain information on persons covered by social and health insurance and their contribution payers, while data from the MF provides information on taxpayers.

Data on employed persons in the national economy as of 31 December 2022 are provided on the basis of administrative sources. These data are presented according to the place of residence of employed persons and in relation to their main job. They do not cover those working abroad.

Information about retirees and pensioners concerns employed persons who have informed their contribution payer that they have an established right to a retirement or other pension. The data do not include information about retirees and pensioners insured in KRUS.

Information about disabled persons concerns employed persons who have a disability certificate and have submitted it to their contribution payer. The data do not include information about disabled people insured in KRUS.

Data on foreigners do not include information on foreigners insured in KRUS.

More information about the change in the structure of data sources on employment can be found in the study “Information from Statistics Poland on the change in the structure of data sources in the Survey on Employment in the National Economy, introduced in 2023”.

Information on **registered unemployment** and **work permits for foreigners** was provided on the basis of reports from the Ministry of Family, Labour and Social Policy (MRPiPS forms) prepared by powiat labour offices.

Data on the **demand for labour** come from the Statistics Poland’s survey on the Z-05 form (Survey of demand for labour). The survey is conducted using a representative method on a quarterly basis and covers entities of the national economy employing one or more persons.

Data on **labour turnover**, **work time** as well as on **wages and salaries** were compiled on the basis of annual full survey conducted by Statistics Poland (GUS) on the Z-06 form (Report on employment, wages and salaries and work time). The report covers economic entities selected in accordance with the Statistical Research Programme of Official Statistics, employing more than 9 persons as well as units of the budgetary sphere regardless of the number of employed persons, excluding private farms in agriculture, excluding clergy, excluding entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

Average employment for the entire national economy was provided on the basis of reporting and estimates by Statistics Poland (i.a. in the scope of private farms in agriculture).

Data regarding **retirement and other pension benefits** (excluding farmers) refer to benefits financed from the Social Insurance Fund, which the Social Insurance Institution has at its disposal. Data on retirement and other pension benefits for farmers refer to benefits financed from the Pension Fund, which the Agricultural Social Insurance Fund has at its disposal, and also from the Social Insurance Fund, in case of farmers who are authorized to receive benefits from those systems simultaneously.

Information on **working conditions** comes from the GUS survey on the Z-10 form (Report on working conditions). The survey covers all types of entities of the national economy employing 10 or more persons (conducting primary or secondary activities classified in accordance with the scope of NACE sections specified in the Statistical Research Programme of Official Statistics), excluding private farms in agriculture, foundations, associations, political parties, trade unions, social organisations, employers' organisations, economic and professional local government, Catholic church, other churches and religious associations, foreign representations.

Data concern persons exposed to factors harmful and hazardous to health, arising from: work environment, strenuous work and mechanical factors associated with particularly dangerous machinery.

Since 2021, the survey of working conditions is carried out using the representative method on a deliberately selected sample, therefore data since 2021 are incomparable with data for previous years. Results obtained from the sample are generalized to the general population of national economy entities employing 10 persons or more.

Since 2021, the report on working conditions does not include information on the number of positions for which an occupational risk assessment was carried out.

Data on **accidents at work**, excluding private farms in agriculture, are obtained from statistical card of accident at work (Z-KW form); concern accidents that have been reported in a given reporting year. Information covers all accidents at work, as well as accidents considered equivalent to accidents at work, regardless whether incapacity for work was reported (due to hospitalisation of an injured person, or rejection of a sick leave, etc.). Information on accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Accidents at work **on private farms in agriculture** are registered by branches of the Agricultural Social Insurance Fund and concern only these accidents, as a result of which the injured persons received in a given year one-time compensations due to permanent or long-term damage to health.

Data by **occupations** were compiled using the Occupations and Specialisations Classification (KZiS), developed on the basis of the ISCO-08 International Standard Classification of Occupations. The current KZiS was introduced by the regulation of the Minister of Labour and Social Policy of 7 August 2014 on the classification of occupations and specialisations for the needs of the labour market and the scope of its application (uniform text Journal of Laws of 2018, item 227, with later amendments). The classification is available on the Statistics Poland's website <https://stat.gov.pl/Klasyfikacje>.

Data are presented:

1) according to the Polish Classification of Activities (PKD 2007), compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2, introduced on 1 January 2008 by the decree of the Council of Ministers, dated 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885, with later amendments); repealed as of 1 January 2025 by the Regulation of the Council of Ministers on the Polish Classification of Activities (PKD) 2025 of 18 December 2024.

The item **"Industry"** was introduced as an additional grouping, including sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

2) according to ownership sectors:

a) **public sector** – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), the ownership of local government units as well as "mixed ownership" with a predominance of capital (property) of public sector entities;

b) **private sector** – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as "mixed ownership" with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity. "Mixed ownership" is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company's registration application.

3) according to economic sectors:

- a) "Agriculture, forestry and fishing" – section A (the so-called agricultural sector);
- b) "Industry" and "Construction" – a sector covering sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply", "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities" as well as "Construction" – i.e. sections: B, C, D, E and F;
- c) "Trade; repair of motor vehicles", "Transportation and storage", "Accommodation and catering" as well as "Information and communication" – sections: G, H, I and J;
- d) "Other services" – a sector covering sections: "Financial and insurance activities", "Real estate activities", "Professional, scientific and technical activities", "Administrative and support service activities", "Public administration and defence; compulsory social security", "Education", "Human health and social work activities", "Arts, entertainment and recreation" and "Other service activities" – sections: K, L, M, N, O, P, Q, R and S.

The sections listed in subparagraphs c) and d) constitute the so-called service sector.

The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organisational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.

For the presentation of data in the publication, the Coding System for Territorial and Statistical Units (KTS) was used, it is a uniform list of codes and names of units of the basic three-stage territorial division of the state and territorial units for statistical purposes adopted for the needs of databases and information systems of public statistics (NUTS classification). The KTS system was introduced by Internal Order No. 22 of the President of Statistics Poland of 24 August 2017 regarding the introduction of the Coding System for Territorial and Statistical Units. It replaces, for the purposes of official statistics, the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS), abolished on 1 January 2018.

The KTS system was developed on the basis of the national register of the official territorial division of the country (TERYT) and the Classification of Territorial Units for Statistical Purposes used in the European Union (NUTS). The NUTS Classification of Territorial Units for Statistical Purposes is used in the process of collecting, developing and disseminating comparable data for specific regional statistics in the European Union. The NUTS classification also serves to shape regional policies of European Union countries and is necessary to analyse the degree of socio-economic development of regions. The Coding System for Territorial and Statistical Units (KTS) divides Poland into territorial, hierarchically related units on seven levels.

The territorial levels of the KTS system include:

- Level KTS 0 – Poland,
- Level KTS 1 – Macroregions (i.e. NUTS 1 units),
- Level KTS 2 – Voivodships,
- Level KTS 3 – Regions (i.e. NUTS 2 units),
- Level KTS 4 – Subregions (i.e. NUTS 3 units),
- Level KTS 5 – Powiats (together with cities with powiat status – similarly to the TERYT Register),
- Level KTS 6 – Gminas (together with urban parts of urban-rural gminas, rural parts of urban-rural gminas, districts of Warszawa, delegations of Kraków, Łódź, Poznań and Wrocław – similarly to the TERYT Register).

The term **urban areas** means municipalities that have city status, including cities that are part of a gmina (in urban-rural gminas). The term **rural areas** means the remaining area of the country.

Information originating from sources other than Statistics Poland is accompanied by appropriate notes.

Other notes

1. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.
2. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".
3. In some tables, attached in excel format, regarding **working conditions**, sums of components may be different from values given in the item "total". This is due to rounding made when generalizing results of the survey. If, after generalizing the results from the sample, a value smaller than 10 occurred, it was replaced with a dot (•) due to the random sampling error.
4. Because of the economic age groups, the population was specified as:
 - pre-working age population – men and women aged 0–17,
 - working age population – men aged 18–64, women aged 18–59,
 - post-working age – men aged 65 and more and women aged 60 and more.
5. When computing per capita data (1000 population, etc.) as of the end of year, the population as of 31 December was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 June. Since 2020, the base for the balance of the state and structure of the population are the results of the National Population and Housing Census 2021. Based on the results of the census, data on the state and structure of the population for the years 2020 and 2021 were recalculated. Population data and coefficients for the above years based on the data of the National Census 2011 have only historical value.
6. Selected information for the last year is presented on the basis of preliminary data and may change in subsequent publications of the Statistical Office.
7. NACE sections were marked with letters.

Letter	Section's name
A	Agriculture, forestry and fishing
B	Mining and quarrying
C	Manufacturing
D	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
E	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
F	Construction
G	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
H	Transportation and storage
I	Accommodation and food service activities
J	Information and communication
K	Financial and insurance activities
L	Real estate activities
M	Professional, scientific and technical activities
N	Administrative and support service activities
O	Public administration and defence; compulsory social security
P	Education
Q	Human health and social work activities
R	Arts, entertainment and recreation
S	Other service activities

8. The names of some classification levels of NACE Rev. 2 used in the publication have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

Abbreviation	Full name
Trade; repair of motor vehicles ^A	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Accommodation and catering ^A	Accommodation and food service activities

9. Scheme of the administrative division of Małopolskie Voivodship by powiats.

10. In map legends, the numbers in brackets indicate the number of powiats in a given range.

Detailed methodological explanations regarding the basic concepts and methods of compiling numerical data are available in the studies:

- **"Methodological report. Vital statistics. Balances of population"**
- **"Methodological report. Labour Force Survey"**
- **"Methodological report. Statistics on labour market, wages and salaries"**
- **"Methodological report. Employment in the national economy"**
- **"Methodological report. Employment in the national economy according to administrative sources"**
- **"Methodological report. The demand for labour"**
- **"Methodological report. Wages and salaries in the national economy"**
- **"Methodological report. Working conditions – exposure to risk factors"**
- **"Methodological report. Accidents at work"**

which can be found on the website of Statistics Poland.